National Library
Bibliothèque Nationale
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

B1031c/1914

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief A. **Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor V. **Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor V. **Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 14 SESTDIENA, 1984. GADA 7. APRĪLIS 34. GADS SATURDAY, APRIL 7, 1984.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1 DOLARS

Sadosimies visi rokās

Kanadas Daugavas vanagu 34. delegātu sapulce Toronto.

Aizvadītās nedēļas nogalē Toronto DV nodaļas namā pulcējās Daugavas vanagu delegāti no visas Kanadas, lai izvērtētu aizvadītā gada darbu un spriestu par tuvākās nākotnes nodomiem.

Lielo salidojumu ievadīja DV Kanadas valdes 1. priekšsēža vietnieka A. Kalupnieka uzruna. Ar klusuma brīdi delegāti pieminēja aizvadītā gadā mirušos organizācijas biedrus.

Svētbrīdi vadīja jaunās paaudzes teologs E. Liepiņš.

Delegātu sanāksmi atklājot, Kanadas valdes priekšsēdis G. Brikmanis teica:

„Sadodieties visi rokās! Tie, kas trimdā savas dzīves vada, tie, kas uz dzimtās zemes vergu nastas neš. Sadodieties visi rokās, pāri jūrām, pāri Ventai. Kļūstiet lieli, kļūstiet stipri, lai kā pelni vējā iznīkst visas bēdas, ķildas, kaļot visiem vienu domu — Brīvību un jaunu dzīvi Latvijai."

Un šodien, pulcējušies mūsu organizācijas Kanadā 34. delegātu sapulcē, lai ikviens no mums patur prātā un pareizi izprot šos tik dziļos un nozīmīgos vārdus. Lai ikviens no mums tos patapina nākotnei kā ceļa mērķi mūsu organizācijas darbā — nākotnei. Tad apzinīgā darbā un apzinīgā šī darba izpratnē mēs stiprināsim mūsu organizāciju, mēs stiprināsim paši savu pašapziņu kalpot un ziedoties tiem mērķiem, kas bezkompromisa cīņā un nacionālā patiesu patriotu stājā mūs pēdu pa pēdai, soli pa solim tuvinās visas, vienas latviešu tautas, apvienošanās brīdim, brīvā un neatkarīgā latvju zemē brīvo tautu — saimē.

Nenoliedzami, šis darbs prasa un vēl vairāk prasīs nākotnē lielāku uzupurēšanos no mums visiem. Tas mums visiem jāapzinās, tikpat kā mums jāapzinās, ka līdz tam laikam, kad pār mūsu tēvzemi atausīs brīvības rīts, mēs vēl arvien atrodamies kaŗa stāvoklī ar mūsu zemes okupantiem, un ar ikvienu, lai kur tas atrastos, kas apzinīgi vai neapzinīgi kaitē ar savu stāju vai darbu mūsu lielākajam un cēlākajam mērķim trimdas darbā — darīt visu iespējamo mūsu tautas un zemes atbrīvošanā no Padomju savienības nežēlīgā okupācijas jūga.

Sadosimies visi rokās! Šodien! Rītu! Līdz kamēr atnāks tā diena, kad par jaunu sasauksimies mūsu brīvā tēvzemē!

Delegātus Kanadas Daugavas vanadžu vārdā sveica Nora Pulciņa, mudinot kalpot tēvzemei un pildīt pienākumus, kas mums visiem uzlikti. Viņa arī aicināja visiem

(Turpinājums 20. lp.)

Labu kaimiņu ciešas sadarbības zīmē — tā Lielo salidojumu vērtēja DV Kanadas valdes priekšsēdis G. Brikmanis un ASV zemes valdes priekšsēdis A. Spārniņš. Foto J. Liģers.

Vara, spēks un griba

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Nupat Kanada ar lielu godu atvadījās no sava mirušā Augstākās tiesas priekšsēža Bora Laskina. Nekrologos laikraksti piemin, ka šis izcilais jurists bija pirmais žīdu izcelsmes piederīgais, kas ieņēma šo augsto posteni.

Bieži vien gadās, ka karjēras ietvaros apdāvināti minoritāšu intellektuāļi maina savu uzvārdu un pat cenšas noslēpt savu izcelsmi. Tā tas nekādā gadījumā nebija ar Kanadas Augstākās tiesas priekšsēdi Boru Laskinu. Viņš turējās pie sava ciltskoka — žīdu izcelsmes un ticības. Neviena balss to viņam arī neiedrošinājās pārmest. Gluži otrādi — kanadieši ar dažādām politiskām nosliecēm šo izcilo juristu cienīja un apbrīnoja. Mūs latviešus var sevišķi interesēt tas, ka tiesneša Bora Laskina vecāki iecelojuši no Latvijas. To man nesen tiekoties atgādināja arī Kanadas žīdu kongresa cienījams prezidija loceklis Aleksis Eizens.

Turēšanās pie savas tautības, cienīt zemi, kas izaudzinājusi vecākus, ir patiesi cildena parādība. To šajās dienās jo sevišķi vajadzētu ievērot tieši mūsu jaunās paaudzes intellektuāļiem—akadēmiķiem, par kuŗu nākotnes spožām karjēras izredzēm nav šaubu. Lai nebūtu arī šaubu par viņu palikšanu pie sava latviešu ciltskoka!

Kādā sarūgtinājuma pilnā vēstulē dzejnieks Andrejs Eglītis man rakstīja: „Kaut mēs pareizi novērtētu mūsu ienaidnieka uzbrukuma nolūkus! Kaut mūsu gara darbiniekiem un jaunai paaudzei būtu redzīgas acis! Mums jānovēršas no tās intelliģences, kas, tāpat kā zivs, sāk bojāties no galvas."

Tuvāko desmit gadu laikā mūsu sabiedrībā, lai kā atrisinātos Latvijas liktenis, trim-

(Turpinājums 10. lp.)

Kanadas Daugavas Vanagu delegātu sanāksmes dalībnieki un viesi pie Toronto Daugavas vanagu nama. Foto J. Liģers.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1984. GADA 7. APRĪLIS, 14. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Pavasarī čivināt sākuši arī sakarnieki. **Dadža zīm. LA.**

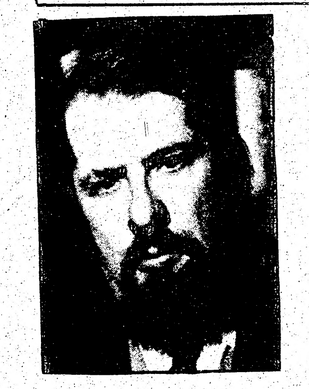

Viktors Kalniņš

Padomju demografu šovinisms

Jau vairākas reizes esam apskatījuši padomju demografisko politiku un atzīmējuši, ka vairāki krievu demografi gandrīz neslēpti sludinājuši diskriminējošu politiku dažādos padomju nacionālos apgabalos. Protams, visu to maskē vispirms ar saimniecisko nepieciešamību. Darba spēks un tā izvietojums ir ļoti svarīgs faktors valsts tālākās attīstības perspektīvā un, īpaši padomju imperijas apstākļos, arī nākotnes politiskos likteņos. Nevienmērīgais iedzīvotāju pieaugums dažādos padomijas rajonos un,skatoties visas padomju imperijas mērogā, zemais darba spēka pieaugums, ko īpaši izjūt padomju ekstensīvā saimniecība, rada lielas bažas padomju vadītājiem. Tas ļoti labi atspoguļojas arī padomju publikācijās.

Spilgts piemērs ir divu krievu demografu darbs, kas parādījās žurnālā ,,Voprosi ekonomiki'' (Saimniecības jautājumi) (1983.g. 9. nr.). Autori ir Timons Rjabuškins un Raisa Gaļeckaja. Materiāls, uz ko balstās šie pētnieki, liecina, ka dzimstība samazinās visā Padomijā, bet visātrāk tieši Krievijā, Ukrainā un Grūzijā. Rodas jautājums, kādēļ netiek izceltas Baltijas valstis — Igaunija un Latvija. Īpaši pamattautību dzimstība ir tik zema, ka runāt par kaut kādu samazināšanos vairs nav iespējams.

Arī visā pēckara periodā tieši Latvijā bija vismazākais iedzīvotāju dabiskais pieaugums. Un ja notiktu straujāka dzimstības samazināšanās, piemēram tāda, kādu pašreiz piedzīvo paši krievi, tad drūmā demografiskā aina Latvijā būtu vēl drūmāka resp. latvieši būtu ne tikvien izmirstoša tauta, bet 80. vai 90. gados tos jau varētu skaitīt par izmirušu tautu.

Šajā sakarā augsta dzimstība saglabājas tikai Vidusāzijā un Azerbaidžānā, kaut arī tur ir vērojama dzimstības krišanās tendence.

Pēdējos trīsdesmit gados dzimstība palielinājusies tikai divās republikās — Tadzikijā un Uzbekijā, pārējās kritusi, kaut arī ne tik strauji kā Padomijas Eiropas daļā. Autori secina, ka nacionālās tradicijas un īpatnības vairāk ietekmē dzimstības līmeni nekā citi sociālie faktori, piemēram, izglītības līmenis, urbanizācijas pakāpe u.t.t.

Rezultātā lielāko darba iespēju pieaugums notiek tieši tajos rajonos, kur iedzīvotāji ir maz kustīgi resp. Vidusāzijā un, kā var saprast no autora bēdīgajiem secinājumiem, tos būs grūti izmantot ziemeļaustrumu resp. Sibirijas aukstāko rajonu apgūšanai. Autori minētajā rakstā vairs neslēpj, ka demografiskās problēmas Padomju savienībā ir cieši saistītas ar nacionālajām problēmām un ka tas rada sarežģītu situāciju. Tādēļ ka demografiskā situācija Padomijā ir ar spilgti izteiktām reģionālām tendencēm, autori proponē vairāk diferencēt demografisko politiku. Pēc autoru domām ir ,,svarīgi atbalstīt dzimstību tajās republikās, kur tā ir zema'', bet, no otras puses, ,,nedrīkst neredzēt, ka augstā dzimstība, biežās dzemdības negātīvi ietekmē sievietes veselību un viņas sociālo attīstību. ,,Tas nav nekas cits kā aicinājums ierobežot dzimstību Vidusāzijā (arī Armēnijā un Azerbaidžānā) un atbalstīt dzimstību citos rajonos.

Autori paši atzīst, ka daži pētnieki ir pret reģionālo demografisko politiku, jo tā, lūk, nozīmē atsevišķu tautību tiesību ierobežojumu. Tātad šī raksta autori ir par tādu ierobežojumu. Rajoni, kur dzimstība jāatbalsta, vispirms ir Krievija, kā arī slaviskās Ukraina un Baltkrievija, jo stāvoklis Baltijā, īpaši Latvijā un Igaunijā, vienmēr bijis tāds, ka prasījis īpašu veicināšanas politiku. Kamēr krieviem dzimstība vēl turējās samērā augstā līmenī un tos lieliem bariem varēja iepludināt Baltijā, ne par kādu atbalstīšanas politiku nebija jārunā. Vēl jo vairāk, ilgu laiku demografiskās problēmas bija aizliegts temats Baltijā, un arī tagad tās tiek apskatītas gandrīz vienīgi no darba iespēju viedokļa. Tas ir atklātībā, kamēr slepenajos dokumentos un publikācijās krievu vadītāji un galīgi pārkrievinātais valdošais slānis ņem vērā nacionālo situāciju Baltijā un arī tagad ar krītošo krievu dzimstību visādi veicina tālāku krievu elementa ieplūšanu Baltijas valstīs.

Lasītāju vēstules

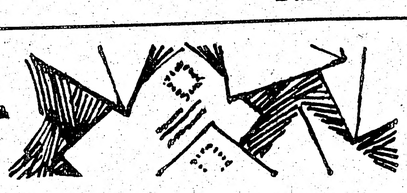

TROJAS ZIRGS

Hamiltonas Latviešu Biedrības telpās 15. martā torontietis Valdis Liepiņš referēja par tematu: ,,Armēņi, tauta, kas pārdzīvos — vai paraugs latviešiem?''

Polītiskā daļa referāta beigu posmā bija ļoti kontroversāla un pārblīvēta ar ,,kultūras'' sakaru propagandu. Referents izteica domu, ka trimdas latviešiem vajadzētu atbalstīt kādu no okupētajā Latvijā esošiem bērnu namiem, aicināt okupētās Latvijas mācītājus spredikot šeit un mūsu mācītājiem spredikot dzimtenē, noorganizēt kopīgas zinātnieku, ārstu konferences u.t.t.

Referents atzinīgi izteicās arī par Baltijas institūtu Stokholmā. Par to Universitas 49. numurā Zaiga Blumberga raksta: ,,BI tagadējā vadība, kuļ tūras rosīguma ievirzīta, ir stājusies tiešā sakarā ar KGB kontrolētajām t.s. kultūras sakaru komitejām Rīgā, Tallinā un Viļņā, kuŗu uzdevums ir atbalstīt Pad. savienības ārpolitikas mērķus (Maskavas imperiālismu) un apkaŗot brīvo baltiešu zinātnisko, sabiedrisko un polītisko darbību.''

Pēc referāta pārrunu vakaru vadītājs H. Vilks, laikam paredzēdams karstas debates, paziņoja, ka ir atļauti tikai jautājumi. O. Ieviņš protestēja pret šādu rīcību, jo ja jau šādi vakari ir nosaukti par pārrunu vakariem, tad tiem tādiem arī vajadzētu būt. Viņš jautāja, vai Liepiņš ar šī referāta nolasīšanu nav īstenojis Trojas zirga polītiku.

V. Liepiņa atbilde bija, ka viņam nav nekāda sakara ar Dardedzi, bet lai katrs pārdomā viņa izteiktās idejas.

O. Ieviņš: ,,Aicināt latviešus sadarboties ar Latvijas okupantiem nav attaisnojams arī zem pārrunu izkārtnes.''

A. L. Hamiltonā.

JAUTĀJUMS LATVJU ENCIKLOPĒDIJA 1962—1982 REDAKCIJAS KOLLĒĢIJAI

Ilgi cerētā enciklopēdija ir sagaidīta!

Nenoliedzami, tas ir liels pienesums latviešu dzīves dokumentēšanai. Liela vērība piegriezta dzejai okupētajā Latvijā. Paliek minējums, vai brīvā Latvijā bija tik liels dzejdaŗu avangards? Gandrīz visiem minēti dzejoļi vai dzeju grāmatas. Tikai Imantam Ziedonim nav pieminēts teļu atnešanās nakts dzejolis. Un Harijam Skujam bezdievbijīgi atdzejotā Tēvareize... Tas tā, ievadam.

Esmu prātojis un mēģinājis rast atbildi, bet bez panākumiem. Kādu pārestību nodarījis Bangerskis Rūdolfs, ja ir aizliegts, neuzņemot enciklopēdijā? Kā Leģiona ģenerālinspektors un Latviešu nacionālās komitejas prezidents nevarēja būt nezināms visiem redakcijas kollēģijas locekļiem? Pie tam A. Švābes redigētajā Latvu enciklopēdijā ir parādīti nopelni kā brīvās Latvijas laikā, tā pēckaŗa periodā.

Baidos sākt domāt ķecerīgi! Jo turpat, kur pēc alfabēta būtu vieta cienījamam ģenerālim, tikai dažas lapas tālāk uzņemts krievs Barišņikovs. Pat ar visu fotografiju. Nav pielikta izcelsme. Var rasties doma, ka tas ir latvietis? Barišņikovs dzimis Rīgā, mūsu apspiedēju sarkanarmijas virsnieka ģimenē.

B. R. Toronto.

Kārļa Pētersona

Dieva meklētāji

APSKATS

Grāmatu lasītāji labi atcerēsies rakstnieka Kārļa Pētersona saistoši uzrakstītos ceļojumu aprakstus vairākos sējumos. Pētersons ir veikls stāstītājs, ass novērotājs un daudz piedzīvojis ceļotājs.

Nesen Gaujas apgāds izdeva viņa sarakstīto grāmatu Dieva meklētāji. Šoreiz sastopam rakstnieku Kārli Pētersonu kā evaņģelistu, kas mēģinājis apskatīt Dieva meklētājus dažādās gadsimtu novirzēs un veidos.

Temats ir neaptverami liels, un tā šķiet, ka vienā 270 lapaspušu grāmatā to nav iespējams cik necik pamatīgi iztirzāt. Tomēr latviešu valodā līdz šim līdzīga grāmata nav iznākusi un būs interesanti izlasīt ikvienam, kam tiktos ieskatīties vēstures un pasaules Dieva meklētāju ceļos.

Katrs īsti ticīgs cilvēks, kas *jūtas tuvu Jēzum Kristum*, saprot, ka pasaule ir pilna ar dieviem un dieviņiem — pašu cilvēku izdomātiem. Vecākā paaudze jau skolās ieguva ieskatu neskaitāmās maldu mācībās, novirzienos. Jaunākā skolās to vairs nesaņem un mums, luterāņiem, iesvētes mācību laiks ir tas, kad var gūt ieskatu ,,pasaulē'' izplatītākajās ,,dievībās'', ja mācītājs to uzskata par svarīgu.

Dieva meklēšana ir kā dīgstošs asniņš ikvienā cilvēkā, un vēsture rāda, kā šie asni auguši, izplētušies un tiekušies — pēc gaismas vai — tumsas.

Pētersons savu jauno grāmatu interesanti iedalījis, apskatot pasaules lielākās reliģijas, sākot ar austrumu reliģijām. Lasītājam, kas maz iedziļinājies daudzu miljonu audžu ticības dzīvē, autors dod diezgan gaišu ieskatu šo reliģiju pamatos. Daudz te palīdz Pētersona paša pieredze, apceļojot austrumu zemes, vērojot (kaut īslaicīgi) ticīgo tempļus un pieliekot klāt savas neuzbāzīgās atziņas.

Tas padara šo grāmatu dzīvu un ir vieglāk koncentrēties, jo neviena šāda satura grāmata nelasās viegli.

Par austrumu reliģijām interesējas daudzi tā saucamie kristieši savos Dieva meklēšanas periodos. Arī es savā laikā ,,gāju cauri'' šādam ,,tīrīšanās'' procesam, kamēr pienācu pie Jēzus Kristus krusta un atzinu, ka esmu atradusi gadiem meklēto.

Tālāk Pētersons apskata kristiānismu — vēsturisko attīstību, sazarošanos un jaunāko laiku izpaudumus (kuŗi stingri stāv uz Dieva Svētā Vārda pamatiem — Bībeles).

Vēstures mācībās skolās esam katrs iepazinies ar kristiānisma ,,izaugšanu'' (es vēlētos sacīt ,,noslīdēšanu'' — inkvizīcijas periodā).

Par latviešiem runājot — kristietība mums bija barbariskā veidā uzspiesta, ne nākusi kā Kristus mīlestība, kas savukārt radīja pretestību, neuzticēšanos, un nav gluži izzudusi vēl šodien. Bet Dieva vārds māca, ka sātans uzbrūk visdažādākos veidos, un savā laikā viņš mēģināja aizstāt īstos Dieva mīlestības atziņas izplatītājus — jaunu iekaŗotāju un inkvizītoru veidā.

Tālāk savā grāmatā Pētersons apskata bībeles vilņojumu reliģijas, kuŗās apskata marmoņus, kristīgo zinātni, Jehovas lieciniekus, latvju jauno baznīcu un dievturību. Katrai no šīm mācībām autors veltī īsus, bet raksturīgus apgaismojumus, diemžēl, pavisam maz pieskaŗoties kristīgās ticības grāvējai — dievturībai. Mūsu jaunā audze tiek ievilkta dievturībā ar tautas deju, dziesmu un mītoloģisku izdarību izpausmēm. Viņi nespēj atšķirt, kur šeit ir latvietība (kultūra, paražas u.t.t.), kur reliģija. Kas ir Laima, Māra un citas dievietes jeb mītoloģiskas labdares, kuŗas nebūtu jāpielūdz.

Nodaļa ,,Mistisko spēku pasaule'' ir labi izstrādāta galvenajās svarīgajās līnijās. Esam bieži avīzēs lasījuši par ,,mūniešiem'' (tā saucamā ,,mācītāja'' Mūna sekti.) Ar baigu izjūtu lasām par jaunu cilvēku novešanu bezdomu stāvoklī, kuŗā pazūd paša ,,es'' un valda sātaniska, viena cilvēka vara. Diemžēl, neiedziļinoties Mūna un līdzīgu sektu darbībā un mērķos, mēs tos ar ,,veglu roku'' sajaucam ar charismātisko kustību, kuŗām nav ne mazākās līdzības.

Kārlim Pētersonam gribētos pārmest dažu cilvēku vārdu sagrozījumus, kas norāda, ka īsti autors nav iedziļinājies šajā aprakstāmajā vielā, pieminot atdzimušos (born again) kristiešus. Tā Oral Roberts nosaukts par Robert Orel (!) un Dēvid Mēns (David Mainse) par Maintze. Žēl arī, ka nav uzsvērta lūgšanu grupu sanāksmju lielā nozīme.

Par plūsu gribu atzīmēt evaņģelista Kārļa Pētersona atklātību attiecībā uz dažu mūsu cienījamo draudžu ganu nostāju par Dieva brīnišķīgajām dziedināšanām Jēzus Kristus vārdā. Bībele taču skaidri norāda, ka Dievam nekas nav neiespējams un — Viņš ir visuvarens!

Jāsaka autoram paldies par šo grāmatu, kuŗa lasāma nopietni un noderēs ir pārdomām, ir pārrunām.

Grāmatas cena ir 14 dol., kas neiesietai cietos vākos, ir — pārāk augsta.

Irma Grebzde.

Daudzus latviešu rietumkrasta centrus iepriecināja jauniešu ansamblis ar interesantu un teicami sagatavotu uzvedumu — Katrs savā meldijā. Foto J. Elstiņš.

Katrs savā meldijā

Rietumkrasta lielākajos latviešu centros nesen piedzīvojām un pārdzīvojām kaut ko neparasti tīkamu. Kādi piecpadsmit Kursas absolventi — vairums no Sietlas un Portlandes — bija sadomājuši uzstāties ,,Katrs savā meldijā.'' Jāsaka tūliņ — tas izdevās vareni! No mūsdienu dzejām un dziesmām savirknētie domu graudi, izjūtu nianses, skaņas, atskaņas un melodijas saliedējās daudzkrāsainā sniegumā. Noklausījos uzvedumu Portlandē un Sanfrancisko; otrreiz ar vēl lielāku baudu, jo dažas dzejas rindas bija jau tvertas atmiņā un likās nozīmīgākas.

Uzveduma nosaukums Katrs savā meldijā liecina par individuālitāti un domu izpausmes brīvības principu. Mūsu Kursas jaunieši pauda, kā to tveŗam un varam te, brīvajā pasaulē. Bet skandētajās dzejās, daudzas no tām nesen nākušas šurp no mūsu nebrīvās Latvijas, tai pašā brīdī saklausām ilgas pēc šīs brīvības — un smeldze dzeļ sirdī. Saklausām traģiskā likteņa atbalsis. Netrūkst sapņu un cerību, uzdrošināšanās, prieka un tēvzemes Latvijas mīlestības izpausmes. Ieklausoties šīs jaunās audzes jautājumos un apliecinājumos dzejā un dziesmā tik skaidrā un tīrā latviešu valodā, raisās sajūsma un atjaunojas sirdsdegsme par mūsu Latviju un latvju tautu. Kur degsme padzisusi, tā atkal kvēlo, bet iedzirkstas arī tur, kur tā nemaz vēl nav bijusi līdz šim.

Jauniešu uzvedums Andras Zommeres vadībā bija pirmklasīgs. Tas liecināja par talantīgu, uzņēmīgu jauno audzi ar profesionālu varēšanu. Piedalījās Daina Birnbaume, Vilis Birnbaums, Raimonds Dombrovskis, Edgars Galiņš, Māris Galiņš, Valdis Grauds, Šelija Janševica, Benita Mičule, Lolita Ritmane, Benita Jaundāldere, Artūrs Rūsis, Edvīns Rūsis, Laila Vehvilainene, Andra Zommere un Māra Zommere.

Varam apbrīnot arī viņu izturību. Tikai ar dažu nedēļu atstarpēm Katrs savā meldijā dalībnieki piedalījās Sietlā Draudzīgā aicinājumā februāŗa sākumā Portlandē Kultūras dienās tūlīt pēc tam, Losā atkal Draudzīgā aicinājumā un Sanfrancisko kuplināja skolotāju un jauniešu vēstures semināru februāŗa vidū. Jauniešu transportam noīrētais autobuss ripoja pār kalniem un caur lejām, gandrīz vai no Kanadas līdz Meksikas robežām un atpakaļ. Kur vien viņi ieradās, aizdegās sveces Latvijai — ne tikvien uz skatuves viņu rokās, bet arī mūsu sirdīs. Bija vērts. Paldies Andrai Zommerei par izdomu un uzņēmību; un paldies visiem dalībniekiem, kuŗi iecerēto padarīja redzamu un dzirdamu, mūs iedvesmodami.

Māra Cepurīte-Reynolde

Piemineklis kaŗavīriem un viņu dziesmām

Lēnā aizmirstībā ieslīd latviešu kaŗavīru asiņainais cīņu laiks, bet viņu dziesmām piemīt nezūdīgs mirdzums.

Nesen iznācis Imanta Saksa rediģētais vīru koŗu dziesmu krājums ,,Latviešu kaŗavīru dziesmas''. Tas ir vērtīgs pienesums ne tikai vīru koŗu dziesmu repertuāram, bet ar šo krājumu ir iemūžināta visa mūsu kaŗavīru trauksmainā dzīve — pat no pirmā pasaules kaŗa.

Tā kā lielais vairums šai krājumā ievietoto dziesmu ir Imanta Saksa aranžētas, grāmatas ievadā DV Toronto vīru koŗa bijušais priekšnieks Elmārs Krūka sniedz par viņu īsas biografiskas ziņas un dod augstu vērtējumu viņa čaklajai un nemitīgajai darbībai latviskās mūzikas laukā.

Bez Imanta Saksa aranžētajām dziesmām šai krājumā atrodam arī citus dziesmu autorus: ar 5 patriotiskām dziesmām ir pārstāvēts Jānis Norvilis, pa 2 dziesmām no katra ir pārstāvēti šādi autori: Jānis Kalniņš, Oļģerts Kreišmanis, Nikolajs Kreišmanis un Auseklis Pērkons. Ar vienu dziesmu no katra autora ir pārstāvēti: Kārlis Alberts, Eižens Freimanis, Jēkabs Graubiņš, Ēvalds Siliņš, Burkards Sosārs, Aleksandrs Valle un Jānis Vītoliņš.

Vairums dziesmu ir 4-balsīgi aranžētas, bet daudzas no tām ir arī pavisam vieglā divu un trīsbalsīgā salikumā, kas dod iespēju arī mazākām koŗu vienībām un ansambļiem turēt rūpi, lai mūsu kaŗavīru dziesmas neaizietu aizmirstībā.

Grāmata ir patīkama formāta, glīti iesieta cietos vākos ar izteiksmīgu Ērika Dzeņa vāka zīmējumu. Cena 12.50 dol. — dabūjama visos lielākajos latviešu grāmatu galdos.

Ar šo 84 kaŗavīru dziesmu izdošanu DV organizācija ir uzcēlusi skaistu pieminekli mūsu cīņu laukos kritušajiem un vēl dzīvajiem cīnītājiem, tā turot rūpi, lai tekas uz mūsu varoņu laiku neaizaugtu ar aizmirstības ķērpjiem, bet lai no tām uz mums arvien runātu cēla piemēra un dzimtenes mīlestības košais zaļums.

Austra Andersone-Plampe.

Lūdzu kārtojiet

LATVIJA AMERIKĀ

1984.g. abonementa maksas, kas paliek nemainītas. ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

Koncerts

Olga Griķe, mecosoprāns,

Brigitas Alkas klavieŗu pavadījumā

svētdien, 1984. g. 8. aprīlī, pl. 17

LATVIEŠU NAMĀ, 491 COLLEGE ST., TORONTO

Ieeja 7 dol., pens. un stud. 5 dol., bērniem zem 16 g.—brīva

Jānis Širmanis

Alberta Cilpas piedzīvojumi

Copyright by Jānis Širmanis

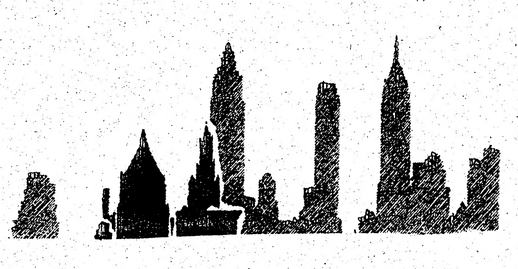

(32. turpinājums)

Nodzēs spuldzīti. Pagaidīsim.«

Apsēdāmies uz vecā darba galda un gaidījām. Strūkla šņākdama drāzās mums garām pusstundu, stundu. Nekādu pazīmju, ka spiediens ārpusē mazinātos. Tieši otrādi. Likās, ka ūdens grauž sev ceļu, un strūkla kļūst resnāka.

»Nu — ja tā, tad palīdzēsim!« Klāvs pēkšņi mainīja nodomu par nogaidīšanu. Viņš paņēma lauzni un pasniedza man kapli. Ar nedaudz sitieniem pavērām strūklai platāku ceļu.

»Tā, tagad nu redzēsim . . . « Klāvs apsēdās nišā, lai izlietu no zābakiem ūdeni.

Man negribējās ar zābakiem pūlēties. Ne vien pakausis, bet visi kauli likās svinā pārvērtušies. Ik pa brīdim pazibināju spuldzīti, lai pārliecinātos, vai strūkla saplok.

Strūkla nesaplaka, un ūdens uz klona manāmi cēlās.

»Klāv, vai tu arvien vēl tici, ka mēs atrodamies tikai drusku zem strauta līmeņa?« grūti nācās satraukto sirdi valdīt.

»Nē,« Klāvs skopi atbildēja. Viņš no jauna aizdedza spuldzīti, ar acīm mēroja sienas augstumu un murmināja:

»Piecpadsmit vai sešpadsmit pēdu . . . Albert, apmēram tik augsts bija strauta ūdens kritums. Tātad ūdens kritums cēlies no kāda piecpadsmit pēdu augsta aizsprosta. Otrā pusē laikam atrodas milzīga bedre. Protams, pilna ar ūdeni. Mēs esam aplam tēmējuši. Izskatās, ka te ūdens celsies tik ilgi, kamēr mūsu bunkurs būs pilns.«

»Līdz griestiem?« skaudri sajutu, ka man gribas vēl dzīvot. Ūdens jau smēlās nišā, un es izmēģināju visparastāko glābšanās paņēmienu:

»Spoks, nāc ar virvi! Palīgā, palīgā, palīgā . . . « saucu reižu divdesmit.

Klāvs sēdēja mierīgs kā makšķernieks pie atvara.

»Kā tu vari klusēt?« nesapratu.

»Man tāds ieradums.«

»Bet mums taču jātiek laukā!«

»Jā, jātiek . . . Kur atrodas tavi svārki?«

»Uz šķirsta.«

»Vēl sausi?«

»Laikam.«

»Ja tā, tad patausti kabatas. Tev tur reiz bija sabirzušas cigaretes. Varbūt vēl kādi tabakas gruzīši būs palikuši.«

Apgriezu kabatas otrādi virs Klāva cietās delnas. Tabakas dabūju gauži maz. Tas mani nepārsteidza. Zināju, ka nieku vien izpurināšu. Mani pārsteidza Klāva miers. Mēs tupējām nišā uz ceļiem. Ūdens sniedzās līdz jostas vietai. Drebēju aiz aukstuma un uztraukuma, bet Klāva pirksti vieglām, maigām kustībām ierullēja papīrītī niecīgās tabakas pabiras. Kaunējos šim tērauda vīram rādīt, ka mani nervi pārvērtušies biezpienā. Sakodu zobus.

»Neklabini kaulus!« Klāvs kāri ievilka dūmu un pasniedza man atlikumu. »Vai tu proti peldēt?«

»Lielīties nevaru.«

»Nu tad tev būs izdevība krietni vingrināties.«

»Bunkurā?«

»Protams. Kad ūdens sniegsies līdz kaklam, tad peldēsim,« Klāvs taustīja nišas kaktu. Meklēja kapli un virvi. Kapli viņš atkal piestiprināja virves galā, sarotināja virvi gredzenā un uzmeta to sev kaklā. »Mums jāmēģina peldēt tik ilgi, kamēr varēsim kapli ar roku āliņģa stūrī iekabināt.«

»Šaubos, vai varēšu sagaidīt. Man gribas kliegt . . . «

»Vēsu prātu, Albert, vēsu prātu,« Klāvs cieši saņēma manu roku. »Uztraukties — tas tagad vislaunākais, ko tu vari izdarīt. Drosmīgam pat nāve dažreiz griež ceļu. Un ja stājas ceļā, tad vismaz cērt bez ķircināšanās. Sagatavosimies. Mēs neesam visas izredzes zaudējuši. Tas pats ūdens, no kā tu baidies, mūs pacels kā pludiņus līdz āliņģim. Tu gādā par gaismu, es rūpēšos par kapli un virvi. Nē, es labāk piestipriņāšu spuldzīti sev virs galvas,« Klāvs laikam šaubījās par manām peldēšanas spējām. Ja man neizdotos spuldzi paturēt, tad Klāvs vairs nevarētu ne man palīdzēt, nedz arī tumsā āliņģi atrast. Viņš noplēsa kreklam pāris strēmeļu un ar tām piesēja spuldzi sev virs pieres. Kapli aiz jostas aizbāzis. Klāvs piebikstīja man ar elkoni:

»Albert, neaizmirsti, ka mēs esam dēkaiņi, sīksti dēkaiņi. Drīz vien Spoks mums vārīs karstu kafiju.«

Klāva palāvība un izšķirīgā brīža tuvums man palīdzēja atkratīties no mazdūšības. Pagrābu no šķirsta dažas saujas zelta un sabēru kabatās:

»Lai tiek Spokam par kafijas vārīšanu.«

Klāvs paņēma kroni, uzlika to man galvā un iesmējās:

»Ja būs jāgrimst, tad es varēšu atļauties nogrimt karaļa sabiedrībā. Ko Karaliskā Augstība nu pavēlēs darīt?«

»Peldēt! Esmu nežēlīgi nosalis. Ja kulstīsim ūdeni, mazāk jutīsim aukstumu.«

Vairākas reizes metāmies peldēt, bet arvien atgriezāmies atpūsties. Un tad pienāca brīdis, kad nišā vairs nebija patvēruma, jo ūdens sasniedza tās augšējo malu. Nu atlika tik peldēt, peldēt, peldēt. Nezinu, cik ilgi tā riņķojām. Pašam likās, ka būtu pa Daugavu no Rīgas līdz Ķegumam aizpeldējis. Izmetu no kabatām zeltu, šķiltavas, nazi, tomēr arvien grūtāk nācās virs ūdens turēties.

»Atpūties,« Klāvs ik pēc brītiņa atgādināja. »Nu jāiztiek ar visniecīgākām kustībām.«

(Turpinājums sekos)

Prezidenta Dr. K. Ulmaņa piemineklja celšanai vēl ziedojuši dolaros:

200 — Edmontonas Latviešu biedrība Imantā, Toronto katoļu draudze;
100 — Zenta Kronis, R. un G. Velme, Modris Tože;
50 — E. Helds, V. Eglīte, Vilis Cinis, A. Freimanis, Ed. Valtenbergs, Z. un N. Birģelis, R. un A. Krūmiņi;
30 — Frīda Balgalvis, E. un A. Šteinbachs, Arturs Reinvalds;
25 — Laura Krasts, Velta Atteka, Emma un Žanis Krūmiņi, Osvalds Reinvalds, Augusts Masings, Al. Gugans, E. un H. Jurševski, A. un E. Ezeri;
20 — M. Kalniņa, J. un A. Stabiņš, Leo Čeksters, K. Suntažs, A. un P. Polna, M. Zvejniece, Valija Kalniņa, Verners Plampe, A. un J. Bužes, Vilis Treimanis, Jānis Gailītis, Jānis Norvels, Jānis Venners, Jautrīte Wermel, Velta un Elmars Dīriķi, Jānis O. Upmalis;
10 — A. Jurkāns, A. Stepe, Alfreds un Mirdza Udenans, P. Žāgeris, Jānis Richters, A. Zemītis, E. Stermanis, Velta Šulcs, K. Miške, E. Briedis, A.R. Brencis, M. Rutele, L. Sūrītis, V. Zemesarājs, Milda Spalviņa, Andrejs Rolavs, Dzidra Ansklaviņš, Irma un Emils Treibergi, Daila Tupuriņš, Herberts Jurjāns, Verners Bergs, Sylvija un Edvins Stellmanis.

Aicinām naudas pārvedumus sūtīt komitejas kasierim **N. Brasliņam, uz „K. Ulmaņa Piemiņas Komiteja"** vārda ar sekojošu adresi: **92 Barrington Ave., Toronto, Ontario, M4C 4Z1, Canada.**

Pateicībā ziedotājiem un gaidot vēl citas atsaucīgas sirdis ar devīgām rokām,

Pateicībā ziedotājiem un gaidot atsaucīgas sirdis ar devīgām rokām,

PREZIDENTA DR. K. ULMAŅA PIEMIŅAS KOMITEJA

Būsim līdzstrādnieki baznīcas Gada grāmatai

Baznīcas Gada grāmata trimdā bijusi ļoti populārs Latvijas ev. lut. Baznīcas virsvaldes izdevums. Ilgus gadus Gada grāmatas redigēšanu sekmīgi veica māc. J. V. Strautnieks Čikaga, bet tagad māc. Strautniekam saslimstot, notikusi redaktoru maiņa. Baznīcas Virsvalde par jauno redaktoru aicinājusi un apstiprinājusi Čikagas Latviešu Sv.Jāņa draudzes mācītāju A. Liepkalnu. 1985. gada izdevuma priekšdarbi jau sākušies, un jaunais redaktors aicina talciniekus iesūtīt garīga satura rakstus, dzejoļus, foto uzņēmumus,piemiņas apceres un darbības pārskatus. Literārai nodaļai noderēs garīga satura īsstāsti, noveles, apceres, personiskās liecības par Dieva vadību un gādību. Gada grāmatai mazāk noderētu zinātniskas apceres par teoloģiskiem jautājumiem; šāda rakstura sacerējumu publicēšana iespējama mēnešrakstā. Ceļa Biedrs. Gada grāmatai sevišķi noderēs jaunas, līdz šim vēl nepublicētas, baznīcas dziesmas,ko dziedāt vai nu uz pazīstamām meldijām, vai arī pilnīgi jaunām. Tādā gadījumā jāpievieno arī koraļu harmonizējumi.

Gaidīti būs arī ierosinājumi par Gada grāmatas saturu, iekārtojumu, mākslinieciško ietērpu. Īpašs prieks būs saņemt rakstus un citus materiālus no mūsu kristīgās jaunatnes autoriem.

Rakstu un citu materiālu iesūtīšanas termiņš — š.g. 31. marts; saziņoties ar redaktoru rakstveidā vai telefoniski, iespējams šo terminu pagarināt līdz aprīļa beigām. Māc. A. Liepkalna adrese: 1050 S.Judson St.—GB, Bensenville, IL. 60106; U.S.A.
tālr. (312) 595 6657. (jl)

HAMILTONA

● Ģimenes un draugu vidū meitas un znota mājā Hamiltonā Emīlija Sniķere, dzim. Rūdolfa, atzīmēja 80. dzimšanas dienu.

E. Sniķere dzimusi 1904. gada 3. martā Rīgā. Bēgļu gaitas vadītas Vācijā, un pēc tam 3 g. Anglijā. 1952. gadā pārcēlusies uz dzīvi Kanadā, Hamiltonā. Latvijā E. Sniķere jau bijusi Rīgas aizsargu pulka aizsardze. Hamiltonā nepārtraukti darbojusies vanadzēs, draudzes dāmu komitejā un dziedājusi draudzes korī, kā arī DV Hamiltonas nodaļas vanadžu korī Saskaņa. Piedalījusies visos latviešu dziesmu svētkos Kanadā, ASV un Eiropā. Apbalvota ar ev. lut. pārvaldes atzinības rakstu un par rosīgu darbu DV organizācijā ar DV KV un DV CV atzinības rakstiem. Dzīvesbiedrs Kārlis Sniķeris aizgājis mūžībā 1956. gadā.

J. G.

Baltijas valstis netiks aizmirstas

CILVĒKA TIESĪBU KONFERENCE LOSANDŽELOSĀ

Baltiešu Amerikāņu Brīvības Līgas (BAFL) rīkoto trešo gadskārtējo Cilvēka tiesību konferenci Losandželosas Ambassador hotelī ar lūgšanu ievadīja vietējās igauņu draudzes mācītājs R. Neggo. BAFLas priekšsēdis V. Pavlovskis sveica konferences dalībniekus, norādot, ka šīs konferences uzdevums ir atgādināt neskaitāmos cilvēka tiesību pārkāpumus okupētajās Baltijas valstīs, kā arī sasaukt kopā politiski aktīvos baltiešus, ASV valdības pārstāvjus un citus, kas atbalsta baltiešu cīņu par tiesībām un brīvību.

Konferenci oficiāli atklāja Losandželosas pilsētas galva T. Bredlijs (Bradley). Viņš norādīja: ,,Tik ilgi, kamēr jūs stāvēsit stingri kopā, padomju okupācija jūsu zemēs netiks atzīta.'' Viņš tālāk norādīja, ka 1940. gada notikumi un vēlākie cilvēka tiesību pārkāpumi okupētajās Baltijas valstīs netiks aizmirsti. Pilsētas galva ieteica par šiem notikumiem nerunāt tikai šodien, bet liecināt katru dienu, lai pasaule zinātu un pievienotos baltiešu cīņā par brīvību un tiesībām.

Par tematu ,,Baltiešu aktīvitātes cilvēka tiesību laukā un politiskajā arēnā'' pirmais runāja Pasaules lietuviešu kopības (community) vicepriekšsēdis Dr. T. Remeikis. Viņš norādīja, ka Padomju savienība cenšas panākt baltiešu tautu politisku un fizisku iznīcināšanu. Jau tagad latvieši ir nospiesti minoritātes stāvoklī paši savā zemē. Ir sagaidāms, ka arī turpmāk Padomju savienības valdība balstīties uz varu: partiju, policiju un armiju, nevis uz cilvēku un tautu pašnoteikšanos un tiesībām. Polijas notikumi ietekmējuši arī Baltijas valstis, un disidentu kustības pieaugums ir tur pacēlis nacionālo pašapziņu un uztur jaunatnē cerības uz labāku nākotni, palīdzot saglabāt arī identitāti iepludināto svešinieku vidū. Svarīga ir arī kultūras vērtību saglabāšana okupētajās zemēs.

Brīvajā pasaulē savukārt ļoti svarīga ir okupācijas varas neatzīšana un Eiropas parlamenta nostāja. Sekojot BAFLas piemēram, baltiešiem būtu daudz plašāk jāizmanto aktuālie politiskie notikumi. Tāpat baltiešiem vajadzētu mēģināt panākt kaut ko savā labā Baltajā namā Ārlietu ministrijas un Tieslietu ministrijas darbības nesaskaņu jautājumā. Būtu arī nopietni jārūpējas, lai baltiešu politiskā darbība neciestu no ASV valdības maiņām. Dr. T. Remeikis vēl norādīja, ka, pretēji plaši izplatītiem uzskatiem, Jaltas vienošanās dokumenti neliecina par šīs vienošanās tiešu ietekmi uz Baltijas valstu likteni: tas bija apzīmogots jau agrāk ar Molotova un Ribentropa paktu. Jaltas vienošanās bija gan ļoti svarīga Polijai, jo tā nosprauda šīs valsts austrumu robežu.

Otrs runātājs, PBLAs priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis, apsveica BAFLu no latviešu augstākās pārstāvniecības un paziņoja, ka līgas izdotais Baltic Bulletin ir tagad kļuvis par obligātu lasāmo vielu prāvam Pentagona darbinieku skaitam. Ar slīdīšu palīdzību O. Pavlovskis illustrēja Padomju savienības kaŗaspēka vienību blīvo koncentrējumu un militāro bažu novietojumu Baltijas valstīs. Svešo kaŗavīru un bažu apkalpju darbinieku lielais daudzums pārtrauc iedzīvotāju normālu darbību militāro bažu apkārtnēs. Aresti, kuŗiem pamatā ir aizdomas par politisku darbību, vēl arvien turpinās, tomēr tie nav vairs tik plaši, kādi tie bija 40. un 50. gados. Neatlaidīgais pārkrievināšanas spiediens turpinās, un latviešu valoda okupētajā Latvijā ir degradēta jau par otrās šķiras valodu. To liecināja arī rādītās slīdītes par dažādiem uzrakstiem Rīgā. Slīdītēs bija redzami arī vairāki pārkrievināšanas pretestības piemēri. Šī pretestība izpaužoties visdažādākos veidos. Konferences dalībniekiem bija iespēja redzēt dažādus materiālus par piespiedu militārām apmācībām 11 līdz 14 gadu veciem bērniem. — ,,Vienlaicīgi ar savu miera propagandu Padomju savienība apspiež baltiešus un militārizē okupētās Baltijas valstis,'' savu referātu nobeidza Dr. O. Pavlovskis.

Nākošais runātājs, Pasaules igauņu padomes (Estonian World Council) priekšsēdis L. Savi raksturoja Padomju savienības konstitūcijas un tās valdības rīcības krasās pretrunas. — Lai gan konstitūcija paredz preses brīvību, 25 gadu vecs igauņu students par Tērbatas universitātes fotografijas iedošanu zviedrú žurnālistam saņem sodu — 8 gadus. Daudzi igauņi, kas savu politisko darbību bija cieši saskaņojuši ar konstitūcijā paredzētajām tiesībām, ir aizsūtīti uz Sibiriju. L. Savi nolasīja arī piemērus no pagrīdes preses, kā arī vēstuli, ko igauņi no okupētās Igaunijas nosūtījuši olimpisko spēļu starptautiskās komitejas priekšsēdim, protestējot par daļēju šo spēļu rīkošanu okupētajā zemē — Igaunijā 1980. gadā. Tiem, kas dzīvo brīvā pasaulē, gandrīz vai neticami izklausījās divi skaņu lentē uzņemti Maskavas radio raidījumi: vienā tiek nolasīti konstitūcijas panti, kas garantē vārda brīvību, bet otrā nolasa tiesas spriedumu, ar kuŗu vienam no šīs vārda brīvības izmantotājiem piešķir ilgāku cietuma sodu.

Eiropas Drošībai un sadarbībai izveidotās Kongresa komisijas personāla direktors S. Olivers savu ziņojumu par Helsinku komisijas līdzšinējām aktīvitātēm un nākotnes plāniem iesāka ar šīs komisijas priekšsēža ASV Kongresa locekļa D. Fascela (Fascell) pateicību BAF Līgai par komisijas darba sekmēšanu. S. Olivers paskaidroja, ka neievērota vienošanās starptautiskās attiecībās ir tikai vārdi uz papīra, un ASV nav ieinteresētas palielināt šādu nenozīmīgu aprakstītu papīru krājumus. Jau Belgradas konferences laikā ASV delegācija ir atzinusi, ka ir pienācis laiks saukt lietas īstā vārdā, un, norādot uz daudziem specifiskiem Helsinku vienošanās pārkāpumiem, ko izdarījusi Padomju savienība, ASV pārstāvji konferencē ir minējuši 106 personu vārdus, kuŗas ir cietušas no šiem pārkāpumiem. Vairākas sabiedroto valstis ne vienu reizi vien esot pārmetušas ASV delegācijām pārāk stingru nostāju pret Padomju savienību, kuŗas delegāti pēc vairākkārtējām neveiksmēm, atspēkojot sūdzības, tagad tās noklausoties klusējot. S. Olivers arī paziņoja, ka tuvējā Otavas konferencē cilvēka tiesību jautājumos ir paredzēts uzklausīt organizācijas un privātas personas. Runātājs pieminēja arī, ka Sibirijas gāzes vada būve ir zināmā mērā bijusi nesekmīga, jo tā nav laikā nobeigta, un tā vēl tagad esot tālu no sākotnējos plānos paredzētā.

Referātu ciklu par tematu ,,Baltiešu tiesību jautājuma un politisko aktuālitāšu efektīvs savienojums'' vadīja BAFLas direktors un ALAs Informācijas biroja vadītājs A. Lambergs.

Vairāku grāmatu autors D. Balsingers norādīja, ka viņam šoreiz ir jārunā pēc ļoti nepatīkamu ziņu saņemšanas par Padomju savienībai piešķirtajām privilēģijām olimpisko spēļu laikā. — D. Balsingers ir arī ,,Noraidait padomiešu koalicijas'' (Ban the Soviets Coalition) direktors. — Viņa runas tonis tomēr drīz vien kļuva gluži optimistisks, kad viņš pavēstīja, ka koalicijas darbā ir iesaistīti labi apstākļu pazinēji, kas centīsies sagādāt sportistiem un citiem eventuāliem pārbēdzējiem patvērumu. D.Balsingers aicināja baltiešus rūpēties, lai Kongress atbalstītu ne tikvien Baltijas valstu brīvības centienus, bet gādātu arī par attiecīgām cilvēku tiesību deklarācijām ASV lielo politisko partiju vēlēšanu programmās. — ,,Ja nebūtu jūsu politiski aktīvās organizācijas un atsevišķu personu rosmes, tad būtu, tikpat kā jūs šajā zemē nemaz nebūtu dzīvojuši,'' viņš nobeidza savu runu.

BAFLas vicepriekšsēdis A. Mažeika, runājot par to pašu tematu, atgādināja, ka ikvienam pasākumam ir ļoti svarīgs preses atbalsts, jo šinī zemē prese var ne tikai celt un gremdēt atsevišķus pasākumus, bet arī valsts vadītājus. Lai gan baltiešu problēmām ASV lielā prese līdz šim ir bijusi gandrīz nepieejama, tomēr to pārliecināt par pārkrievināšanas traģiskumu ir viens no pašiem svarīgākajiem baltiešu uzdevumiem. Mūsu pretinieki labi apzinās, kam ir izredzes gūt panākumus, tādēļ Padomju savienības lielā prese sākusi uzbrukumus BAFLai, apsūdzēdama tās darbiniekus par terroristiem un slepkavām.

H. Jogis, Igauņu amerikāņu nacionālās padomes dienvidrietumu apgabala direktors, pievienojās iepriekšējam runātājam un norādīja uz daudzu baznīcu izdevumu nepiedodamo nostāju, jo tie klusē par visām baltiešu aktīvitātēm brīvajā pasaulē, klusē par traģisko un beztiesīgo stāvokli okupētajā Igaunijā, Latvijā un Lietuvā, bet humānitāros jautājumos stingri nostājas un piepilda savas lappuses ar dažādažādiem rakstiem, ja vien ir runa par zemēm, ko nekontrolē Padomju savienība. H. Jogis ieteica raudzīties, lai brīvā pasaulē nenostiprinātos Padomju savienības izplatītais uzskats, ka disidenti ir maza grupa individu, kas īsti nekur nevar atrast savu vietu. Baltiešiem būtu jāpauž uzskats, ka disidenti ir peldoša leduskalna smaile, aiz kuŗas ir daudz lielāka masa, varbūt pat tautas vairākums. Ja iznāktu sastapties ar aizrādījumiem, ka Padomju savienībai ir kaut kādas tiesības visā Baltijas jūras piekrastē, tad baltiešiem nevajadzētu kavēties ar jautājumiem: ,,Vai tad baltiešiem nav tiesību? Vai viņi nav cilvēki?''

Radio Free Europe (Radio Liberty vicepriekšsēdis V. Duels (Duell) pastāstīja par raidījumiem uz Baltijas valstīm un Padomju savienību, uzsvērot, ka viņa organizācija abus jēdzienus šķiŗot. Saņemtās ziņas, kas pienākot ar vairāku mēnešu kavēšanos, rādot, ka Baltijas apgabals, Ukraina un Kaukāza apgabals viscītīgāk klausoties ārzemju raidījumus. Radio Free Europe/Radio Liberty klausītāju skaits visā Austrumeiropā nemitīgi pieaugot, lai gan Padomju savienība tos traucējot.

Par Padomju savienības maldinātājām rosmēm runāja politiskais analists T. Šūmanis (Schuman), kuŗa tēvs bijis Sarkanarmijas virsnieks un kuŗš pats bijis KGB aizsega organizācijas Novosti ziņu aģentūras darbinieks. Lielais vairums ārzemju žurnālistu lētticīgi un bez kādiem iebildumiem pieņemot Padomju savienības paskaidrojumus, ka tur zināms iestādījums esot bezpartejisks, nepolītisks un valdības nekontrolēts, nemaz nepiedomājot, ka tur nekas tāds nav iespējams. Ārzemju žurnālisti pieņemot propagandistu sagatavotos materiālus un tos gandrīz bez grozījumiem publicējot savas zemes preses izdevumos, un tā sava laiskuma un lētticības dēļ paši kļūstot par iespaidīgākiem padomju iekārtas propagandistiem. — ,,Ja Padomju savienības kuģis, kas Kalifornijā ieradīsies olimpisko spēļu laikā, tiešām ir krievu ,,love boat'', tad, uzmanīgi apskatot šī kuģa ierīces, atklāsies, ka šie ,,mīlētāji'' spēlē tikai kaŗa spēles'', paskaidroja T. Šūmanis. Viņš jautāja arī: ,,Vai esat padomājuši, kādēļ vietnamieši un meksikāņi nemēģina iekļūt Padomju savienībā, bet šinī zemē, lai kapitālisti varētu viņus izmantot?''

Priekšlasījumu virkne beidzās ar ASV pārstāvja Apvienoto Nāciju cilvēka tiesību komitejā K. Geršmaņa (Gershman) referātu. Viņš paskaidroja, ka Apvienoto Nāciju vairākumā ir izveidojies uzskats, ka uz pašnoteikšanos nav tiesību visām tautām. — Ne Staļina un Hitlera nodevīgie līgumi, ne masu deportācijas, ne apcietinājumi, ne ievietošanas psīchiatrisko patvērsmēs, ne pretestība okupētajās Baltijas valstīs spējusi šīm valstīm nopelnīt atbalstu tā sauktās Trešās pasaules valstīs. Kamēr ASV atbalstītās idejas pamatā ir tautu pašnoteikšanās, otra ideja Apvienotās Nācijās veicina Padomju savienības kontrolētās territorijas paplašināšanu.

Vienīgās baltiešiem labvēlīgās iezīmes Apvienoto Nāciju noskaņojumā ir nesen sāktās diskusijas par pašnoteikšanos plašākā nozīmē un Polijas stāvokļa izmeklēšana, kaut arī tā pagaidām beigusies vienīgi ar Polijas valdības sagatavotu dokumentu ievērošanu. Šie dokumenti cenšas pārliecināt, ka Solidāritātes likvidēšana bijusi nepieciešama, lai izskaustu terroru un atjaunotu mieru. — ,,Protesta spēki tomēr pieaug, un drīz tos vajadzēs ievērot arī Apvienotās Nācijās. Kad tas notiks, tad ne tikai Baltijas valstis, bet visa pasaule kļūs labāka un drošāka vieta dzīvošanai,'' savas runas nobeigumā pareģoja K. Geršmanis.

Pēc dažu stundu pārtraukuma vismaz 200 viesu pulcējās konferences izskaņas banketā, kur galvenais runātājs bija Eliots Abrams, ASV ārlietu viceministrs Cilvēka tiesību jautājumos. Viņš salīdzināja okupētās Baltijas valstis ar Poliju un jautāja, kādēļ pasaule šīm trim valstīm ir veltījusi tik nesamērīgi maz uzmanības, sevišķi t.s. Trešās pasaules valstis? — Daudzi apmierinoties ar pieeju, ko viņi dēvējot par reālismu, un aizbildinoties, ka Baltijas valstu labā neko nevar darīt. — ,,Bet kādēļ ar šādu reālismu nesamierinājās Čerčils 1939. gadā, ģenerālis de Golls 1940. gadā un trīspadsmit kolonijas Amerikā, kad tās sāka cīņu ar Britu imperiju?'' jautāja E. Abrams.

ASV valdība zina par traģisko stāvokli okupētajās Baltijas valstīs un tautu pārkrievināšanas draudiem. ASV prezidents novembrī ir paziņojis par Radio Liberty Baltijas valstu nodaļu radīšanu. E. Abrams paskaidroja, ka šī informācijas avota paplašināšanā lieli nopelni ir BAFLai. —,,Cilvēkus var apklusināt uz kādu laiku, un arodbiedrības var likvidēt uz kādu laiku, bet idejas nevar apturēt. Cilvēki, kas seko humānitāro tie-

(Turpinājums 10. lp.)

Gunārs Rode

BĪSTAMS RĪKOJUMS

PSRS Augstākās Padomes prezidijs 1984. gada 11. janvārī izdevis jaunu rīkojumu (kr.-„Ukaz"), kas ienes daudz pārmaiņu 1958.g. 25. decembŗa likumā „Par kriminālatbildību par valsts noziegumiem." Uz šī rīkojuma pamata tagad tiks izdarīti attiecīgi labojumi Krievijas PFSR Kriminālkodeksa Sevišķās daļas I nodaļā ("Valsts noziegumi"). Rīkojums jau stājies spēkā kopš 1984.g. 1. februāŗa, negaidot, kamēr savienoto republiku Augstākās Padomes ievedīs šos labojumus Kriminālkodeksos.

Visbūtiskākās pārmaiņas izdarītas 1958.g. 25. decembŗa Likuma 7. paragr. (atbilst Latvijas PSR KK 65. paragr. „Pretpadomju aģitācija un propaganda"). Šī panta II daļa, kas nosaka sodu līdz 10 gadiem ieslodzījumā un 5 gadiem izsūtījumā, agrāk attiecās tikai uz personām, kas tika sodītas vairākkārt vai par nodarījumu karŗa laikā. Tagad tāds pats sods jāsaņem par „darbībām, kas izdarītas, lietojot naudas līdzekļus *un citas materiālas vērtības, saņemtas no ārzemju organizācijām vai personām, kas darbojas šo organizāciju interesēs*"

Atzīmēsim, ka nav precīzēts, kādas „materiālās vērtības" tiek domātas (automašīna, zeķu pāris vai piedāvāta cigarete uzpīpēšanai). Acīm redzot, pie „materiālām vērtībām" var pieskaitīt jebkādu ārzemju pasta sūtījumu (paka, paciņa, sīkpaka u.tml.).

Runājot par „ārzemju organizācijām", vairs netiek prasīts, lai tās būtu „graujošas" vai „pretpadomju" — pietiek, ka tās ir „ārzemju".

Personām, kas palīdz, nebūt nav jābūt šādu organizāciju biedriem, pietiek, ka tās „darbojas to interesēs". Jēdziens „interesēs" *nesatur norādi uz iepriekšēju „personas" norunu vai nolūgumu pārstāvēt (darboties) „ārzemju organizācijas interesēs"*, citiem vārdiem — nav kritērija, pēc kā noteikt, vai „persona" darbojas „interesēs" vai ne. Izmeklētājam un tiesnesim dota iespēja „vadīties pēc personiskiem ieskatiem un valstiskām interesēm".

Līdz ar to jebkuŗa ārzemju humānitāra palīdzības organizācija, par cik

1) tā ir „ārzemju organizācija"
2) tās „intereses" ir sniegt palīdzību grūtībās nonākušiem tautiešiem dzimtenē,

nosūtot palīdzības saini uz Latviju, tā saņēmējam rada nozieguma sastāvu pēc Latv. PSR KK 65. paragr. II d., par ko draud „līdz 10 gadiem ieslodzījumā ar vai bez līdz 5 gadiem izsūtījumā."

Saskaņā ar jauno „Ukazu" arī Starptautiskais Sarkanais Krusts principā tiek izsludināts par noziedzīgu organizāciju Padomju savienībā, un tā biedrus, tiem apmeklējot PSRS, uz šī iemesla pamata tagad var saukt pie kriminālatbildības „par nozieguma izdarīšanas mēģinājumu", par „lietišķo pierādījumu" izvirzot jebkuŗu, pat visniecīgāko, dāvanai vesto priekšmetu.

Analoģiski arī saiņa privāts nosūtītājs vai privāts dāvanas vedējs radīs līdzīgus draudus sev un saņēmējam, jo nu vairs tiesnesim nevajag pat apgalvot, ka saiņa nosūtītājs (vedējs) kontaktējis labdarības organizāciju: saiņa nosūtīšanas vai līdzņemšanas fakts pats par sevi pierāda nosūtītāja (vedēja) un organizācijas mērķu kopību!

Vienā laikā ar minēto „Ukazu" Sarkanais cars vēl izdevis citus, ne mazāk vēsturiski anekdotiskus „Ukazus", kas maina likumdošanu vistīrākā čekas patvaļā. Par tiem pastāstīšu citā rakstā.

Alberts Eglītis

Svētītu mūžu suminot

(Eduardam Līcim Londonā 100 gadu dzimumdienā)

Simts gadus
zelta pavediens
vērpts un tīts
kamolā, lai būtu —
mūsu debess malā.
Cik varavīksnas
nav mirdzējušas,
cik lietu lijis,
cik nakšu bijis —
simts gados?
Simts — pavasari,
simts — vasaras
pagājušas baltās,
un nebaltās dienās.
Simts gados —
saules staros,
rudens aiz rudeņa
ir aizmirdzējuši,
un — ziemas sniegi
aizplūduši palos,
lai skanot jaunām,
līksmām dziesmām,
rīta ausmā — tūlīt
sāktos gaismas dzīras —
otram gadu simtam!

1984. gada 25. martā Reinzemē

PIEŠĶIRTAS ĢEN. K. GOPPERA FONDA BALVAS

2. aprīlī paziņoti Latvijas skautu prezidenta ģenerāļa Kārļa Goppera fonda balvu ieguvēji 1983. gadā.

Balvu literātūrā ieguvusi Ruta Rudzīte par manuskriptu „Kā Lācītis drosmi un gudrību meklēja", kuŗā tēlotas kucēna gaitas, kas vēlas izaugt par varenu un ievērojamu suni. Šis darbs ir atšķirīgs no jau mums zināmiem dzīvnieku stāstiem, ka tajā stāsta varonis Lācītis raugās uz savu dzīvi un apkārtni ar „suņa acīm", un, vadīdamies no savas pieejas, nonāk bieži nesaskaņā ar cilvēku vēlmēm.

Darbs rakstīts labā un bagātā latviešu valodā. Fābula ir ar kāpinājumu, kas saista lasītāja interesi līdz darba beigām. Darba tematā neuzbāzīgi ievītas pozitīvas audzinātājas idejas — godīgums, centība, grūtību pārvarēšana un palīdzība. Darbība noris Savienotajās Valstīs. Ja šo darbu izdos grāmatā, tad to lasīs kā bērni, tā pieaugušie ar aizrautību un interesi.

Balvu mūzikā saņem Pēteris Aldiņš par „13 tautasdziesmu aranžējumiem". Vērtēšanas komisija atzinusi, ka „Aldiņa darbā valda tautasdziesmu harmoniska izpratne un loģiska sabalsojuma tehnika tautas mūzikas korrektam priekšnesumam. Mūzikāli šie darbi ir izsmalcināti, ritmiski saistoši un klausītāju ausij patīkami, un tie iepazīstinātu mūsu jauno dziedātāju saimi, kā arī nostabilizējušās dziedātāju vienības ar latviešu tautasdziesmu techniku un stilu, un tāpat tie pavērtu plašāku skatu uz latviešu tautasdziesmu mantojumu."

Tēlotājās mākslās balva piešķirta grafiķim un gleznotājam Eduardam Dzenim par lielgleznu eļļā uz audekla (6x 24 pēdas) „Rīga 1560. gadā". Vērtēšanas komisijas atzinums, ka autors: „Veiksmīgi apvienodams grafiskās un gleznieciskās problēmas, ir radījis mākslinieciski augstvērtīgu lielgleznu, kas rotā Kanadas Latviešu Kultūras Centra (Toronto) lielās zāles sienu, kur to var skatīt gan tie, kam Rīgas atmiņas vēl dzīvas, bet jo vairāk — mūsu jaunā audze, kuŗas lielākā tiesa seno Rīgu pazīst tikai no dziesmām, nostāstiem un rakstiem. Šī gleznа ir vēsturiska vēsts un apliecinājums, ka svešas varas var nākt un zust — dzīvos jaunās audzes ticība brīvības zvaniem Rīgas torņos. Mākslinieka augstvērtīgais sniegums un vēsturiski audzinošā vēsts mūsu jaunatnei ir pamatā šī darba apbalvošanas izvēlei."

Balva vispārējā nozarē piešķirta bērnu žurnāla Mazputniņš redakcijai par ilggadējo un nepārtraukto darbu šī žurnāla veidošanā un apdarē, radot latviešu bērniem pievilcīgu lasāmvielu, sniedzot ierosinājumus pašdarbībai, ievirzot latvisko tradiciju kopšanā, informējot par latviešu bērnu gaitām un dažādiem pasākumiem pasaules tālēs un sniedzot praktiskus padomus un zināšanas dažādās dzīves nozarēs. Žurnāls Mazputniņš ir liels palīgs vecākiem, skolotājiem un jaunatnes organizāciju vadītājiem viņu latviskās audzināšanas darbā.

Katras balvas lielums ir 800.00 dolaru.

Vērtēšanas komisijās darbojas: literātūrā Rita Gāle, mūzikā Vizma Maksiņa un Verēna Stelpe-Dambrāne, tēlotājās mākslās Arnolds Sildegs un Anna Graudiņa-Zadiņa, bet no fonda valdes P. Jurjāns, I. Kildišs, A. Ozols, F. Sīpols un U. Sīpols un kā padomniece literātūrā pieaicināta baltu filoloģe Rasma Sināte.

Goppera fonds balvas piešķiŗ, lai veicinātu jaunatnei piemērotu un saprotamu darbu jaunradi. Vērtēšanas komisijas pašas darbus godalgošanai nemeklē, bet vērtē fonda valdei iesūtītus un komisijām nodotus darbus, kas atbilst katru gadu izsludinātiem noteikumiem.

MIRIS DZIEDONIS EDVĪNS KRŪMIŅŠ

Naktī no 9. uz 10. martu savā mājā Torkijā, Anglijā, miris operdziedātājs Edvīns Krūmiņš, kam šī gada septembrī būtu piepildījušies 77 gadi. Neatkarīgās Latvijas laikā Krūmiņš dziedāja Liepājas operā un beidzamos gados arī Nacionālā operā Rīgā baritona partijas. Trimdas pirmajos gados Vācijā un vēlākajos Anglijā Krūmiņš dziedāja gan kopējos latviešu mūzikas sarīkojumos, gan arī patstāvīgos koncertos. Ilgus gadus Edvīns Krūmiņš ar savām dziļi pārdzīvotām dziesmām piedalījās Valsts svētku sarīkojumos Londonā, kā arī Miera draudzes dievkalpojumos un sarīkojumos. Pēdējā gaitā Edvīnu Krūmiņu izvadīja Brukvūdas latviešu kapos 15. martā prāvests R. Mužiks. Par aizgājēju līdz ar dzīvesbiedri Rasmu skumst viņa draugi un cienītāji Anglijā un citur visā pasaulē.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

SV. ANDREJA EV. LUT. LATVIEŠU DRAUDZES KOŖA
32. GADSKĀRTĒJAIS
KONCERTS
sestdien, 14. aprīlī, pl. 19 Sv. Andreja baznīcā, Toronto.
Diriģents *Arvīds Purvs*
Galvenie skaņdarbi: Daces Štauveres-Aperānes dziesmu cikls
Pavasaŗa lūgšana.
Jāņa Kalniņa 150. psalms.
(abi pirmatskaņojumi)
Piedalās: *Juris Ctruls, baritons*
Anita Rundāne, ērģeles
Pūtēju ansamblis
Ieeja: 8 dol., pensionāriem 6 dol., bērniem brīva.
APMEKLĒT LŪDZ KOŖA SAIME

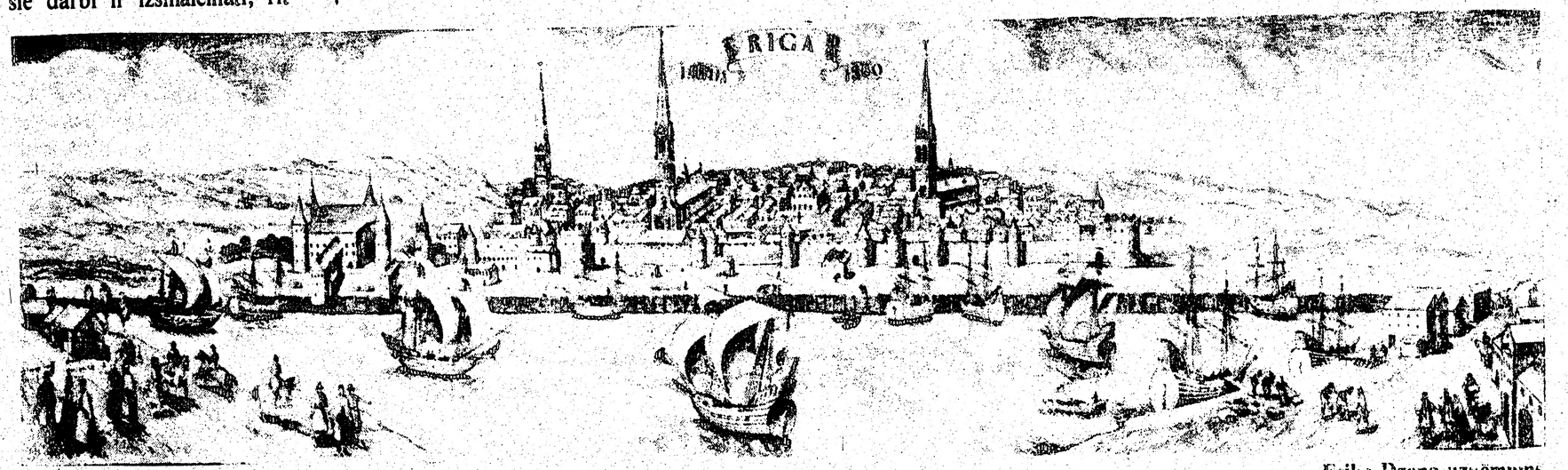

Ed. Dzeņa Rīgas panorāma Toronto Latviešu Centrā.

Erika Dzeņa uzņēmums.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 120

Ilinojas pavalsts kolledžas angļu valodas un literātūras mācībspēks Aģtrīda Stanka Rīgā ar ,,kultūrsakaru'' komisāru čekistu A. Liepu pārrunājusi ,,padomju(!) dzejas tulkošanu angļu valodā''. Ar savu apmeklējumu pagodinājusi arī komūnistu varas propagandas izdevumu redakcijas.

Ja 1984.g. tas vēl tāpat turpināsies, dižbiedrs Liepa drīz no trimdas pakalpiņiem pat atkauties vairs nevarēs! ,,Latviešu tautas izdeldēšanu netieši atbalsta tie, kuŗi no rietumiem brauc uz dzimteni sakaroties ar režīmu! Viņu vārdus un rosmes mums atklāj (ar īpašu nodomu!) Rīgas lapeles'' (P. Grods). ,,Dažiem tautiešiem pazudusi nacionālās morāles izjūta, ja tie neizprot, kas kalpo mūsu nacionālpolītiskām interesēm, kas ne!'' (T. Kronbergs).

Patiesībā čekai mazsvarīgi pakalpiņu dzejojumi vai tulkojumi, tā izmanto viņus ideoloģiskai cīņai — trimdas vienotības saārdīšanai. ,,Jā, mana tauta, es pazīstu tevi! Remdena ir tava mīlestība, tavs ienaids ir slābans bezzobis, kas tikai no drošas slēptuves met savas šautras!'' (Rūdolfs Blaumanis, 1898.g.).

* * *

ASV 1984.g. ir vēlēšanu gads, kad pārvēlamie un ievēlamie augstie runas vīri atkal būs visai dzirdīgi un pacietīgi uzklausīs mūsu rūpes par tautas likteni komūnistu jūgā. Ne tikai uzklausīs, bet labprāt arī apliecinās ,,visnotaļ savu atbalstu'' mūsu cīņai. Nespriedelēsim, kāds šiem solījumiem, kas jo drīz tiek aizmirsti, svars mūsu likteņu svaru kausos, bet izmantosim katru iespēju un izdevību pastāstīt amerikāņu sabiedriskām personām mūsu sāpes. Tas ietelp mūsu cīņas pienākumos! Mūsu darbošanās 1984.g. vēlēšanu kampaņās vairāk gan būs ,,kancelejas darbs'', īpaši izsūtot kandidātiem jautājumus par viņu ieskatiem par Baltijas valstīm un komūnisma agresiju. Tam organizējams līdzstrādnieku tīkls, ko vada un koordinē centrālā vadība, kas ,,turpmākajam brūķim'' un izvērtēšanai sakopo visas amatu kandidātu atbildes.

* * *

ASV delegāts Apvienotajās Nācijās Čārls Lichtensteins (viņš pag. gadā oficiāli ieteica AN aiziet no Ņujorkas), atlūdzoties no amata (viņš bija sūtnes Kirkpatrikas aizstājējs sēdēs), presei teica: ,,Es tagad pievienojos ļaudīm, kuŗi dzīvo reālā pasaulē! Cik no mums dzīvo reālā pasaulē? Visas mūsu cerības, ka iesniegumi vai rezolūcijas AN, Eiropas parlamentam, Cilvēku tiesību konferencēm vai ASV Kongresam aizvāks no okupētajām Baltijas valstīm krievus, ir nereālas un illūzijas. Mums pašiem nevienam nav reālu ieteikumu, kā atjaunot savu neatkarīgo, suverēno, demokratisko Latvijas republiku! Reāls ir tikai tas, ka pasaules starptautiskajā sistēmā valda anarchija. ,,Svētulis ar velnu sēž pie viena galda, spēks un patvaļa pasaulē tik valda!'' (R. Čaks).— Lai pastāvētu, mums jāpatur ,,lielais, dzīvais spīts'' (Dr. O. Pavlovskis), bet brīvības grenadieŗiem uz asmeņa atspiedušamies pacietīgi jāgaida ausma (A. Melliņš).

* * *

Gudrie latvieši! Prof. Dr. E. Dunsdorfs priecājas, ka mūsu brāļi Kaudzītes pirms vairāk nekā 100 gadiem jau rakstījuši par kodolenerģiju, kad Pietuku Krustiņš jūsmo, ka ,,satek atomi un rodas progresīvs meteors...no gaismas gara kultūra drāž''. Ar to pieminēta ne vien jau tagad novecojusies atomu skaldīšana, bet arī vēl neatrisinātā atomu fūzija (,,satek atomi'') un modernais lēzera enerģijas raidījums (,,kultūru no gaismas drāž''). Mūsu piebaldzēnu ģeniālā vizija!

* * *

Vienībā spēks! Kad ASV senāts debatēja par ASV satversmes grozīšanu, atļaujot skolās lūgšanas, Luterāņu baznīcas padome (LCC) senātā protestēja — lūgsnas skolās nav pieļaujamas! Daudzo reliģisko novirzienu dēļ lūgsnu dēļ dažā labā vietā var izcelties ,,Ziemeļīrijas nemieri''. — Bet kad Amerikas latviešu katoļu apvienība tagad aicina maija beigās visus tautiešus, bez ticības izšķirības, piedalīties katoļu bīskapa Kazimira Dulbinska rehabilitēšanas akcijā (okupācijas vara nepieļauj bīskapam, kas pa vairākiem lāgiem kopā 13 gadus pavadījis Sibirijā, cietumos un Baltkrievijas meža darbos, veikt Viļakā savus amata pienākumus), Toronto latviešu katoļu prāvests Dr. B. Kokins nostājies pret šādu savu ticības brāļu akciju! Bīskapa lietas jākārtojot Vatikanam ar Maskavu. Ticības kaŗi...

* * *

,,Kultūrņiku'' semināra Katskiļos ,,prātīga teze: ,,Zinot, ka mūsu ienaidnieka mērķis ir mūs sašķelt, sadrumstalot un paralizēt mūsu politisko darbību, mums ienaidnieks ir jākonfrontē(!), ,,jāatmet līdzšinējā bailība un šis ienaidnieks jāizmanto(!) tautas interešu labā!'' Tātad: iziesim no ierakumiem, bezbailīgi sāksim brāļoties, lai čekas zvērinātos ,,izmantotu mūsu labā.'' Mūsu disidenti, Brūveris, Rode, Kļaviņš un Grīvāns, tāpat pārbēdzējs Lešinskis, par šo supernaīvitāti smejas līdz asarām! Dažiem smadzeņu vairāk galvas labajā pusē, dažiem — kreisajā, bet nu gadījušies sābri, kuŗiem tās sačurkājušās čiekurā...

Toronto Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes 35 gadu atceres un pateicības dievkalpojumā 18. martā jaunievēlēto draudzes padomi amatā ieveda archibīskaps A. Lūsis, piedaloties mācītājiem J. Cālītim un Ā. Čopam. Attēlā no kr. 1. rindā: draudzes priekšn. vietnieks K. Lapiņš, teol. štud. S. Eglīte, teol. stud. A. Elberts, draudzes māc. Juris Cālītis, māc. Ādolfs Čops, draudzes priekšn. Uldis Ķiesners, draudzes priekšn. vietn. J. Kūla un vecākais pērminderis M. Vāgners. Aizmugurē pārējie padomes locekļi. Foto J. Liģers.

Latviešu leģiona atceres dienā 17. martā DV namā. Programmas izpildītāji: 1.rindā no kr. — Vija Vare (dzejas), Ženija Vītola (dziesmas) un Astra Ikše-Vītola (klavieŗu pavad.) Aizmugurē: Hermanis Jakobsons (programmas vad.), Staņislavs Leimanis (atceres runa) un Alberts Vītols (dziesmas). Foto V. Cinis.

Tikšanās

ar NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ darbiniekiem un padomes locekļiem

sestdien, 14. aprīlī, pl. 19.00

Latviešu Namā, 491 COLLEGE STR., TORONTO

*Priekšnesumi * Kopējas vakariņas*

Atspirdzinājumu bufete

Piedalīšanās 12 dol. no personas.

Pieteikšanās līdz 11. aprīlim pie:

S. ZAĶA KUNDZES, TĀLR. 293-2513 un
A. DUBROVSKA KUNDZES, TĀLR. 922-2931.

APMEKLĒT LŪDZ

LATVIEŠU NAMA VALDE

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.

231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.

Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.

A. PUTNIŅŠ

TORONTO ZIŅAS

● Lekciju ciklā Sievietes Centrā, ko organizē un vada Ilze Kalniņa, nākamajā lekcijā 11. aprīlī pl. 18.30 lektore Judīte Vagnere runās par tematu Latvju raksti no pagātnes uz nākotni, kā arī parādīs, kā rakstus var izmantot tradicionālos un modernos rokdarbos. Pēdējā lekciju ciklā 9. maijā Ilze Kalniņa pastāstīs par neparastiem ģimenes ceļojumiem pa Ziemeļameriku, Eiropu, Afriku un Āziju.

● Kaŗa invalidu gadskārtējais pavasaŗa sarīkojums — balle ar loteriju notiks 28. aprīlī pl. 20 DV namā (125 Broadview Ave). Zakuļa deju mūzika. Mantas un ziedojumi loterijai piesakāmi un nododami apvien. priekšs. A. Eglītim (1708 Queen St.W., Toronto, Ont. M6R 1B3, tālr. 537-1401) vai sarīkojuma vakarā pie kases.

● Baltiešu kaŗa veterānu līgas gadskārtējais kongress notika 17. martā Toronto Lietuviešu namā, kuŗā runāja bij. Kanadas aizsardzības ministrs Gilles Lamontagne. Goda viesu un apmeklētāju vidū bija arī Kanadas Leģiona pārstāvji. Bija arī daudz rakstveida apsveikumu. Sarīkojuma beigās priekšnesumu daļā piedalījās arī TLB Sestdienas skolas audzēkņi Guntis un Daina Eisleri.

● DV nodaļa savā namā rīkoja Latviešu leģiona dienas atceres vakaru. St. Leimanis runāja par tematu Varoņi. Viņš īsumā apskatīja kauju gaitu notikumus cīņu laukos Krievijas frontes sektoros — Volchovā, Veļikajā, Vidzemē un citur. Smagākās latviešu cīnītājiem izvērtās Kurzemes cietokšņa aizstāvēšanas cīņas.

Kā piemiņu cīņu līdzgaitnieks A. Ķeksis pasniedza nod. priekšs. Z. Akotam lielāka formāta attēlu, kur redzami 16. bataljona kaŗavīri ar kapt. Manguli uz Rīgas mākslas mūeja kāpnēm īsi pirms izbraukšanas uz fronti. Priekšnesumu daļā patika Ženijas un Alberta Vītolu vakara noskaņai veltītās solo un dueta dziesmas jaunās pianistes Astras Ikšes-Vītolas klavieŗu mūzikas pavadījumā, tāpat arī Vijas Vares dzeju skandējumi.

Saviesīgajā vakara programmas daļā atskanēja kopīgas dziesmas. Atjautīgs vakara programmas vad. bija Hermanis Jākobsons.

● Jaunās paaudzes mākslinieka Agŗa Anšmita 8. gleznu izstādi, kuŗa Latviešu Centrā notika pirmo reizi, 23. marta vakarā atklāja mākslinieku vienības Latvis bij. priekšnieks mākslin. Edgars Krūmiņš. Bija izstādītas 42 gleznas, kuŗās dominēja dabasskatu motīvi. Iegriezās ap 200 gleznu darbu cienītāju. Pārdeva 10 darbus.

● Ziemeļamerikas latviešu baptistu 35. gadskārtējā dziesmu diena šogad notiek Kanadā, nedēļu pēc Lieldienām — 29. aprīlī, pl. 15 Walmer Road baptistu baznīcā. Piedalīsies dziedātāji no pieciem baptistu draudžu koŗiem — Bukskauntijas, Čikagas, Filadelfijas, Klīvlandes, ASV un Toronto, Kanadā, ar trim diriģentiem: Arvīdu Purvu, Viktoru Baštiku un Rūdolfu Kalnmalu. Jauniešu kori diriģēs Gunta Plostniece. Koncertā piedalīsies solisti — Silvija Erdmane (soprāns) un Inta Augstroze (mecosoprāns), Jānis Barušs (tenors), Valdis Ūsis (baritons) un Sarma Alļe (klavieres). Pie ērģelēm Dāvids Ūsis no Klīvlandes. Koncertā kā lielākos skaņdarbus dzirdēsim izvilkumus no V. Baštika kantātes Draudze, Pergolesi Magnificat un pēdējo daļu no A. Purva Psalmu kantātes, beigu korāli dziedot arī visai draudzei un pēdējo divu darbu atskaņošanai iesaistoties arī stīgu orķestrim. Pēc koncerta visi dziesmu dienas dalībnieki pulcēsies Latviešu Centrā, kur būs rīkotas vakariņas.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas pilnsapulcē nolēma, ka turpmāk dāmu komitejas valdi vairs nepārvēlēs katru gadu, bet rotācijas kārtībā tikai vienu trešo daļu. Šogad amatos paliek visas līdzšinējās komitejas locekles ar priekšnieci Līviju Jansoni. Pēc agrā rīta dievkalpojuma 22. aprīlī tradicionālās Lieldienu brokastis 22. aprīlī baznīcas zālē. Piedalīšanās maksa 4 dol. no personas, skolēniem 2 dol. Pēdējais šīs sezonas kamermūzikas koncerts 29. aprīlī pēc rīta dievkalpojuma brāčista Artura Jansona vadībā. Programmā Tālivalža Ķeniņa jaundarba pirmatskaņojums un cittautu komponistu darbi. Visi koncerta atskaņotāji ir profesionāli operas orķestŗa mūziķi.

● Latviešu Nama auto novietošanas laukumā vai pagrabstāvā Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja plāno 5. maijā dažādu lietotu mantu tirdziņu. Turpat būs iegūstamas arī ziedotas gleznas un reti iegūstami vērtīgi priekšmeti, kā ķīniešu sienas dekorējumi, trauki un citas mantas, ko draudzes locekļi ieguvuši mantojumā un ziedojuši tirdziņam dāmu komitejas līdzekļu vairošanai aprūpes darbam. Nama lejas zālē būs klāts dāmu komitejas kafijas galds.

● LNAK izglītības nozare rīko Minsteres latviešu ģimnazijas vakaru 12. aprīlī pl. 19.30 Latviešu Centra vidējā zālē. Viešņa MLĢ direktrise Ilga Grava referēs par tematu ,,Paveiktais, darāmais un iecerētais'', papildinot ar slīdīšu izrādi par MLĢ. Pēc tam jautājumi, atbildes un pārrunas. Minsteres latviešu ģimnazija ir vienīgā pilna kursa ģimnazija trimdā, kas pastāv kopš 1946. gada. Tās galvenais mērķis ir sagatavot jauniešus abitūrijām un nostiprināt viņu latviskuma pamatus, lai viņi apzinātos atbildību par savas tautas likteni. Izmantosim reto iespēju satikties ar Ilgu Gravu, kuŗas pārdomātos rakstus par latvisko izglītību esam lasījuši latviešu presē. Pārņemot MLĢ vadību pagājušajā rudenī, viņa ir sākusi īstenot pārkārtojumus, lai nodrošinātu šīs latviskās mācību iestādes pastāvēšanu.

● DV Teātris Kanadā dāvināja Toronto Latviešu Biedrības sestdienas skolai V. Grēviņa komedijas Spāniešu muša atkārtojuma izrādi 25. martā Sv. Andreja baznīcas zālē, ko noskatījās 122 apmeklētāji, no tiem daudzi otrreiz. Publika bija ļoti atsaucīga un pateicās ar ilgiem aplausiem. Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja bija iekārtojusi izrādes vakarā kafijas galdu, kuŗa atlikumu 150 dol. dāvināja skolai par labu. Izrāde deva sestdienas skolai 618 dol.

● Pensionāru apvienības 29. marta sanāksmē Latviešu Namā 140 dalībnieku noklausījās Almas Lidekas referātu par pulkvedi Oskaru Kalpaku, atceroties viņu no jaunības dienām Meirānos, kur referentes vecākais brālis kopā ar O. Kalpaku mācījies Meirānu pamatskolā un Lubānas ministrijas skolā. O. Kalpaks tālāk izglītojies Pleskavas kaŗaskolā un Irkutskas augstākā kaŗa skolā. Referente pakavējās pie O. Kalpaka dzīves gājuma vēstures skatījumā. A. Lideka piedalījusies O. Kalpaka pieminekļa iesvētīšanas svinībās Visagalas kapsētā Meirānos. O. Kalpaka šķirsts pārvests uz viņa dzimto pagastu. Aiviekstes upes krastā pie pārceltuves to sagaidījusi aizsargu goda sardze. Nobeigumā A. Lideka skandēja sava nelaika vīra virsnieka Nikolaja Lideka dzejoli Dzimtenes balsis, sarakstītu 1945.g. Cēdelgēmas gūstekņu nometnē un savas meitas Lidijas Lidekas-Norītes dzejoli Taujājot. 12. aprīlī Ruta Atvasara runās par grēku. 19. aprīlī, Zaļā ceturtdienā, sanāksme nenotiks.

● Latviešu Centrā 25. martā Latviešu daiļamatnieku savienības Kanadā priekšsēdis A. Gugans referēja par pareizu rotu valkāšanu pie tautas tērpiem, illustrējot ar slīdīšu izrādi. Tautas tērpi ir dažādu novadu un katram savas īpatnības: saktu skaits — viena vai vairākas, sakārtotas pēc lieluma, pareizā vietā pie tautas tērpa. Vīriešu tautas tērpiem saktas tikai pie krekliem, dažādos apvidos sprādzes pie kurpēm un arī jostām. Referents piezīmēja, ka Vidzemes vidienes apgabalos visplašākie tautas tērpu veidi. Visgreznākie tērpi ir Alsungas un Ventspils novados. Latgales novada tērpi ir baltā krāsā. Austrumlatvijas novadu centrā ir Krustpils, kur vairāk koncentrējas uz rotām. Lejaskurzemē krāsām bagāti tautas tērpi ir Nīcā, Bārtā un Rucavā. Referents arī pieminēja, ka saktas ar sarkaniem akmeņiem ieviesušās vēlākos gados, kad tirgotāji ieveda jaunu modi. Parasti kļūdās, jaucot kopā novadus ar rotām. Nav etniski pareizi pie tautas tērpiem valkāt auskarus. Senāk pie tautas tērpiem nav valkātas dzintara krelles, bet gan brošas; tagad dzintara krelles valkā. Referātu noklausījās ap 60 apmeklētāju.

LATVIEŠU APRIŅĶIS

● Kādreiz kuplajam druvu kopēju skaitam Ontario latviešu apriņķī sarūkot, ar gadiem mazāks kļuvis arī Daugavas vanagu Druvas nodaļas biedru skaits. Taču tie vēl diezgan rosīgi turpina kopt savu DV Druvu.

18. martā Lorelas Kalniņos notika nodaļas biedru un viesu sanāksme Latviešu leģiona atcerei.

Gadījumam piemērotu runu teica pašu nodaļas vanags Oskars Perro. Pēc runas bija jautājumi un atbildes un pārrunas par to, kas ir bijis un par to, kā būt, kā pastāvēt.

Simtgadnieces godināšana

Toronto latviešu katoļu draudze 24. martā Sv. Cecīlijas katoļu baznīcā godināja draudzes vecāko locekli simtgadnieci Veroniku Baginski, dzimušu 1884. gada 19. martā Višķu pagastā, Latgalē. Jubilārei veltītu dievkalpojumu vadīja viņas dēls prāvests Boļeslavs Baginskis no Čikagas, atestējot prāvestiem A. Goldikovskim no Klīvlandes, B. Bojaram un Dr. B. Kokinam. Dievkalpojumu ar divām solo dziesmām kuplināja Sandra Dzirnekle pianista Pēteŗa Zariņa pavadījumā. Pēc tam baznīcas zālē bija klāts kafijas galds ar jubilejas kliņģeri, kur simtgadnieci no katoļu vienības ar rozēm apsveica Pēteris Broks.

Jubilāres dēls Jānis Saulītis pastāstīja savas māmuļas dzīves gājumu. Viņa augusi astoņu bērnu ģimenē tēva lauksaimniecībā Višķu pagastā. Pēc apprecēšanās ar Aloizu Baginski pārcēlušies uz dzīvi Aglonā. Ģimene bijusi svētīta desmit bērniem, no tiem četri miruši jau agrā bērnībā. Ģimenes galva Aloizs miris 1935. gadā Latvijā, piedzīvodams 63 mūža gadus. Otrā pasaules kaŗa laikā devusies bēgļu gaitās ar sava vecākā dēla Staņislava ģimeni un meitu Valiju uz Vāciju, no kurienes 1951. gadā izceļojusi uz ASV pie meitas Valijas, kas pēc ģimenes dzīves nodibināšanas ar Aleksi Niedru 1956. gadā pārcēlusies uz Toronto.

Vecākais mazdēls Staņislavs Baginskis ar mīlestību atcerējās savu vecmāmiņu, kas palīdzējusi audzināt savus mazbērnus, viesodamās savu dēlu un meitas ģimenēs. Jubilāri vēl sveica ģimenes ārsts Dr. V. Mileiko. Mazmeita Biruta Niedra nolasīja vairākus rakstveida apsveikumus — no Tēva Šķutāna un Čivzeļa Čikagā, marijāņu tēviem, Birutas Senkēvičas un radiem Latvijā, arī Aglonas Dievmātes draudzes Čikagā u.c. Simtgadniecei, kā gaŗu mūžu piedzīvojušai, bija piesūtīts arī ASV prezidenta Rēgena un pirmās ASV lēdijas Nansijas parakstīts sveiciens kā Savienoto Valstu pavalstniecei, tāpat no Tautas vietnieknama un Kongresa locekļa Stana Lundina.

Savu gaŗo mūžu simtgadniece Veronika Baginska uzskata kā Dieva dāvanu. Viņa visā savā dzīvē bijusi ļoti dievticīga un vēl lielā vecumā apmeklējusi dievkalpojumus, pēdējā laikā gan savas meitas Valijas Niedras pavadībā, kuŗas ģimenē Toronto dzīvo, veikdama arī vieglākus mājas darbus. Viņa vēl saglabājusi samērā labu dzirdi un redzi, arī možu garu. Jubilārei divi dēli, prāv. Boļeslavs Baginskis un Jānis Saulītis ASV un meita Valija Niedra Kanadā, 8 mazbērni un 8 mazmazbērni, bet Latvijā divi dēli, 6 mazbērni un 15 mazmazbērni. Dēls Staņislavs miris 1980. gadā ASV.

V. S.

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(33. turpinājums)

Neptūnu atpirka Kurzemes sabiedrība, to pagarināja tāpat kā tēvs kādreiz Mūsējo, un lika vest reņģes, kā jau mēs to bijām darījuši.

Kamēr tēvs pūlējās aizbāzt caurumus savai parādu laivai, es gudroju, ko iesākt ar savu gatavības apliecību. Tā man deva iespējas iestāties universitātē, mākslas akadēmijā un nez' kur vēl.

Banga mani vilināja uz akadēmiju. Aizveda kaut kur Maskavas ,,forštatē'' aiz dzelzceļa stacijas, izvadāja pa kādas ēkas gaŗiem koridoriem un iepazīstināja ar kādu meiteni, laikam Mucenieci. Ar viņu izspēlēju partiju šacha, bet mākslā neiedegos.

Pa universitātes vecajām un jaunajām ēkām staigāju viens pats. Apstājos pie visādiem melniem dēļiem, bet nekāda padoma tur nesalasīju. Vai tad nevarēja noalgot kādu darbinieku ar ko aprunāties, kas kur notiek, ja cilvēks nezina ne rīta, ne vakara!

Pēc ilgām pārdomām nolēmu studēt ķīmiju. Likās vilinoši sēdēt vienatnē savā laboratorijā un pētīt, kā no atomiem un molekūlām rodas vielas, ko redzi sev visapkārt.

Pieteicos un noliku iestāju pārbaudījumus bez lielām grūtībām, jo matēmatika un fizika bija mana stiprā puse. Laba tiesa gan tika izsijāti, visiem nepietika vietas. Nesapratu, kādēļ nepiebūvēja kādu šķūnīti klāt, ja vietu par maz un tik daudz cilvēku gribēja studēt par ķīmiķiem, inženieŗiem un ārstiem. Kāda jēga tad gatavības apliecībām? Tā kā sietam cauri neizbiru, tad man bija tiesības klausīties lekcijas un laikam arī mācīties, bet sanāca par daudz to ,,bet''.

Telpas tumšas ar īpatnēju smaku, kas nepatika manam degunam. Šaubījos, vai varēšu tādā piesmakušā gaisā visu mūžu nosēdēt — bez saules, vējiem un jūras. Varbūt būtu pieradis un iekārtojies, ja nebūtu vecā nelaime — naudas trūkums. Tos simt latus nevarēju samaksāt, un nebija neviena Landavu Ziedoņa, kas uz naudu gaidītu.

Ko visu neizdarījos pēc tam, kad ķīmijas fakultātes smagās durvis aiz manis aizvērās? Skraidīju pa Rīgu, meklēdams kādu siltāku vietiņu, kur laiciņu pasēdēt, bet tāda neatradās, kas tā īsti patiktos.

Māsīca, kā jau kārtīga meitene, iesēdās Jurkovska sēklu veikalā, kur caurām dienām apbrīnoja skaistas puķes katalogos un skaitīja, cik sēklu ir rozēm un burkāniem, bet vakaros sēdēja tajā pašā skolā un solā, kur es biju sēdējis un skaitījis iksus un igrekus. Cik spēdams, viņai palīdzēju mācībās, par ko viņa man sagādāja latu maksājošus skolniekus, iespējams pat, ka ar Landava ziņu. Pirmo reizi mūžā pelnīju pats savu naudu, par ko nopirku kurpes ar biezām pazolēm, jo uz Rīgas akmeņiem pazoles ātri dila. Ko izdevu par kurpēm — ietaupīju par tramvaju. Trenējos soļošanā un skraidīšanā, jo skolnieki dzīvoja gan Miera ielā, Iekšrīgā, gan Āgenskalnā, bet Ķīpsalā neviens. Skolnieki bija dažādi, bet lati visiem vienādi. Skolnieki bieži nevarēja saprast, ko stāstu, un man tā pati teorēma bija jāatkārto vairākas reizes. Laikam runāju pārāk neskaidri.

Padzirdējis, ka ir tādi Zeltmata kursi, kur māca runāšanu un teātŗa mākslu, atradu par vajadzīgu tur iestāties. Iemācījos ,,Mazā Alma rāvā bradā basām kājām krastmalā'' un ,,Pie tieviem mietiem piesiets zieds...'' Dubultpatskanis ,,ie'', ko agrāk rakstīja ,,ee'' un vācieši izrunāja kā ,,ē'', man bija jāizrunā kā ,,iaā, apmēram tā, kā to dara ēzeļi. Mācījos arī mimiku. Tā ir zinātne par sejas šķobīšanu priekos, bēdās un citos dvēseles stāvokļa izpaudumu brīžos. Drusku aizrāvos un jau cerēju kļūt par slavenu aktieri. Izlasījis Jaunākās Ziņās sludinājumu, ka Ziemeļblāzmas teātris meklē aktieŗus mazākām lomām, drāzos uz Mazo Jaunavu ielu pie režisora Laursona, lai sāktu savu drāmatisko karjēru. Par Laursonu arī zināju, ka viņš ir sarakstījis mātes sapņu grāmatu ar vārdu Marius Fio.

Paraustīju zvana kloķi pie ielas durvīm, zvanu pašu dzirdēju kaut kur pavisam augšā. Uzraksti un bultas rādīja ceļu līdz bēniņiem, kur Laursons mani sagaidīja. Pēc Laursona ierosinājuma ar patosu sāku deklamēt ,,Kā gulbji balti padebeši iet...'', bet netiku līdz smagajiem vaŗa torņi, kad Laursons mani pārtrauca ar jautājumu, vai es negribētu viņam palīdzēt mālēt dekorācijas? Nokritu no baltajiem padebešiem, bet Laursona piedāvājumu priecīgs pieņēmu, jo solījās maksāt tos pašus desmit latus. Mani pārsteidza, cik ātri viņš atklāja manu īsto talantu - gleznošanu. Bet tādēļ jau Marius Fio bija gaišreģis.

Pa Ziemeļblāzmu nodzīvoju kādu nedēļu, mālēdams buduārus un gobelēnus un ēzdams desiņas ar kāpostiem. Izrādīja Šillera Mīla un viltus, kur arī man kā pāžam bija jārāda savas līkās kājas. Pēc izrādes zālē uz zili-zaļas grīdas atklāja dejas, un es, dejotājos skatīdamies, nolēmu, ka man jāmācās dejot un gleznot.

Akadēmijā vairs iekšā netiku, bet uz kādas izkārtnes Lielā Nometņu ielā Āgenskalnā atradu paleti ar krāsu traipiem. Tur nekāda gleznošana neiznāca, tikai tāda smērēšanās ar ūdenskrāsām, kā jau to bērnībā biju darījis.

Grebzdes deju skolu atradu netālu no Daugavas un, bez jebkādiem eksāmeniem skolā pieņemts, sāku skaitīt klavieŗu pavadījumā: viens, div', trīs, seju pret sienu, seju pret zāli. Mājās nākdams naktī bez klavieŗu pavadījuma turpināju skaitīt: seju pret upi, seju pret māju, seju pret upi, seju pret stabu. Pēc dažiem vakariem jau varēju griezt valsi bez skaitīšanas, bet ,,dāmu un kungu'' vakarā, kad vajadzēja piecelties un doties pāri milzīgi platai un spožai grīdai, paklanīties pret dāmu un lūgt to uz deju, tad tiktāl gan izmocījos, bet tālāk netiku. Tikko sāku skaitīt un griezties, kājas pielija ar svinu, un manas dāmas kājas vienmēr atradās tur, kur taisījos likt savējās. Un kā lai apkampj svešu dāmu un tur to vēl tik cieši klāt!

Grebzde mani bāra, drošināja un kauninājā, bet bez sekmēm. Tad Grebzdem ienāca prātā gaiša ideja pasniegt man privātstundas ar savu svainieni kā manu partneri. Svainiene nebija ,,sveša dāma'', bet skolotāja. Viņa tā prata nosargāt savas kurpītes no manām pleznām, ka drīz vien jau varēju griezties kā pa Balastdambi. Iemācījos dejot arī ar partnerēm, aizmirstot, ka tās ir svešas dāmas. Kad iemācījos valsi, fokstrotu un tango, gribēju savas zināšanas izlietot praksē.

(Turpinājums sekos)

Laipni lūdzam Jūs apmeklēt
Laimdotas Brūveres
un
Veltas Vilsones
raku keramikas un sienas segu skati

Latviešu Kultūras Centra mākslas galerijā
4 Credit Union Drive, Don Mills; tel. 759-4900
no 1984. gada 6. aprīļa līdz 15. aprīlim.

Skate atvērta:
piektdienās no 19.30 - 22,
sestdienās un svetdienās
no 10 - 18 un pārējās dienās 16 - 20

Edvarts Tūters

...Tā es eju pie Tevis

Es eju pie Tevis kā dziesma —
Kas dziesmai ceļu var liegt!?
Ar cīruli rados sen esmu,
Kam prieks ir tālumus sniegt.

Nav jāklanās man itnevienam —
Vai zvans kādam klanās, kad dzied?...
Aizvienam pie Tevis es esmu —
Vai virši, vai ceriņi zied.

Kaut verdzībā arāji dzīti,
Tie brīvību sirdī vēl nes.
Zin kareivis šķēpu kad lietot,
Un sakņu spēku — zin mežs.

Es dziedu — gan dzirdēs kāds mani,
Kam cīruli klausīties prieks.
Var negars baiss cīruli nožņaugt,
Bet dziesmai brīvību — neviens!

...Es eju pie Tevis kā dziesma —
Kas dziesmai ceļu var liegt!?

* * *

Lauma Cenne

Domas

I

Vējā skrien,
skrien pār jūru domas;
tālu, kur gandrīz liekas
— neviena nav.
Tincina putni koku galos,
smejas uzplaukusi tulpe:
kurp skrien?
Bet domas
ved veco un jauno vienuviet —
kur tās iet.
Lapas sausās no gadu laikiem
jauna roze krāsās pārvērš,
un viss, kas plaukst,
sedz bijušo un drūmo.

II

Zem slaidas galotnes,
zem ziedoša koka
sēžu es,
vēroju. —
Liepas zari pīlādzim sit!
Nabadziņš liecas, skarainās rokas planda,
dzenā bites un mākoņus vanda...

Tad ieskrien gaišu ziedlapu birums
manā melnajā kvadrāta dobē
un paliek tur pielipis zemei...
Arī tas galotne bija,
un smaržīgām rokām glauda
tos, kuŗi gaŗām gāja.
Pret debesīm sārti zilu
villaini auda. —

* * *

Inta Purva

Jāuzzied

Es drošu soli dzīvē eju,
Jo zinu, Dievs man blakus iet.
Tas noliecas pie sīkas zāles,
Ko ceļa malā augam vied.
Un Viņa mīlestības gaismā
Mums abām — jāuzzied.

Jaunie autori!

Jūsu sacerējumus lietpratīgi sagatavo publicēšanai.

- **Izvērtē**
- **Novērš valodas kļūdas**
- **Rediģē**
- **Sagatavo salikumu**
- **Iekārto manuskriptu iespiešanai**
- **Palīdz aprēķināt publicēšanas izmaksu vai sagādā izdevēju**

Kvalificēti lietpratēji romānu, atmiņu, dzeju grāmatām kā arī organizāciju periodiskiem izdevumiem.

Tuvāka informācija:

Latvian Publishing Consultants
38 Morningside Ave.
Toronto, Ontario
M6S 1C4 Canada

Sarīkojumu Kalendārs

6.—15. aprīlim Latviešu Centrā L. Brūveres un V. Vilsones raku keramikas un sienas segu skate (sk. sludinājumu).

7. aprīlī pl. 19.30 Latviešu Namā Dainas koŗa saviesīgs vakars „Daina pavasarī."

8. aprīlī pl. 11.30—15.00 Sidrabenes azaids Latviešu Centrā. Azaida laikā Gaujas 14. gaidu vienība vadīs Lieldienu nodarbības bērniem. Pl. 14.00 vid. zālē rakstnieces un audzinātājas Angelikas Gailītes 100 gadu dzimšanas dienas atcere, korp. Varavīksne izkārtojumā. Visi laipni aicināti!

8. aprīlī no pl. 12.30—15 Latviešu Centrā (azaida laikā) bērnu nodarbības „Lieldienas brauc". Rīko Gaujas gaidu vienība.

8. aprīlī (svētdien) pl. 13 Latviešu Centrā Latviešu Filatelistu kluba sanāksme — tirdziņš.

8. aprīlī pl. 17 Latviešu Namā Cigas Griķes koncerts. Pie klavierēm Brigita Alka.

12. aprīlī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sanāksmē rakstniece R. Atvasara runās par grēku.

12. aprīlī pl. 19.30 Latviešu Centrā Minsteres latviešu ģimnazijas vakars ar ģimnazijas direktrises Ilgas Gravas referātu — Paveiktais, darāmais un iecerētais. Slīdītes par MLG. Pārrunas.

14. aprīlī Sv. Andreja baznīcā draudzes koŗa 32. gadkārtējais koncerts.

15. aprīlī pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14.00 vid. zālē Dr. A. Vanaga ceļojuma apskats filmā un slīdītēs par „Nāves ieleju un Grand Canyon".

27. aprīlī (piektdien) pl. 19.00 Latviešu Namā TLTA ģimnazijas audzēkņu vakars. Visi ielūgti.

28. aprīlī pl. 20 DV namā Latviešu kaŗa invalidu apvienības saviesīgs vakars. E. Zakuļa deju mūzika. Visi laipni aicināti.

29. aprīlī pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14.00 vid. zālē prof. Dr. Uldis Bluķis no Nujorkas referēs par tematu „Latviešu sabiedrība brīvajā pasaulē".

29. aprīlī pl. 15 Walmer Rd. baptistu baznīcā Amerikas latv. baptistu draudžu koŗu dziesmu diena.

5. maijā pl. 19.30 Church of the Redeemer, Bloor un Avenue Rd. stūrī, Jaunbalss 5. gadskārtējais koncerts.

6. maijā DV Toronto sieviešu koŗa Zīle koncerts Latviešu Namā.

12. maijā sieviešu koŗa Zīle koncerts ar sekojošu saviesīgu vakaru Latviešu Namā.

13. maijā no pl. 11.30—15 Latviešu Centrā Mātes dienas azaids.

27. maijā pl. 17.30 Latviešu Centrā Latvijas aviācijas pulka 65 g. dibināšanas atcere.

16. jūnijā Jāņu ielīgošana Bērzainē.

3. novembrī komponista Jāņa Kalniņa jubilejas koncerts Toronto. Apvienotie koŗi.

SV. JĀŅA DRAUDZES SARĪKOJUMI

29. aprīlī pl. 13.00 Sv. Jāņa baznīcā kamermūzikas koncerts Artura Jansona vadībā.

SIDRABENE

26. maijā pl. 19 sezonas atklāšanas sarīkojums. Priekšnesumi un deja.

SAULAINĒ

23. jūnijā Jāņu sarīkojums.

SV. KATRĪNAS

14. aprīlī pl. 19 101 Garnet St. vanadžu koŗu Senatne un Saskaņa kopējs dziesmu vakars. Diriģēs A. Skudra-Kārkliņa un S. Darkēvica.

Canadien Art Memorial Ltd.
pieminekļu pārdevējs
lūdz zvanīt **278-2757**
no pl. 9—17.

Svinīgais Kanadas Daugavas Vanagu salidojuma atklāšanas brīdis Toronto DV namā. **Foto J. Ligers.**

Vara, spēks...

(Turpinājums no 1. lp.)

dā notiks lielas pārmaiņas, jo vecāko darbinieku rindas kļūs vēl retākas. Mēs ne bez pamata jautājam, kas stāsies to darbinieku vietā, kas aiziet. Redaktors Rabācs savā laikā, vērtējot latviešu trimdas preses nākotnes izredzes, izmisīgi meklēja jaunās paaudzes rakstu kalpus, kas varētu stāties rakstītā vārda paudēju pozicijās. A. Strautmanis savukārt bija nobažījies, ka redaktoru amatos nenāk diletanti vai karjēristi, kas, aizmirstot latviešu profesionālo žurnālistu ētiku, varētu noārdīt to, kas gadu desmitos uzcelts. Tas bija arī Strautmanis, kas pesimisma brīdī izteica bažas, ka latviešu laikrakstiem briesmas nedraud no lasītāju skaita varbūtēja sarukuma, bet gan no to darbinieku trūkuma, kas šos laikrakstus nākotnē veidos.

Tās neskaitāmās kaites, ar kuŗām mums šodien jau ikdienas dzīvē ir bieži vien jāsastopas, nav nekādas jaunas sērgas, bet gan ieilgušās trimdas pavadparādības. No šīm kaitēm neciešam tikai mēs, latvieši, bet ar tām cīnās arī lietuvieši, igauņi, ukraiņi un citi. Savā laikā ar šīm kaitēm bijis jācīnās arī pasaules visvecākiem emigrantiem — žīdu tautai.

Žīdu paškritika ir nesaudzīgi skaudra. Tā tagad Amerikas žīdu komisija holokausta izmeklēšanai publicējusi ļoti zīmīgus faktus, kas arī mūs var interesēt. Šīs komisijas galvenos lēmumus sakopojis kādreizējais amerikāņu Augstākās tiesas tiesnesis Arturs Goldbergs un Kolumbijas univ. profesors rabīns Arturs Hercbergs. Daudzi esot apgalvojuši, ka rietumu valstis neesot darījušas pietiekami daudz, lai paglābtu žīdus no Hitlera varmācības. Šī apsūdzība sevišķi vērsta pret Amerikas žīdu vadoņiem, prasot no viņiem, vai tie darījuši savā laikā visu, kas bijis viņu spēkos.

Jau nacistiem nākot pie varas 1930. gados, Vācijā sākās žīdu vajāšanas, kas savu kulmināciju sasniedza Otra pasaules kaŗa pirmajā posmā, kad Hitleram uzvara šķitās jau rokā un viņš iesāka neiedomājamo genocīda politiku. Pirmskaŗa periodā žīdi visās pasaules valstīs mēģināja sagatavot ceļu žīdu bēgļiem, bet tanī pašā laikā baidījās iestāties pārāk krasi, lai nenokaitinātu savas valdības. Britu un amerikāņu politiķi gluži labi zināja, kas notiek nacistu okupētajā Eiropā, bet tomēr tāds valstsvīrs kā Vinstons Čerčils, kas atklāti atbalstīja cionismu, atstāja žīdu jautājuma kārtošanu saviem palīgiem, kas klusībā mēģināja kavēt žīdu bēgļu emigrāciju uz Palestīnu. Delegācija pēc delegācijas, kuŗās bija pārstāvēta visa pasaules žīdu vadība, nesekmīgi klauvēja pie Rūzvelta un Čerčila durvīm. Tagad varot jautāt, vai šīs delegācijas darīja visu iespējamo, vai tās nodrošināja sev labvēlīgu sabiedrisko domu, kas būtu bijis izšķirīgais faktors viņu prasību ievērošanai.

Vai tas pats neattiecas uz mūsu aktīvitātēm pašreiz? Vai mēs darām visu iespējamo, kas mums būtu jādara, un vai mēs zinām, kas stāv aiz durvīm, pie kuŗām mēs klauvējam?

Tā ir 20. gadu simteņa cilvēces traģēdija, ka politiķi dažreiz upurē morālos principus politiskā līdzsvara noturēšanai vai citu mērķu dēļ. Goldbergs un Hercbergs norāda, ka tās pašas briesmas, ko žīdi piedzīvoja 1940. gados, ir atkārtojušās pēdējos gados citās vietās un citās tautās. Svarīgākais, ko vajadzētu iegaumēt, ir, ka pat visskaļākie briesmu saucieni nebūs veltīgi tikai tad, ja tos uzklausīs tie, kam ir vara, spēks un griba nepieciešamai rīcībai.

To derētu iegaumēt mūsu trimdas politiskiem vadoņiem, kas virina politiķu durvis Vašingtonā, Otavā, Londonā, Bonnā un citur.

Taisnības meklēšana starptautisko pļāpu klubā — Apvienoto Nāciju komisijās manuprāt ir bērnišķīga niekošanās.

Aleksandrs Ķegumnieks

Baltijas valstis...

(Turpinājums no 5. lp.)

sību un brīvības ideāliem, var izturēt pat tādu drausmīgu spiedienu un svaru, kāds ir visām Padomju savienības fabrikām un tās zemei. ASV valdība saprot baltiešus un atbalsta viņus cīņā par brīvību un tiesībām," savas runas nobeigumā teica E. Abrams.

Runātājam bija jāatbild uz vairākiem jautājumiem. Klausītāji nebija vienis prātis ar E. Abramu, kad viņš norādīja, ka nav vairs nopietnu šķēršļu vīra vai sievas izsaukšanai no Baltijas valstīm, ja otrs laulību partneris ir ASV pavalstnieks. Banketa dalībnieki turpretim bija ļoti pārsteigti par viņa pamatīgajām zināšanām Padomju savienības apcietināto baltiešu lietās.

Konferences gaitā pieņēma trīs rezolūcijas: pirmā no tām lūdza ASV prezidentu paātrināt 1983. gada 13. jūnijā iesniegto ieteikumu īstenošanu; otra mudināja prezidentu un Kongresu rūpēties par pastiprinātu ASV drošības interešu sargāšanu olimpisko spēļu laikā; trešā atbalstīja Radio Free Europe/Radio Liberty iesniegto akreditēšanās pieprasījumu olimpisko spēļu pārraidījumiem.

Ar gaŗāku telegrammu BAFLas rīkoto konferenci sveica ASV prezidents Ronalds Rēgens. Ar vēstulēm vai telegrammām konferences rīkotājus un dalībniekus sveica Kalifornijas gubernātors G.Djukmedžians, Kalifornijas senātors P. Vilsons un vairāki citi ASV Kongresa locekļi. Klātesošie ASV valdības pārstāvji sarunās izteica izbrīnu, ka nelielā baltiešu saime ir spējusi pulcināt 200 konferences dalībnieku un ka klausītāju skaits sešu stundu ilgajā konferencē nav mazinājies, bet audzis gandrīz līdz pašām beigām. Jauniešu skaits konferencē un banketā, savukārt, patīkami pārsteidza pašus baltiešus, pie kam skaitliski daudz mazākā latviešu saime varēja lepoties ar apmēram tikpat lielu jauniešu skaitu kā lietuvieši.

Dati par ziņām amerikāņu presē nav vēl sekopoti, bet par konferenci ir rakstījuši Los Angeles Times, Orange County Register, Daily Breeze, Camarillo World un vēl daži citi laikraksti. Daži Losandželosas radio ziņu raidītāji par konferenci ziņoja gandrīz katras 45 minūtes, pārraidot arī vairākas intervijas. Šie raidījumi turpinājās arī vēl otrā dienā, bet ar krietni lielākām laika atstarpēm. **K. K.**

Sadosimies rokas — zīmē noritēja Kanadas DV delegātu sanāksme Toronto. Uzņēmumā no kr. viesis DV Ročestras apvienības pārstāvis Al. Izaks, ASV zemes valdes priekšsēdis A. Spārniņš, Kanadas valdes priekšsēdis G. Brikmanis, virspulkvedis A. Silgailis, Kanadas valdes priekšsēža vietn. A. Šterns. **Foto J. Ligers.**

RAIBĀ NEDĒĻA

SALVADORIEŠI VĒLĒ

Kā jau to varēja paredzēt, El Salvadoras galīgo vēlēšanu rezultātā neviens no kandidātiem nedabūja nepieciešamo balsu vairākumu. Centra partijas kandidāts Žozē Napoleons Duarte ar 43 proc. vēlētāju atbalstu atstāja aiz sevis labā spārna līderi Roberto d'Aubuissonu ar 29 proc.,

Francisko Jose Guerrero izšķirs vēlēšanu otru gājienu.

bet konservātīvo partijas kandidāts Francisko Jose Guerrero ar saviem 17 proc. atbalstītājiem droši vien izšķirs, kas būs pārvēlēšanu rezultātā jaunais El Salvadoras valdības galva. Viņa labvēlību grib iegūt kā Duarte, tā D'Aubuissons. Lai gan komūnistu teroristi mēģināja izjaukt vēlēšanas, pirmajā gājienā piedalījās vismaz 70 proc. vēlētāju. Te vēl jāņem vērā, ka salvadoriešiem kā demokratija, tā arī vēlēšanas ir gluži jaunas parādības. Interesanti atzīmēt, ka otrā vēlēšanu gājienā kampaņas ietvaros, kas notiks jau nākamajā mēnesī, abi politiskie sāncenši izvairās no savstarpējas ķengāšanās. Tādus vārdus kā „blēdis, melis" vairs nelieto gluži vienkāršas, bet interesantas latīņu asiņu mentālitātes dēļ. Viens no kandidātiem tiks ievēlēts, un nekādā gadījumā salvadorieši nevēlas, lai viņu nākamam prezidentam piekarinātu šos nelāgos „meļa" un citus titulus.

SĀPĪGS TRIECIENS

ASV ārlietu ministrs Džordžs Šulcs pag. nedēļā kādā intervijā atzinās: „Lebanonas atstāšana bija sāpīgs trieciens amerikāņu prestižam Vidējos austrumos. Paļāvības zaudēšana mūsu spēkiem var atbalsoties visā islāma pasaulē." Šī atbalss jau ir sadzirdama vairākās līdz šim amerikāņiem draudzīgās arabu valstīs. Jordānas karalis Huseīns karalienes Elīzabetes viesošanās laikā no jauna pārmeta Vašingtonai vienpusīgu un partejisku nostāšanos Izraēlas pusē.

Pagājušā nedēļā Lebanonas pagaidu valdības galva Safirs Vazans pēc tikšanās ar Pad. savienības sūtni Aleksandru Sadatovu pārmeta Vašingtonai, ka tā nespējot gādāt par Izraēlas bruņoto spēku atvilkšanu no Lebanonas dienvidu daļas.

Musulmaņu milicijas spēku komandieris Beri savukārt aicināja Lebanonas prezidentu Gamajelu pārtraukt visas attieksmes ar ASV.

Aizbildinoties ar kādas bumbas nomešanu Izraēlas okupētajā Lebanonas daļā, izraēliešu gaisa spēki un tanku vienības sāka uzbrukumu stratēģiskām pozicijām Beka ielejā, kas atrodas Sirijas okupācijas militāro spēku telpā. Jau dzirdamas balsis, kas pareģo varbūtēju Izraēlas un Sirijas tiešu militāru sadursmi. Ja arī Izraēla okupētu visu Lebanonu un sakautu Siriju, nekas nebūtu atrisināts, jo Pad. savienības sūtnis Sadatovs droši vien Kremlim prasītu vēl lielāku militāru palīdzību Pad. savienības poziciju noturēšanai Vidējos austrumos.

UZBRUKUMS AFGANISTĀNĀ

Interesantas ziņas nāk no Afganistānas. Nacionālo partizānu galveno spēku vadonis Barhanudins Rabani ārzemju žurnālistiem nodevis informāciju, ka Pad. savienības okupācijas spēki tur saņēmuši jaunu Kremļa pavēli, kas paredz uzsākt nesaudzīgu tīrīšanas akciju, kas vērsta ne tikai pret stratēģiski svarīgu satiksmes mezglu apdraudētājiem, bet arī pret civīliedzīvotājiem galveno maģistrāļu tuvējos ciematos. Šīs militārās akcijas mērķis ir iedragāt nacionālo partizānu pretošanās spējas. Līdz šim sarkanarmija izvairījās no tiešām sadursmēm ar mujahadīnu — Islāma karotāju partizānu vienībām.

Galvenās satiksmes artērijas, kas ziemeļos no Kabulas stiepjas līdz Pad. savienības robežām, līdz šim apsargāja atsevišķi armijas atbalsta punkti. Tagad krievu lidmašīnas un tanki sākuši uzbrukumus tiem ciematiem, kuŗus tur aizdomās partizānu atbalstīšanā.

Te jāpiezīmē, ka kopš 1979. gada, kad Kabulā Kremļa invāzijas armijas aizsegā nodibinājās Afganistānas komūnistu kvislingu valdība, divas trešdaļas no Afganistānas regulārās armijas sastāva pārbēgušas pie nacionāliem partizāniem. Pad. savienībai vēl šodien Afganistānā atrodas pāri par 100.000 vīru liels karaspēks, tomēr partizānu pretestība nevis mazinās, bet pieaug. Kopš pag. gada partizāni lielākos apmēros sākuši saņemt ieroču un municijas sūtījumus ne tikai no Ķīnas, bet arī no vairākām rietumvalstīm. Bijušais ASV prezidenta padomdevējs valsts drošības jautājumos Zbigņevs Bžezinskis iestājies arī par amerikāņu palīdzības apmēru palielināšanu Islāma cīnītājiem.

ŠARONS PLĀNO ATGRIEŠANOS

Pašā Izraēlā ministru prezidenta Šamira valdību negaidot torpēdēja kādas mazas reliģiskas partijas deputātu dezertēšana. Šamiram nekas cits neatlika kā izsludināt jaunas kneseta vēlēšanas, kas notiks jau 23. jūlijā. Iespējams, ka Šamira vietā par labā spārna partijas līderi mēģinās tikt atlaistais aizsardzības ministrs un Lebanonas dēkas autors Ariels Šarons. Šamirs viņu bija paturējis savā kabinetā kā ministru bez portfeļa. Lietpratēji domā, ka nākamajās Izraēlas parlamenta vēlēšanās lielākās cerības uzvarēt ir sociālistu partijas līderim Šimonam Perezam. Te jāpiezīmē, ka, gandrīz kā Latvijas saeimas laikos, uz Izraēlas parlamenta 120 deputātu vietām sacentīsies turpat 30 partiju

Ariels Šarons pieteicis savu kandidatūru.

kandidāti, komūnistus ieskaitot. Labā spārna Likud koalicija Begina un Šamira vadībā pie varas noturējās pēdējos septiņus gadus. Bez šaubām, vēlēšanu rezultātu ietekmēs arī Izraēlas ārpolitika, bet pašiem izraēliešiem vislielākās rūpes sagādā līdzšinējās valdības saimnieciskā politika, kuŗas rezultātā inflācija pieaug pāri par 100 proc. gadā. Domā, ka pēc vēlēšanām radīsies veselīgāks klimats palestīniešu problēmas atrisināšanai.

MUBARAKS TUVOJAS MASKAVAI

Jeruzalemes un Vašingtonas vienpusīgā draudzība izraisījusi politiskas atskaņas arī Ēģiptē. Kad Vašingtona neuzklausīja prezidenta Mubaraka ieteikumu gādāt par žīdu okupēto territoriju kolonizācijas apturēšanu un žīdu okupācijas karaspēka atvilkšanu no Lebanonas, bīstami sāka atsalt arī līdzšinējās Kairo un Jeruzalemes Sadata nodibinātās draudzīgās attiekšmes. Arī Ēģipte, tāpat kā Jordāna, atgādina amerikāņiem un arī izraēliešiem, ka bez palestīniešu problēmas atrisinājuma nav iespējams paliekams miers Vidējos austrumos. Nav domājams, ka prezidents Rēgens Vašingtonā priecātos par Ēģiptes prezidenta Mubaraka paziņojumu, ka nekas nestāvot vairs ceļā Ēģiptes un Pad. savienības diplomātisko attieksmju atjaunošanai. Kā zināms, tas bija bijušais prezidents Sadats, kas, atklājot Maskavas diriģēto sazvērestību pret Ēģiptes valdību, izraidīja no Ēģiptes ne tikai visus krievu padomdevējus, bet arī diplomātiskos pārstāvjus.

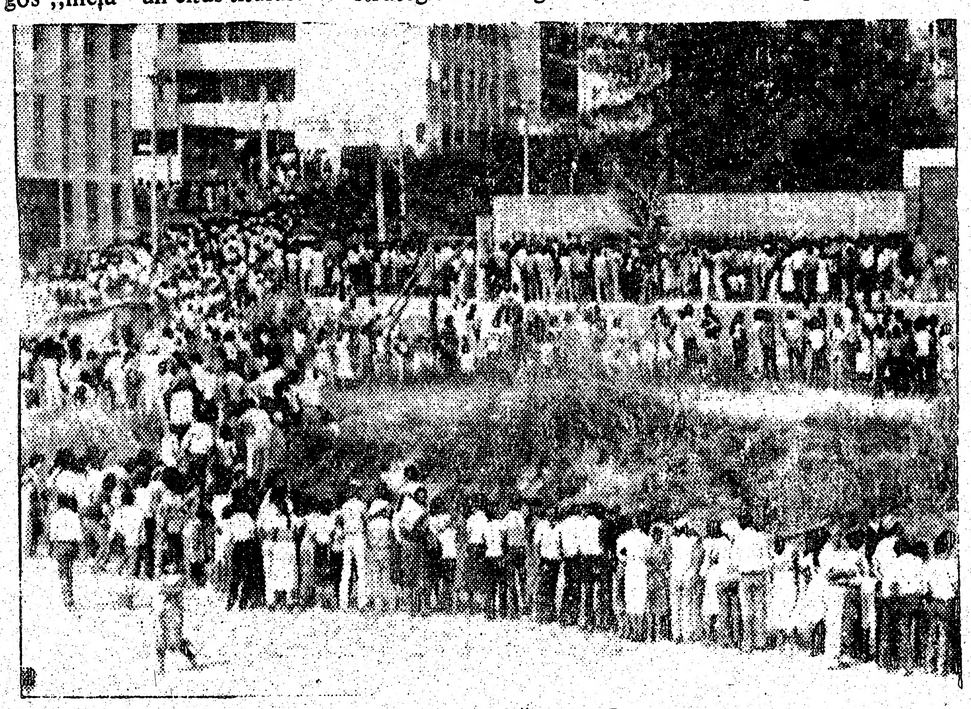

Salvadorieši ilgas pēc miera apliecināja pie vēlēšanu urnām.

Easter Greetings On A Platter.

Lieldienas nāk!

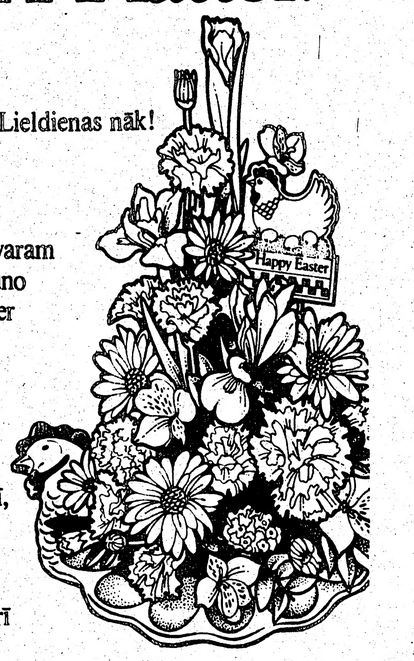

Jūsu apsveikumus varam nosūtīt ar mūsu jauno Teleflora Egg Platter Bouquet.

Mēs Jums sakārtosim svaigus pavasaŗa ziedus ar roku krāsotā kerāmikas olu šķīvī, kuŗu var lietot visu gadu!

To var pasūtīt mūsu veikalā vai arī pa telefonu.

Easter is Sunday, April 22.
Give the Egg Platter Bouquet

lūdzu zvaniet — tālr.
466-1951 vai 466-1502

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8

Teleflora

Teleflora is a registered service mark of Teleflora Inc

Teleflora Inc 1983

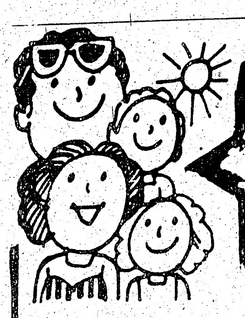

Grupu lidojumi uz

Dziesmu dienām Minsterē 1984

AR Air Canada jeb Lufthansa

Cena Kanadas dol. 869, bērniem līdz 11 g. 549, plus 12.50 dol. nodoklis, turp un atpakaļ, ieskaitot busu uz Minsteri, apdrošināšanu u.c. Pērkot pirms 29. febr., 50 dol. lētāk.

Lidojumi: *27. jūlija vakarā*
28. jūlija vakarā.

Par svētkiem un naktsmājām zvanīt **Monikai Jonānei, tālr. (416) 536-5235.**

Par ekskursiju braucieniem zvanīt
Inesei Grodnis uz Avenue Rd. biroju.

HELLO WORLD TRAVEL LTD.

RICHMOND HILL	AVENUE RD. N.	UNION STATION
884-2122	789-5304	368-7451
10520 Yonge St. N. Richmond Heights Plaza	1843 Avenue Rd. (6 blks. North of Lawrence)	65 Front St. West Arrivals Concourse

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

V. Galēna — Vienmēr kāda zvaigzne aust $14.50
Alb. Eglītis — Nesaules laika dziesmas $17.50
J. Širmanis — Zilā kalna puisis, jaun.rom. $10.00
K. Akmens — Asinsbalss, dz. un poēmas $25.00
Andr. Eglitis — Gallows over Europe, poems ..... $ 8.50
T. Tomsons — Portrets, dz. $12.00
E. Kreišmane — Es un pīlādžkoks, st. $10.00
Latvju Enciklopēdija I d. $48.00
J. Soikāns — Mākslas kritikas un esejas $32.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums ... $15.00
A. Arājs — Garīgs apskats, rakstu kr. ..... $ 7.00
Latvija Šodien 1983. ..... $12.00
J. Mednis — Lūdziet. ..... $ 2.50
M. Kalmane — Laikam līdzi, dz. $12.00
Rūgtais Apenis Nr. 56. ..... $ 3.50
Teach Yourself Latvian. ..... $ 9.00
K. Ķezbers — Rumba, rom. $12.50
T. Brence — Ik brīdi svētī sirds, dz. 12.50
A. Melnalksnis — Rotaļas ..... $ 6.75
Eg. Grīslis — Toreiz un tagad ticībā, esej. $18.00
A. Zemdega — Varšavā neaizmirst, impres. ..... $ 9.50
L. Ozolkalne — Pārnākšana ..... $ 9.00
K. Pētersons — Dieva meklētāji $14.00
Vai alņi ēd suņus? Bērnu gr. ..... $ 5.50
K. Arums — Ačgārnā māja, pasakas ..... $ 7.50
J. Veselis — Māras sauciens. $15.00
Ticības spēkā, rakstu kr. $12.00
E. Andersons — Latvijas bruņotie spēki $38.00
Alma Bēne — Pērnā Zīle, dz. $14.50
V. Mangulis — Latvia in the wars of the 20th C. $26.25
M. Grīns — Latviešu gads, gadskārta un godi $35.00
O. Šmits — Žēlastības brīnumi ..... $ 4.00
Dz. Zeberiņa — Es esmu visur $13.00
Edg. Andersons — Latvijas vēsture 1920—1940
Ārpolītika I d. $41.00
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dzej. $12.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom. 16.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Darba laiks: no pirmd. — piektd. pl. 11—19.30 vak.
sestdienās pl. 9—13.00 dienā

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai
no pl. 15.00—20.00
sestdienās no pl. 10.00—15.00
svētdienās no pl. 12.00—15.00

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Ja domājiet iegādāties jaunu māju vai pārdot esošo, būšu priecīga Jums pakalpot.

A.E. LePAGE
(ONTARIO) LTD REALTOR

Maria Tiltins, B.A., B.Ed.
1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4
Birojā: (416) 537-3431
Mājās: (416) 536-3702

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Ratas Optical

Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontakta lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

GRUPU LIDOJUMI UZ

DZIESMU DIENĀM MINSTERĒ

1984.G.

Pavadonis prof. Dr. Gunars Šubiņš

NR. 1 — 29. JŪL. — 6. AUG. $1190.00 (US $975.00)
NR. 2 — 29. JŪL. — 12. AUG. $1330.00 (US $1090.00)

Ieskaitīts lidojums turp un atpakaļ, viesnīca un brokastis, visi transferi u.c.

* Iespējama atgriešanās arī vēlāk — bez piemaksas
* Pieejamas daudzas Eiropas tūres, Oberammergauas spēles, Euralpases un Studentu pases.

Rezervācijas jau pieņem

ATLAS TRAVEL SERVICE
103 RONCESVALLES AVE, TORONTO, ONT. M6R 2K9
Tel.: (416) 531-3519
Runājam latviski

Kā vīzes pelnīja laķenes

Tadeušs Puisāns ievadīja svētdienas referātu ciklu Toronto Latviešu Namā. Referenta temats zīmējas pārnestā nozīmē uz latviešu — Latgales zemnieku dzīvi un likteni, kā zemnieks no nabadzības nokļuva līdz modernā laika izglītota lauksaimnieka stāvoklim. Referents samērā plaši iepazīstināja klausītājus ar Latgales zemnieku grūto stāvokli. Trīssimt gadus Latgale bija atdalīta no tautas kopības. Pēc zemnieku brīvlaišanas zemnieku stāvoklis joprojām bija grūts. Zemes apstrādāšanā valdīja trīslauku sistēma. Kad krievu valdība piedāvāja zemi par brīvu Sibirijā, daudzi tur arī devās un, cik zināms, arī tīri labi iekārtojās, bet visu to boļševiki iznīcinājuši. Latgales zemnieku sētās valdīja nabadzība. Dūšīgākie ģimenes locekļi ļdevās meklēt darbu ārpus lauku saimniecības, atstājot vārgākos mājās.

Neatkarīgās Latvijas laikos pēc zemes reformas apstākļi mainījās ļoti strauji. Latgalē izveidojās sīksaimniecība. Kaut zeme bija maza, tā bija zemnieka īpašums, un viņš to apstrādāja labi, bija lepns kā brīvs cilvēks. Sakarā ar daudzbērnu ģimenēm izveidojās arī sīkamatniecība. Latgales zemnieks pirmo reizi varēja tiekties pēc izglītības, un to darīja ar dedzību. Latgales sētās kopa senās tradicijas un, pūru lokot, vakarējot, bez aizspriedumiem pārrunāja visdažādākos jautājumus un veicināja tautas gara mantu saglabāšanu. Ar vīzēm Latgales zemnieks iesoļoja tautas kopībā. **Ž. Z.**

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

VĒLOS IEPAZĪTIES

ar kungu 65 — 70 g. vecumā.

Ja esat ieinteresēts, rakstait šai avīzei ar norādījumu

Elzai

Izdaru krāsošanas darbus

Nocenošana par brīvu.

Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924-7095.

Kārļa Suntaža būvdarbi,

Metro lic. B 2494.

Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas. Zvanīt 751-6829.

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida **pārbūvju un piebūvju darbus,** ieskaitot **plumbing un elektrību.**

Lūdz zvanīt **889-5076.**

Mācītājs Eduards Ķerģis

Jēzus vārdā

Tāpēc arī Dievs Viņu ļoti paaugstinājis un dāvinājis Viņam vārdu pāri visiem vārdiem, Lai Jēzus vārdā locītos visi ceļi debesīs un zemes virsū un pazemē, Un visas mēles apliecinātu, ka Jēzus Kristus ir Kungs Dievam Tēvam par godu. Fil. v. 2, 9—11.

Lai pareizi saprastu apzīmējumu: Jēzus vārdā — kā tas lietots šai apustuļa izteikumā, ir vajadzība izprast vispār: vārdā — nosaukumā ietverto saturu. Ar vārdu — nosaukumu mēs vispār apzīmējam personu vai lietu, kad to gribam atšķirt no citiem. Tā, no citiem atšķirot, rodas vārdi — nosaukumi cilvēkiem: Jānis, Pēteris, Anna; dzīvniekiem: lācis, vilks, aita; un priekšmetiem: cirvis, zāģis, āmurs u.t.t. Svētajos rakstos lasām, ka pats Dievs deva vārdu pirmajam cilvēkam, nosaukdams viņu par Ādamu. Pēc tam Ādams deva vārdu sievai, nosaukdams viņu par Ievu. Tāpat Ādams, lai atšķirtu vienu no otra, deva nosaukumus dzīvniekiem un pārējai radībai, kas tādā nolūkā ierodas pie Ādama. 1. Moz. 2, 19, 20, 23.

Šāda vārda — nosaukuma izvēle nebija patvarīga, bet raksturoja arī pašu šī vārda nesēju. Tātad, dodot vārdu, ir nodoms ne vien vārda saņēmēju atšķirt no citiem, bet tanī arī ielikt vai nu patiesību, kas ar vārdu vārda nesējā jau sastopama; piemēram, Jēzus Kristus vārds nozīmē: Pestītājs, Glābējs, Svaidītais, Ķēniņš, vai arī vēlēšanās: ka vārda nesējs tāds būtu vai taptu; piemēram: Mirdza, Bitīte, Visvaldis u.t.t.

Varam arī teikt, ka vārds tātad ir simbols, kas reprezentē pašu personu un izteic šai simbolā ietverto saturu. Kur un kad šis vārds top nosaukts, tur un tad šī vārda nesējs ir jau vai var būt klātesošais. Tāpēc, piemēram, zinot, ka Dievs ir Gars, Viņu piesaucot kādā Dievam piedienīgā vārdā, mēs arī varam patiesi izjust Viņa klātieni.

Attiecībā uz Jēzu Kristu, mums ir vēl jāatceras, ka Viņa nosaukuma vārdos ietveras viss tas, ko Viņš pēc Dieva nolikuma, nākot šai pasaulē, nopelnījis, piepildot pilnībā Viņam uzticēto misiju, cilvēku atpestīšanu. To uzskatāmi tad pasaka apustulis Pēteris savā uzrunā jūdu tautas vadoņiem: „Nav pestīšanas nevienā citā, jo nav neviena cita vārda zem debess cilvēkiem dots kā Jēzus Kristus, kurā mums lemta pestīšana." Apust. d. 4, 10—12.

Tā — Svētie raksti vārdus augstā cieņā. Ļaunā tā to redzam Vecaja derība. Tur jau paša Dieva nosaukums Jahve tiek uztverts ar tik augstu cieņu, ka to tāpēc nemaz neizrunā, bet aizstāj ar vārdu Adonai — kas tad nozīmē: Kungs. Varam arī teikt, ka vārds ir verbāls substitūts pašai šai vārdā nosauktai personai. Kur un kad vien vārds top nosaukts, tur un tad šī vārda nesējs ir jau vai var būt klātesošais. Tādā nozīmē tad kristieši arī tiek mācīti respektēt Jēzus vārdu, jo Viņš ir Dievs, kas tapa miesa: Jāņa ev. 1, 14. Un ap. Pēteris saka: „... uz Tavu vārdu es gribu tīklu izmest". Lūk. ev. 5, 5., vai arī Pētera vārdi tizlajam: Nācarieša Jēzus Kristus vārdā — staigā! Ap. d. 3, 6.

Lūk — tādā nozīmē tad: Jēzus vārdā arī notiek tas, ko apustulis mūsu tekstā saka: Lai Jēzus vārdā locītos visi ceļi debesīs un zemes virsū un pazemē, un visas mēles apliecinātu, ka Jēzus Kristus ir Kungs Dievam Tēvam par godu.

Tavs vārds, ak Jēzu, lai jel pilda Pavisam manu dvēseli... un — Visvētam Jēzus vārdam godu, Tam mīlestības avotam, Ar visiem debess svētiem dodu; Pie Viņa visi atspirgstam. Lai saliekam šai vārdā rokas, Lai Viņa priekšā ceļi lokas!

Dz. gr. 155: 4, 5.

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

8. aprīlī pl. 11 dievkalpojumu vadīs mācītājs Imants Kalniņš no Bostonas.

15. aprīlī pl. 11 Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Draudzes darbinieku un darbinieču amatā ievešana un svētīšana. Mūzikālā daļa brāčists A. Jansons.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

8. aprīlī pl. 11 dievkalpojums.

14. aprīlī pl. 18 (sestdienā) draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

15. aprīlī pl. 15 Pūpolu svētdienas dievkalpojums, dievgalds.

19. aprīlī pl. 19.30 Zaļās ceturtdienas dievkalpojums, dievgalds.

20. aprīlī pl. 11 Lielās piektdienas dievkalpojums, dievgalds, koris.

22. aprīlī pl.6 rītā Kristus Augšāmcelšanās svētki. Koris. Pēc dievkalpojuma draudzes kopīgas brokastis. Pl. 9 rītā dievkalpojums angļu valodā.

29. aprīlī pl. 11 dievkalpojums.

6. maijā pl. 13 dievkalpojums angļu valodā. Pl. 15 dievkalpojums.

13. maijā pl. 11 Čimenes dienas dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma Čimenes dienas sarīkojums.

20. maijā pl. 11 draudzes jauniešu iesvēte, dievgalds, koris.

27. maijā pl. 11 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont., MIK 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Ave.

8. aprīlī pl. 13 dievkalpojums.

15. aprīlī pl. 13 dievkalpojums.

20. aprīlī pl. 18 Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

22. aprīlī pl. 6 no rīta Augšāmcelšanās saullēkta dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma svētrīta brokastis.

29. aprīlī pl. 13 Lieldienu atsvētes dievkalpojums.

6. maijā pl. 13 dievkalpojums.

13. maijā pl. 13 Čimenes dienas dievkalpojums.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr.dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

Lūgšanas sanāksmes notiek katru trešdienu pl. 19.30.

GAISMAS TELEFONS — ticības stiprināšanai 635-8582 atkal atjaunots un darbojas 24 stundas. Programmas latviešu valodā, maina 2 reizes nedēļā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 67 Curzon St., Apt. 315, Toronto, Ontario, M4M 3J3, tālrunis (416) 466-7037. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

8. aprīlī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola, bībeles klase; pl. 11 draudzes dievkalpojums.

15. aprīlī, Pūpolu svētdienā, pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu.

19. aprīlī, Zaļā ceturtdienā, pl.19.30 dievkalpojums ar dievgaldu.

20. aprīlī, Lielajā piektdienā, pl. 10 dievkalpojums angļu valodā ar dievgaldu, kopā ar igauņu draudzi; pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu, koris, dziesmu lapiņas.

22. aprīlī, Lieldienās, pl. 8 rītā svētku dievkalpojums ar jauniešu piedalīšanos, koris, dziesmu lapiņas; pl. 9 Lieldienu brokastis.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

20. aprīlī — Lielajā piektdienā, pl. 13.30 dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā.

MONTREALAS DRAUDZE

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal, P.Q. H4B 2G6. Tālr. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

8. aprīlī pl. 13.30 dievkalpojums.

15. aprīlī, Pūpolu svētdienā, pl. 13.30 dievkalpojums ar dievgaldu.

20. aprīlī, Lielajā piektdienā, pl. 13.30 dievkalpojums ar dievgaldu.

22. aprīlī, Lieldienu svētrītā, pl. 6 no rīta dievkalpojums.

29. aprīlī pl. 13.30 dievkalpojums.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks St.

8. aprīlī dievkalpojums nenotiek.

15. aprīlī pl. 14, Pūpolu svētdienā, garīgs koncerts Pētera baznīcā.

20. aprīlī pl. 14 Lielās Piektās dievkalpojums ar dievgaldu Pētera baznīcā.

22. aprīlī pl. 14 Lieldienu dievkalpojums Pētera baznīcā. Piedalās bērni un jaunieši. Kristības, dziesmu lapiņas.

29. aprīlī dievkalpojuma nebūs.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS „BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro, Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont. M9V 2B4
tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Viņš bija ievainots mūsu pārkāpumu dēļ un mūsu grēku dēļ satriekts. Mūsu sods bija uzlikts Viņam mums par atpestīšanu, ar Viņa brūcēm mēs esam dziedināti (Jes. 53:5).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

Mans sirdsmīļotais dzīves draugs —
trimdas skumju un sāpju dzejnieks

Edvarts Tūters

aizsaukts mūžībā savā 91. dzīves gadā Mineapolē,
pārpelnots atdusas Rotas Brāļu kapos.

Tec, saulīte, pagaid' manis —
Manu dziesmiņu;
Nes to trejām jūrām pāri —
Tēvuzemē.
E. T.

Mīlestībā un neizsakāmās skumjās
savu vecīti piemin
Zelmīte

Mūsu mīļā filistre

Irma Saulīte, 4.c!

dzimusi 1903. gada 25. jūnijā Krimuldas pagastā,
mirusi 1983. gada 26. novembrī Bostonā, ASV.

Dziļās sērās
Gundegas konvents

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās slēgts.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
un
POKO'S MEAT
376 College Str. (tuvu pie Bathurst), Toronto, Ont.
tel. (416) 922-1300
Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē.
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

Humphrey Funeral Home
A. W. Miles Chapel
1403 Bayview Avenue, Toronto
(at Davisville)
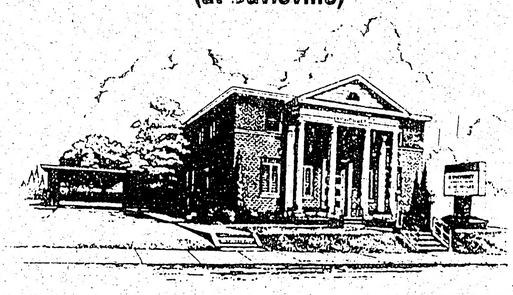
Toronto centrā vislabāk situētais bēru nams — tuvu Sv. Jāņa, Sv. Andreja un Sv. Barnabas baznīcām. Smalkjutīgi pakalpojumi latviešu ģimenēm katrā laikā. Bēru namu vada Humphrey ģimene jau trešā un ceturtā paaudzē.
487-4523

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
EAGLE'S NEST

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19 2/3 märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN
Māju īpašnieki!
ietaupait ar ALCAN SIDING
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

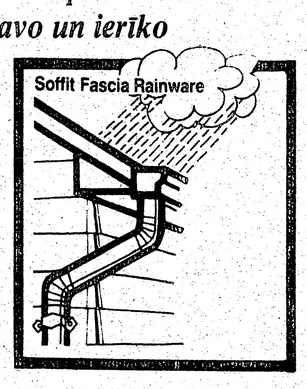

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīlenbahs
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 **534-2864**

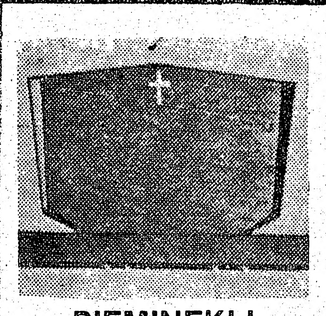
PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Īgauņu uzņēmums
YORKGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- Izjusti personīgi pakalpojumi
- Pastāvīga kapella

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

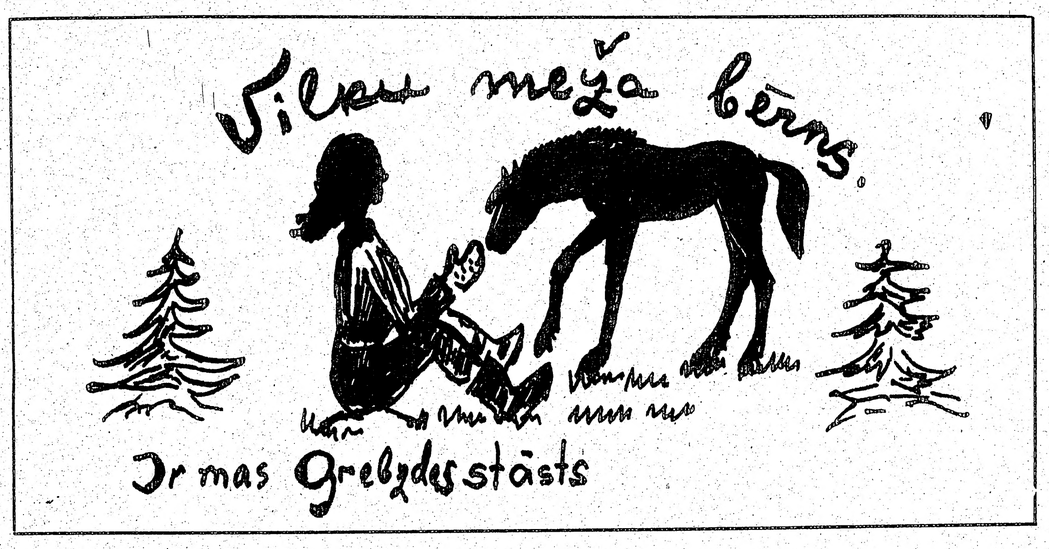

(Turpinājums)

„Kas?" viņa kliedz — „Kas mēs esam!"

„Vairāk kā draugi —", viņš saka un iesviež sarkano cimdu Litai klēpī.— „Es tevi bildinu, Princesīt —tagad. Šorīt."

Nu viņa apjūk pavisam. Pēkšņi sašķobās visa dzīve, bērnība it kā aizslēpjas aiz meža, pazūd! Viņi te runā pieaugušo valodas. Viņa un Svens.

„Tu domā — tagad? Tu —", Lita murmiņa un noskūpstītais vaigs deg vēl trakāk.

„Nu, ne jau šodien. Arī tas būtu jauki. Bet —, teiksim — divu gadu laikā, ja tevi kāds princis nenoceltu —". Nē, Svens runā ļoti nopietni. Pilnīgi atguvis sevi. Lita sajūt, viņa redz, ka ir visu pēdējo gadu nostaigājusi kā skumjā sapnī. Hāga un Andis... Nez', nez' vai vecāmāte kaut ko nojauta? Un ko Paurenīte teica? Un ko tēvs darīs te, kad Andis pārņems saimniecību. Jeb nē? Varbūt viņi aizies tālu dzīvot abi kopā. Litas mīļais brālis. Litas tuvā draudzene —. Vai dzīvē tā visi ir jāpazaudē?

„Princesīt, nesapņo —. Pārdomā, ko šorīt tev sacīju. Tad, kad tu pilsētā sāksi izaugt par dāmu. Pārdomā, kas tevi tur gaida. Es būšu pacietīgs. Arī Sandra pagaidīs —" viņš iesmejas — „Nu, jāsim tālāk, es tev parādīšu tos plānotos izjādes taciņus — Vilku mežā —".

„Es nezinu, vai es vairs spēju —. Es tiešām nezinu, Sven —. Tu mani samaisīji. Visu, kas manī. Tur nu ir īsta putra, īsts juceklis —", Lita saka.

„Tev ir jāizaug. Šī ir tā diena —", viņš nežēlīgi turpina. Kad būsi veca, tad varbūt daudz ko neatcerēsies no gaŗās dzīves. Bet — šo rītu, to tu gan atcerēsies —".

Zirgi nemierīgi dīdās. Viņiem gribas skriet.

Svens palaiž Melnim vaļu. Tas izliecas kā savilkts stops, un tad izstiepjas taisns un — auļo projām — mežā iekšā.

„Skrien līdz, citādi vilki mani apēdīs!" kliedz Svens. „Princesīt, nepazūdi!"

Taciņš zem eglēm ir šaurs. Skujas asi smaržo. Kāds zars iesitas Litai sejā. Kā asa roka. Kā dzīves roka —

„Atmosties! Atmosties. Tev šorīt jāizaug!", tā kliedz kāds putns kaut kur tumšās galotnēs.

Lita noliecas uz leju, tuvu zirga kuplajām krāpēm. Viņa nekā nevar apturēt asaras.

„Vecomāt, ko lai es daru? Kādēļ tevis tagad nav, kad man tik ļoti vajaga padoma. Kādēļ tu esi prom, neaizsniedzama, mana baltā vecmāmuļa — ai, ai —!"

Svens jau pazudis egļu ēnās—! Tad pēkšņi viņi ir pie gravas!

Tumsa pazūd. Gravas plašumā zied agrās ziemas gaismas saulespuķes. Liekas, visa ņogāze ir gaismā ieskalota, kā ziedu bagātībā.

„Lūk! — Svens sauc — „Arī tas pieder mums! Tev un man! Nekad, nekad tu mani neaizmirsīsi! Te ir mūsu pasaule! Vai tu dzirdi? Vai tu dzirdi?"

Lita pagriež zirgu atpakaļ. Auļo atkal tumsā. Zirgs dreb savādās trīsās, it kā bēgtu. Viņa sānos krājas baltu putu lēkšņi.

„Mājās! Es gribu būt mājās —" čukst Lita un vēl piespiež papēžus pie zirga karstajiem sāniem — „Ātrāk!" Tas šķiet tikai mirklis — viņa ir jau pie aploka, kur ganās viņas Brūnis. Staigā gar kārtīm un noplūc kādu smilgu kā gaŗlaikodamies. Vecais zirgs —.

Lita nolec no saskrietā zirga, pieskrien savējam, un uzraušas sedlos.

„Mājās, Brūnīt, mājās," Svena sarkanais cimts ieķēries viņas jakas jostā. Lita to norauj un nosviež smilgās. Tad viņa auļo uz Rūtām un dzird vēja nestus vārdus — „Nekad, nekad tu mani neaizmirsīsi—"

* * *

Ir jau tumsa ap māju. Debess atkal nomākusies. Lita pamostas no dziļa nesamanīga miega. Tumsā zvīguļo vecāsmātes grāmatu skapja durvis. Aiz tām — zelta graudi. Lita sajūtas kā nolikusi kaut kur mežā savu nastu. Kādu nastu, ko nesa dziļi sevī sāpēdama. Sēru, bēdu nastu —. Kādēļ tas notika šorīt? Arī viss lielais satraukums ir norimis. Svena vārdi kā izdzisuši tumsā. Savāds miers iegūlies viņas ķermenī, sākot ar sirdi — tas izstaro uz katru locekli. Nekas nesāp — . Nekas.

„Vai esmu sastingusi?" viņa domā — „Vai tas ir pārejoši? Vai man visu to šorīt vajadzēja dzirdēt? — Dievs, vai Tu man iedevi šo mieru? Dievs, vai Tu dzirdi, ko saku? Ja tā, tad — paldies! Paldies par visu! Vecāmāte tā bieži pateicās, pat par niekiem savā dzīvē."

Parīt jābrauc uz pilsētu — . Lita nepaliks uz skolas svētku

Par brīvu! Viens pāris

Wrangler®

džīnu (muita jāmaksā sūtītājam), ja jūs sūtāt samaksātas muitas saini, smagāku par 6 kg ar gaisa pastu. Šis piedāvājums spēkā **līdz 1984.g. 30.apr.**

SAVE-O-WAY PARCEL SERVICE
A DIVISION OF 547019 ONTARIO LTD.

331 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont. M6R 2M8, tel. (416) 532-3042.

Hamilton office: 747 Barton St.E., tel. 544-3603.

Mēs pieņemam jaunu mantu sūtījumus, nodotus mūsu birojā.

Gaisa pasta likmes:

līdz 6 kg $50
" 7 kg $58 līdz 9 kg $69
" 8 kg $65 " 10 kg $72

Pa jūras ceļu

5 kg $19 10 kg $34.

Visi saiņi apdrošināti.

Wrangler Standart dāvanu sainis:

4 pāŗi džīnu — 2 dāmu, 2 kungu. Pa gaisa pastu — 3 kg. Muita, iesaiņojums un transports iesk. Cena $225, US $180.

Sūtait M.O. un norādījumus mūsu Toronto birojam.

GARANTĒTA PIEGĀDE.

Anšlavs Eglītis

Vāgners

Ar plašu dažādu kultūrorganizāciju atbalstu Anglijā darināta kolosālfilma par vācu komponista Richarda Vāgnera dzīvi. Anglijā to rāda 8 stundas, eksportēšanai uz ārzemēm saīsina uz četrām stundām. Izrādi varētu viegli saīsināt vēl par labu stundu, jo brīžiem tā pārlieku atgādina kultūrfilmu.

Plaši parādītas pilsētas, kuŗās Vāgners dzīvojis, operu nami un baznīcas, kuŗās atskaņoti viņa darbi, un pilis, kuŗās viņš sastopas ar valdniekiem un mecenātiem. Tas viss ir diezgan interesanti, tomēr detaļu „fona" notēlojumos sanāk par daudz.

Jaunībā Vāgners kopā ar Vācijā dzīvojošo krievu anarchistu Bakuņinu rīkoja Drēzdenē revolūciju, lai iznīcinātu jebkādu valsts varu. Revolūciju sagrāva. Vāgners aizbēga uz Dienvidvācijas valstīm. Bakuņinu sagūstīja, izdeva krieviem, un viņš nonāca ieslodzījumā Sibirijā. (Pēc 10 gadiem viņš aizbēga uz Šveici, kur atjaunoja savu anarchista darbību). Visas šīs norises, cīņas uz barikādēm u.t.t., kam ar mūziku nav nekāda sakara, filmā plaši parādītas.

Sīki notēlots arī, kā Vāgners ar dažādu labvēļu palīdzību ceļ lielos teātŗus Minchenē un Baireutā, kā nebeidzami intriģē un ķildojas ar financētājiem, turpretī Vāgnera mūzika ieskanas tikai retumis uz īsu mirkli. No slaveno operu pirmizrādēm redzam tikai neveiklās to laiku butaforijas, piem. uz augstiem stabiem novietotās silēs ieguldītas paresnas daiļavas, kas tēlo valkīriju lidošanu pa mākoņiem vai Loengrīna gulbja neveiklo bīdīšanos pa dekorāciju ezeru. Acīm redzot vēsturisko izrāžu pilnīgākai restaurēšanai filmdaŗiem pietrūcis vai nu prasmes, vai līdzekļu.

Sīki, dažkārt pat sīkumaini, filma kavējas pie Vāgnera privātās dzīves, pie viņa mīlas dēkām, pastāvīgas ceļošanas pa Eiropu no viena mecenāta pie otra, nebeidzamās ķildas dažādos galmos ar financu ministriem un saimniecības pārvaldniekiem. Šajās izdarībās Vāgners parādās kā tiepīgs egoists, nekautrīgs cilvēku, sevišķi sieviešu, izmantotājs un oportūnists. Taisnība gan, visas savas machinācijas Vāgners dara mākslas vārdā, lai īstenotu savas tiem laikiem fantastiskās mūzikālās vizijas, lai paustu vācu mūzikas varenību un lai pieprasītu Vācijai vadītāju lomu Eiropas kultūras dzīvē. Vāgneram bija pa ceļam ar filozofu Nīči, ar viņa pārcilvēka „blondās bestijas" iedomu. Ne velti Vāgners kļuva par Hitlera režīma iecienītāko komponistu.

Vāgneram piemitusi neparasta spēja iejūsmināt par saviem projektiem gan kollēgas mūziķus, dažādas amatpersonas un pat Austrijas karali Ludviķi, kas kļuva par Vāgnera svarīgāko un iespaidīgāko atbalstītāju.

Grūtā, sarežģītā, bet arī pateicīgā Vāgnera loma, kuŗā aktierim jāparāda dinamiskā mūziķa pastāvīgais iekšējais saspīlējums, bet gaŗajām tirādēm un monologiem nepieciešama virtuoza runas technika, uzticēta Ričardam Burtonam. Filmas sākumā, Vāgnera jaunības posmā, ne visai laimīgi vecojošā aktieŗa dziļi krokotā seja izskatās diezgan ērmīgi, bet dzīves gadiem ritot uz priekšu, Burtona Vāgners iegūst arvien lielāku ticamību un filmas beigu daļā pat sava veida monumentālāti.

Var noticēt šī gan par ģeniju, gan neprātīgu fantastu dēvētā mūziķa personības fascinējošajam iespaidam. Ekstravaganto politisko ieskatu dēļ daudz kritizētā Vanesa Redgrēva (Redgrave) ar lielu intensitāti un koncentrāciju notēlo Vāgnera otru sievu, Franča Lista meitu Kozimu, Vāgnera uzticīgāko pavadoni un atbalstītāju.

Arī viņai ir tā pati problēma kas Burtonam, jaunības skatos viņa liekas par nobriedušu, bet filmas beigās prot piesātināt sava tēla ārēji mierīgo stāju ar kontrolētu emocionālu spriegumu. Kozima pārdzīvoja Vāgneru par 47 gadiem un veltīja savu mūžu viņa darbu popularizēšanai un Baireutas spēļu organizēšanai.

Ievērojami angļu u.c. aktieŗi tēlo Kozimas pirmo vīru, diriģentu fon Bilovu, mūka drānās tērpto Franci Listu, romantiskos sapņos iegrimušo karali Ludviķi un daudzos galma un politiskos intrigantus.

Filma ir interesanta, lai gan sagādā zināmu vilšanos. Vāgners nav pietiekami izcelts kā mūziķis un pārāk daudz rādīts kā nebeidzamu naudas raižu apsēsts mechinātors un intrigants.

---

sarīkojumu. Viņa jau sen mātei apsolīja, ka šoreiz paliks pie viņas abas savas brīvās nedēļas —.

„Vai man gribas braukt?" Lita sev jautā — „Jā un nē!" „Varbūt varēšu ar sevi mazliet tikt skaidrībā. Zināšu kādu atbildi — . Atbildi kam? Lielās dzīves jautājumiem. Tas ir — kam!"

Kāds klusi paveŗ istabas durvis.

„Vai tu nenāksi vakariņās? Nogulēji visu dienu? Vai Tev kas kait?" Andis vaicā savādā, kā skumjā balsī. „Tu būsi projām visu svētku laiku, Lituk —."

Viņa uzraušas sēdus un tad saka lielā mierā, pati par to brīnīdamās — „Tu, Andi, precēšot pavasarī Hāgu —."

(Turpinājums sekos)

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

Baltiešu pasaules apvienības vadību 10. martā Igauņu namā Ņujorkā pārņēma Dr. O. Pavlovskis, piedaloties igauņu un lietuviešu pārstāvjiem.

Baltiešu redaktoru ik mēneša pārrunās 15. martā Igauņu namā no latviešiem piedalījās V. Irbe, no igauņiem H. Raudseps un no lietuviešiem K. Bučmis. Lietuviešu pārstāvis plaši atstāstīja Sv. Kazimira svinības Romā ar pāvesta Jāņa Paula II piedalīšanos.

Igauņi nodibinājuši Brīvības fondu pēc latviešu paraugā. Viņu komponists Arvo Perts 10. martā Linkolna centrā atskaņojis savas modernās mūzikas kompozicijas, kas saņēmušas labas kritiķu atsauksmes. Viņš dzīvo Vīnē. Igauņi norūpējušies par Mūgas ostas būvi Tallinas pievārtē, tikai 10 kilometrus no galvaspilsētas. Somi saņēmuši no krieviem kontraktu par 950 somu markām. Uz 65 akriem izbūvēs jauno ostu, kas paredzēta militārām vajadzībām. Uzbūvēti vairāki lieli elevātori.

Ģenerāļa Laidonera 100. dzimšanas diena bija 12. februārī, bet prezidenta Petsa 110. dzimšanas diena pagāja 23. februārī.

Latviešu leģiona piemiņas sarīkojumu 17. martā DV namā Bronksā A. Puķīte ievadīja ar uzrunu, nolasot pulkv. V. Januma 1947. gada rakstu patriotiskā garā. Par nacionāliem partizāniem referēja G. Cimbulis, kas bija savācis datus no pieciem dažādiem avotiem. Pēc viņa aprēķina Lietuvā darbojas 100.000 partizānu, Latvijā 40 tūkstoši un Igaunijā 30 tūkstoši. Cīņas ilga astoņus gadus, līdz 1952. gadam, nodarot zaudējumus abām pusēm. Latviešiem ar lietuviešu partizāniem bija sakari, bet maznozīmīgi, jo nevarēja uzticēties. Iedzīvotājiem partizānu atbalstīšana bija jāizbeidz, kad sākās plašākas deportācijas un saimniecību kollektīvizācija. Radās arī atziņa, ka rietumi baltiešus nenāks glābt un ka cīņa ir bezcerīga. Padomju iestādes aicināja partizānus padoties, apsolot amnestiju, bet partizāni tam neticēja.— Sarīkojuma apmeklētāju bija ap 30, kas pēc sarīkojuma pakavējās zālē pie atspirdzinājumiem.

Draudzes pilnsapulce 12. februārī apstiprināja līdzekļu piešķiršanu draudzes nama remontiem un kancelejas modernizēšanai. Iekšpilsētas novada komiteja savā 15. marta sēdē nolēma iegādāties jaunu adresografu, stenciļu pavairotāju un kopējamo mašīnu kancelejas vajadzībām. Draudzes namā pagaidām uzlabos kāpnes, sētas puses pagalmu un ierīkos jaunus plauktus. **Vk.**

INDIANAPOLE

Indianas latviešu pensionāru biedrības valde 12. marta sēdē amatus sadalīja tā, ka biedrības priekšnieks būs Vilis Dāniels, viņa vietnieks Edgars Kraujiņš, sekretārs — Broņislavs Korklis, bet Ralfs Henkels kasieris un biedrzinis. Valdes locekle Ērika Slīpā vadīs saimniecisko daļu. Biedru naudu par pag. gadu (4 dol.) nomaksājama līdz 28. martam.

Plkv. O. Kalpaka piemiņas dievkalpojumā dievvārdus teica abu latviešu lut. draudžu mācītāji P. Nesaule un U. Cepure. Ar vijoles solo piedalījās V. Ziedonis, ērģelnieks V. Meļķis. Goda sardzē pie Latvijas karoga bija Frat.Metropolitana filistri. Altāri puķēm bija pušķojušas daugavietes un imerietes. Pēc svētbrīža sabiedriskās telpās Pirmās latviešu draudzes dāmas bija klājušas kafijas galdu. Sumināja Dr.vet. J. Subri ar kundzi, kuriem gadījās laulības zelta jubileja. Korporācijas Lettgallia 85. gadskārtu Sabiedriskajā centrā atzīmēja Indiānas, Ohaijo, Ilinojas un Minesotas letgaļu salidojums. Bija svētku norises un dāmu vakars.

Tālāko ceļu bija mērojis Dr. A. Mitenieks no Kentakijas.

Indiānas korporāciju kopas 33. gadasvētkus vadīja seniors agr. J. Pūtelis. **Vk.**

ROČESTRA, N.Y.

Pulkveža Oskara Kalpaka un viņa cīnītāju piemiņai veltīto dievkalpojumu vadīja draudzes māc. Ivars Gaide, pateicoties par latviešu karavīru upuriem un mīlestību pret savu tēvzemi. Pacilātu noskaņu uzrausa Latvijas un ASV karogu ienešana dievnamā, kurā piedalījās Sirakūzu un Ročestras korporāciju kopas, Krusta draudzes un Daugavas Vanagu apvienības pārstāvji. Pēc dievkalpojuma visi pulcējās svētku aktam baznīcas sarīkojumu telpās. Tur karogus ienesa paši mazākie svētdienas skolas audzēkņi. Uz skatuves izliktā Latvijas karoga fonā miniatūrā balts slējās Brīvības piemineklis. Aktu ar īsiem ievadvārdiem atklāja skolas pārzine A. Vilka, sekoja skolas audzēkņu deklamācijas. Atskatu par pulkvedi Oskaru Kalpaku un cīņām viņa vadībā sniedza korporāciju kopas seniors H. Aistrauts. Sekoja tautasdziesmas skol. V. Zadiņas izpildījumā ar skol. L. Dzintara klavieru pavadījumu.

Sarīkojuma telpās bija izstādīti ap 30 plakāti ar ainām no Latvijas armijas, aizsargu un policijas vienību nodarbībām un atpūtas brīžiem, tāpat neliels grāmatu un žurnālu klāsts ar fragmentiem no brīvības cīņu laika un tam sekotājiem posmiem. V. Auzāns svētdienas skolai bija dāvājis teicami darinātu prāva apmēra pulkv. O. Kalpaka foto attēlu. Nobeidzot pārzine A. Vilka izteica pateicību visiem, kas sekmējuši sarīkojuma labo izdošanos. **A. Sed.**

ČIKAGA

Čikagas Sv. Jāņa draudzes gada sapulce notika 11. martā. Māc. A. Liepkalns nolasīja iepriekšējā gada pārskatu par draudzes darbību. Draudzē 518 locekļi, 439 iesvētīti, 79 neiesvētīti, notikuši 66 dievkalpojumi, 17 ar dievgaldu. Iesvētīti 7 jaunieši, laulāti 3 pāri, bībeles stundās piedalījušies 270 dalībnieki, miruši 18. Notikuši 3 draudžu jaunatnes garīga rakstura sarīkojumi. Bijuši daudzi slimnieku apmeklējumi slimnīcās un veco ļaužu mājās un apmeklēti draudzes locekļi mājās.

Draudzes priekšn. A. Birkens ziņoja par aizvadītā gada darbību. Sadarbība ar Sv. Pāvila draudzi un kopējiem sarīkojumiem bijusi laba. Kopbaznīcas uzturēšana gadā izmaksājusi tikai 9.000 dol. Parāds par baznīcu nomaksāts. Saimniecības valdes priekšs. Z. Poruks ziņoja, ka saimniekots budžeta robežās ar labiem panākumiem, tā ka atlikums 2.000 dol., par ko pateicība pienākoties kasierim A. Grabažam, kas labi iekasējis nodevas un naudu noguldījis uz augstiem procentiem.

Draudzes nodeva strādājošiem līdzšinējā — 100 dol. gadā, bet pens. paaugstināta par 10 dol., kas tagad gadā būs 35 dol. Kasieris A. Grabažs ziņoja, ka daudzi draudzes loc. savus maksājumus kārto ļoti labi — daži pat dubultīgi, saņemti arī lielāki ziedojumi. Brīvie līdzekļi noguldīti uz izdevīgiem noteikumiem. Dāmu kom. priekšn. I. Rungule ziņoja, ka notikuši daudzi sarīkojumi draudzē un ar citām draudzēm un pateicās visiem par atbalstu un labo sadarbību, kas kuplā skaitā piedalījušies draudzes un dāmu kom. darbā.

Aizvadītā gadā draudžu dāmas sarīkojušas modes skati, kas labi izdevusies un no atlikuma 1300 dol. nodeva Čikagas Latviešu nama izdaiļošanai un 500 dol. Cianas draudzei altāŗa segas atjaunošanai. Revīzijas kom. ziņojumu sniedza E. Rungulis un atzina draudzes darbību par sekmīgu, par ko draudzes darbinieki pelnījuši atzinību. Gada pārskatus un 1984.g. budžeta projektu sapulce pieņēma bez grozījumiem. Sekoja draudzes vadības vēlēšanas. Par draudzes priekšn. ar aklamāciju ievēlēja Valdi Tumu, par palīgiem arī ar aklamāciju ievēlēja A. Gaiķi un K. Vanagu. Tāpat atkal ievēlēja kasieri A. Grabažu, par palīgu A. Rozentālu, sekretāru I. Kēleru. Saimn. valdē uz 3 gadiem ievēlēja A. Birkenu, E. Siliņu, K. Vanagu, revīz. komisijā — E. Runguli, M. Galenieku, V. Auzāni. Bijušam dr. priekšniekam A. Birkenam Z. Poruks no draudzes pasniedza grāmatu. A. Birkens sirsnīgi pateicās visiem darbiniekiem un darbiniecēm par labo sadarbību 12 g. laikā, kopš bijis par draudzes priekšnieku. **A. Zaube.**

BOSTONA

Bostonas Daugavas Vanagu apvienības pilnsapulci Jamaica Plain Trīsvienības baznīcas telpās, piedaloties 78 biedriem, vadīja O. Kutcers. Sapulci atklājot, māc. Fr. Ruperts īsā lūgšanā izlūdzās Dieva palīgu apvienības darbam un pieminēja pagājušā gadā mirušos biedrus: Jāni Zvaigzni, Pēteri Kroniti, Jāni Bērziņu un Olģertu Liepiņu.

Apvienības priekšnieks Arturs Treize ziņoja, ka apvienības biedri piedalījušies vairākās demonstrācijās, kā 14. jūnija, pēc krievu nošautās korejiešu lidmašīnas, kad krievu kuģi mēģināja izlādēt vodku un Latvijas finierus. DV biedri Aristīda Lamberga vadībā demonstrēja ostā, un rezultātā krievu kuģi ostu atstāja. Tāpat DV piedalās apspiesto tautu komitejā, kur laba sadarbība ar poļiem, ukraiņiem un citām apspiestām tautām. Apvienības priekšnieks piedalījies baltiešu pieņemšanā pie ASV prezidenta. Rakstītas vēstules vadītājām amatpersonām Pad. savienībā krievu valodā.

Kasieris A. Baumanis ziņoja, ka pagājušā gada budžets izpildījies ar atlikumu. Jaunatnes pasākumiem ziedots 1350 dol., Patiesības Fondam 1667 dol., Kaŗa invalidiem 360 dol., Baltiešu biedrības līgai 400 dol., DV mītnei Vācijā 545 dol., Nacionālam Fondam Zviedrijā 50dol., skolām un kultūrāliem pasākumiem 1050 dol. Budžeta atlikums 9425.27 dol. Lielākais ienākums no noguldījumu procentiem 13.300 dol. Kopējais apv. kapitāls 121.207.13 dol., Nama fondā 102.681.86 dol.

Biedrzinis A. Mačs ziņoja, ka uz 1. janvāri ir 260 biedru, 150 vanagi un vanadzes un 7 biedri veicinātāji. Miruši 4, uzņemti jauni biedri — 6 vanagi un 9 vanadzes, apvienībā 117 mūža biedri. Pag. gadā ar Centrālās valdes goda rakstiem apbalvoti: Austra Kaža, Elza Mača un Augusts Saulesleja.

Sarīkojumu daļas vadītājs V. Rudzroga ziņoja, ka notikuši 2 referāti, 2 izstādes, 2 biedru vakari, daži sarīkojumi ar deju, taču apmeklētāju bijis maz un atlikuma nav.

Aprūpes daļas vadītājs A. Saulesleja ziņo, ka apvienība, kā parasti, izdarījusi divas ziedojumu vākšanas akcijas— 14. jūnijā un Ziemsvētkos, kopā ieņemts 3497 dol., no šīs summas vietējai aprūpei izdots 925 dol. Svētkos apveltīti kaŗa invalidi, slimie, biedri veco ļaužu mītnēs un citi tautieši. Caur ASV Zemes valdi nosūtīti 2 saiņi uz Latviju.

Sporta kopā darbojas 46 dalībnieki, gan volejbolā, tenisā, bumbošanā, gan arī makšķerēšanā. Notikušas arī vairākas sacīkstes. Sporta kopa izbūvē sporta laukumu Piesaulē.

Bibliotēkas vad. R. Lācis ziņo, ka bibliotēkā ir 5689 grāmatas, aktīvie lasītāji 84. Ziedotas 354 lietotas grāmatas un iegādāta 41 jauna. Lugu krātuvi pārzina V. Lamberga; ir 1201 luga.

Grāmatu galda vad. E.Auģis ziņo, ka grāmatas pārdotas maz, lielākie ieņēmumi ir no sludinājumiem un samaksa par laikrakstu abonēšanu. Atlikums šogad 885.36 dol.

J. Zariņš ziņo, ka šogad paiet 10 gadi kopš DV apv. izsūta kopēju Ziemsvētku kartīti. Ja pirmajā gadā piedalījās 28 dalībnieki ar 340 dol. ziedojumu, tad šogad jau 157 dalībnieki (vieninieki, ģimenes un organizācijas) ar 1987 dol. ziedojumu. Pa šiem 10 gadiem ieņemts pāri par 12.000 dol.

Vanadžu priekšniece Valda Straumēna norādīja, ka vanadzes izkārtojušas Annas Dārziņas izstādi kopā ar Latviešu Mantojuma Fondu, kas izkārto pusstundu raidījumu latviešu valodā Bostonā. Atlikums 200 dol. noziedots Radio pusstundas raidījumam. Vanadzes ar kafijas galdu atbalsta apv. sarīkojumus un biedru vakarus. Ziemas svētkos apmeklē slimos slimnīcās un veco ļaužu mītnēs. Noziedots skolām un jaunatnes pasākumiem 700 dol., Patiesības Fondam 300 dol. Patiesības Fonda atbalstam izgatavoti Latvijas karodziņi un pārdotas baltas puķes 18. nov. pret ziedojumiem un 11. nov. Lāčplēšu dienā, Kaŗa inv. apv. Bostonā ziedots 165 dol. Vanadžu skaits darbības gadā bija 103, klāt nākušas 9 vanadzes.

Par apvienības priekšnieku ievēlēja līdzšinējo Arturu Treizi, tāpat visu līdzšinējo valdi, izņemot Aivaru Ogu, kas atteicās kandidēt. Sekretārs Jānis Kaža, kasieris Arvīds Baumanis, biedrzinis Arvīds Mačs, aprūpes daļas vad. Augusts Saulesleja, sarīkojumu daļā— Valdemārs Rudzroga, Jānis Kalns un Pēteris Bite, apkārtraksta izdevējs Rūdolfs Liepiņš, kartotēkas pārzinis Jānis Ābolinš, padomnieki Olģerts Kutcers un Jānis Zariņš.

Revīzijas komisijā ievēlēja Vilni Bērziņu, Jāni Purēnu un Arvīdu Daugi.— 1984.g. budžetu pieņēma 22.000 dol. apmērā.

Par iecerēto namu ziņoja Pēteris Bite. Daudzi objekti ir apskatīti, bet neviens nav atrasts par piemērotu. Daudz biedru piedalās debatēs un lūdz neatmest ideju par nama iegādi.

Ludvigs Reiters ierosināja uzcelt kādu piemiņas zīmi vietējos Ģetzamenes kapos tiem latviešiem, kas apglabāti visos pasaules stūros bez krusta zīmes, visvairāk Sibirijā. Pēc debatēm nolēma šo ierosinājumu atbalstīt.

Par jauno vanadžu priekšnieci ievēlēja Iraīdu Jansoni. Valde palika līdzšinējā. Līdzšinējā priekšniece V. Straumēna vairs nekandidēja.

V. Rudzroga ziņoja, ka iznācis jauns žurnāls Mūsu Laikmets, kas nes DV zīmi, bet tur paustie raksti neatbilst DV viedoklim, nedz tam kādi sakari ar DV apvienību. Lūdz valdi ierosināt lēmumu, lai DV zīmi minētais žurnāls vairs nelietotu. Vairāki biedri piedalījās debatēs un izteica sašutumu par minēto žurnālu. Legālo pusi, kā šo lēmumu īstenot, nodeva valdei. **J. Z.**

Īpatnēja grāmatu krātuve

Ņujorkas draudzes namā 3. martā atklāja paplašināto un pārkārtoto bibliotēku. Neskaitot dubulteksemplārus, tur atrodas pāri par 2.700 grāmatu, plaša draudžu un organizāciju izdota periodika, arī dažādi žurnāli. Grāmatu krātuvē glabājas pilni Laika un Latvijas Amerikā komplekti.

Lielākā daļa grāmatu izdota pēc Latvijas atstāšanas, 404 grāmatas ir brīvajā Latvijā izdotas, bet ir arī daži krietni veci izdevumi vai pirmiespiedumi pirms Latvijas neatkarības.

Pats vecākais izdevums ir 1746. gadā Kēnigsbergā izdotā Lettische Postilla, iesieta biezos, cietos vākos, sadzeltējušām lapām. Krātuvē atrodas arī Ausekļa raksti divās daļās, iespiesti 1888. gadā un Andrieva Niedras Līduma dūmos pirmiespiedums no 1901. gada. Daļa veco grāmatu un arī Vācijas nometņu laikos izdotās grāmatas ir sliktā stāvoklī, sadzeltējis papīrs, kas ātri sabirst.

Ņujorkas draudzes bibliotēkas sākums radies 1950. gadā, kad Latviešu Nacionālā Padome draudzei dāvināja vienu no savām bibliotēkām ar 925 grāmatām, žurnāliem un dažādiem iespiedumdarbiem. Pirms tam dāvanas saņemtas no sūtņa Dr. A. Bīlmaņa, periodiku bija devis konsuls R. Šillers un H. Tauriņš, kas tai laikā pārzināja grāmatu pārdošanu baznīcā. Tāpat te nokļuva Ņujorkas latviešu biedrības grāmatas. Kādreizējais draudzes priekšnieks G. Dancis nodevis savu archīvu, grāmatas, arī laikrakstus, ko viņš abonējis no Rīgas. No J. Zīberga spiestuves Bostonā saņemti Amerikas latviešu luterāņu kalendāri no 1904. līdz 1914. gadam, laikraksts Amerikas Vēstnesis un citi. No Argentīnas, Brazilijas, Ziemeļkīnas, Tientsinas un citām vietām saņemti veci latviešu iespiedumi. Pienākuši Otrā pasaules kara bēgļu izdevumi no Vācijas vai Zviedrijas, kā arī no novietošanās zemēm. Redzami arī veci baznīcas un dažādi draudžu izdevumi. Krātuvē glabājas arī pēdējā latviešu bībeles tulkojuma manuskripts, kā arī bībele ebrēju valodā, no kuŗas tulkojums izdarīts.

Lielāks dāvinājums bija 1962. gadā, kad draudze saņēma ap 150 grāmatu no Birutas Kalniņas-Tripodi. Tās bija 1927. gadā atvestas no Rīgas, kad komponists Alfreds Kalniņš pārcēlās uz Ņujorku. Dāvinājumā ir Plūdoņa dzeju krājumi ar autora veltījumu komponistam. Dāvinājumi saņemti no draudzes locekļiem, grāmatas draudze iegādājās arī budžeta kārtībā. Dubultnieki nosūtīti citām bibliotēkām, daļa arī uz Dienvidameriku.

Apmeklētāju uzmanību saistīja uz galdiem izvietotie albumi ar veciem uzņēmumiem, seni avīžu izgriezumi, fotografijas par Ņujorkas latviešu dzīvi, sarīkojumu un teātŗu izrāžu programmas. Viens no interesantākiem, kaut bēdīgākiem skatiem ir Latviešu reevakuācijas biedrības 1922. gadā izdotais Latvju bēgļu atgriešanās albums. Interesants ir Alberta Prandes sastādītais 1926. gadā izdotais Latvju rakstniecība portrejās un 1932. gadā izdotais Saeimas albums.

Nevar neievērot Jaunāko Ziņu izgriezumus. Tur 1932. gadā rakstīts vēl vecajā gotu rakstībā par Ņujorkas latviešu darbību, tur ir 1936. gada 17. novembŗa izdevums, kur pusi no pirmās lapas aizņem uzņēmums par sardzes maiņu pie Brīvības pieminekļa. (Iekšpilsētas novada vecākais A. Millers norādīja, ka viens no bruņu cepurēs tērptajiem karavīriem esot viņš). Tur ir daudzi Ņujorkas latviešu uzņēmumi, daži jau pabāli.

No daudzajām programmām izceļas Elzas Žebranskas uzstāšanās Metropolitena operā 1941. gadā. Izstādīta bija arī Steika pirmā opera „Latvia's Opera", izdota 1921. gadā. Kādreizējais laikraksta The New York Times redaktors A. Ķīsis dāvinājis savu Latvijas skatu albumu, bet Gustavs Dancis savas dzimtās pilsētas Rūjienas skatus. Ņujorkas latvieši — Ķivuļu ģimene nosūtījusi ziedojumus Brīvības pieminekļa celšanai Rīgā, saņemot toreizējā Latvijas valsts prezidenta A.Kviesa pateicības vēstuli. Izstādītas arī obligācijas par 50 un 100 rubļiem.

Pēdējos gados grāmatu lasītāju skaits samazinājies, sakārtošana bija apsikusi. Bibliotēku izmantojuši vairāki latviešu zinātnieki savu diplomdarbu izstrādāšanai par latviskiem tematiem.

Ar dāmu komitejas palīdzību tagad bibliotēka izkrāsota, sakārtoti plaukti, grāmatas sanumurētas un kataloģētas, kaut viss darbs vēl nav padarīts. Savāktās grāmatas un periodiskie izdevumi ir māc. R. Zariņa nopelns.

Stāvu zemāk draudzes namā ir otra bibliotēka. Tās ir māc. R. Zariņa personiskās grāmatas, kas skaita ziņā, bet kopā ar dubultniekiem ir līdzīga draudzes krājumam. Grāmatu satura ziņā te dažas atšķirības. Mācītāja krājumā ir arī okupētās Latvijas daži izdevumi, starp tām nedaudzas ar pretreliģisku saturu. Viņam krājumā arī Ziemas svētku stāsti un līdzīga satura grāmatas, kas noderīgas spredīķu gatavošanai dažādām reizēm. Vairākas grāmatas svešvalodās. Pie sienas starp vairākām gleznām izstādīta arī okupētās Latvijas archibīskapa J. Matuļa dzīvesbiedres darbs logātā. Viņa 60 gadu jubilejā draudze uzdāvināja lielu grāmatskapi.

Latviešu grāmatas var atrast divās Ņujorkas amerikāņu bibliotēkās. Lielajā Ņujorkas pilsētas bibliotēkā ir krietns skaits latviešu grāmatu, starp tām daudzi neatkarības laika izdevumi, gan sliktā stāvoklī. Tos dod iasīt bibliotēkā, bet nav iespējams dabūt fotokopijas. Kolumbijas universitātes bibliotēkā arī ir samērā liels grāmatu krājums latviešu valodā vai par latviešiem, bet te vairāk okupantu izdevumu.

V. Irbe.

Dr. Visvaldis Slaņķis
1907 — 1984.

Šī gada 4. martā pēc vairāku mēnešu slimošanas Toronto miris Dr. Visvaldis Slaņķis, augu fiziologs. Viņš bija starptautiski pazīstams botaniķu un mežkopju saimē ar saviem pētījumiem par mikorīzu, kas veicina un paātrina koku augšanu.

Visvaldis Slaņķis dzimis 1907.g. 16. jūlijā Rīgā. Dienās strādādams, viņš vakaros mācās Latvijas Jaunatnes savienības ģimnazijā un 1928.g. iestājas L.Ū. matēmatikas un dabzinātņu fakultātes dabzinātņu nodaļā, turpinādams strādāt, lai sagādātu līdzekļus studijām. Jau studiju laikā viņš sāk pētīt sakņu kultivēšanu izolētos apstākļos un darbojas par subasistentu augu anatomijas un fizioloģijas institūtā. 1939.g. Visvaldis iegūst Mag. rer. nat. gradu un strādā augstskolā par asistentu līdz 1944. gadam, kad kopā ar ģimeni pārceļas laiviņā uz Zviedriju.

Zviedrijā Slaņķi nokļūst Upsalā, kur sākas tai laikā tik parastie archīva darbi, bet Visvaldim laimējas šo darbu strādāt viņa speciālitātē Upsalas universitātes fizioloģiskās botanikas institūtā pie profesora E. Melīna. Te viņš turpina zinātnisko pētniecību, risinot problēmas mežu fizioloģijā un koku simbiozē ar sēnēm. Darbodamies latviešu saimē, viņš izveido un vada latviešu sestdienas skolu Upsalā.

1950.g. Visvaldis Slaņķis iegūst Phil. Lic. gradu un 1951. g. Dr. Phil. gradu Upsalas universitātē. Tai pašā gadā Ontario Pētniecības Padome aicina viņu noorganizēt un vadīt mežu simbiozes pētījumus, šo darbu veicot pie Toronto universitātes botanikas nodaļas. Ar 1952.g. viņš kļūst par zinātnisko pētījumu vadītāju federālās Zemkopības ministrijas mežu pataloģijas laboratorijā Mēplē. V. Slaņķis arī lasa lekcijas Toronto universitātē par simbiozi un augšanas vielām, kā arī piedalās ar referātiem konferencēs kā šai kontinentā, tā Eiropā.

Jau kopš Latvijas laikiem V. Slaņķis ir ieinteresēts sakņu augšanas problēmās, un viņš izveido paņēmienus tās kultivēt mākslīgā vidē, lai varētu sīkāk izpētīt augu augšanas „noslēpumus". Šie pētījumi īpaši sekmējās Upsalas laikā, kad viņš pētīja mikorīzas nozīmi koku augšanas veicināšanā un paātrināšanā. Šīs simbiozes radītās augšanas vielas, piemēram, tā paātrināja jauno priedīšu augšanu, ka jau pēc 8 mēnešiem tās izskatījās kā divgadīgas.

Inficējot koku saknes vai augsni, kur tie aug, ar labvēlīgām sēnēm, iespējams ieaudzēt tādus kokus, kas nīkuļotu „tīrā augsnē. Taču sēņu un koku simbiozes kombinācijas var būt ļoti dažādas, un tā Visvaldim Slaņķim pavērās plašs izlietojamās pētniecības lauks, kuŗā tad arī viņš darbojās Ontario.

Kaut arī 1972.g. Visvaldis Slaņķis aiziet pensijā, interese par simbiozes problēmām neaprimst. Tā 1980.—81. gadā Ontario dabas bagātību ministrija aicina viņu talkā ieaudzēt koku audzētavās Korejas priedes ar mikrorīzas palīdzību.

Visvaldis Slaņķis ir publicējis vairāk nekā 30 zinātnisku darbu. Kopš studiju laika Rīgā viņš ir vienotnē Zelmenis. Visvalda Slaņķa dzīvesbiedre Irma arī ir dabzinātniece, un viņa darbojusies Upsalas, Harvardas un Toronto universitātē. Dēls Jānis ir ģeofiziķis, meita Ilze Kalniņa ir psīcholoģe, znots Vitauts Kalniņš — biologs.

Prof. Aleksis Dreimanis.

RM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

NSM

DR. MARVIN LANGER, M.Sc., O.D., F.A.A.A.S.
DOCTOR OF OPTOMETRY
vēlas paziņot, ka
DR. ROBERTS VAGNERS, O.D.,
DOCTOR OF OPTOMETRY
IR TAGAD VIŅA KOLLĒGA
OPTOMETRIJAS PRAKSĒ
151 BLOOR STREET WEST, SUITE 345
(2 ēkas uz austrumiem no Avenue Road)
Vizītei zvanīt (416) 922-4121.
Runā latviski.

SAIŅUS UZ LATVIJU
ĀTRI UN KĀRTĪGI NOSŪTA LATVIEŠU UZŅĒMUMS
BALTIC PARCELS (V. Skultāne)
4 Baskerville Road,
London SW 18 3RJ
ENGLAND

Pieprasait cenrādi, standartsaiņu un pārtikas preču sarakstu latviešu valodā. Plašā izvēlē Latvijā vajadzīgās preces.

Standartsainis nr. 27 — 84.
Cena, muitu un visus sūtīšanas izdevumus ieskaitot, US $275.-
Labākās kvalitātes caunādas (mink) atdarinājuma kažoks ar vatētu oderi tumši vai gaiši brūnā krāsā,
3,5 metri divk. platuma kleitas drāna divām elegantām pavasaŗa kleitām,
680 gr šķīstošās kafijas.

Standartsainis Nr. 28 — 84.
Cena, muitu un visus sūtīšanas izdevumus ieskaitot, US $175.-
3 metri angļu worsted drāna ar „Made in England" ieaudumu malā elegantam pavasaŗa uzvalkam pelēki zilā vai brūnganā krāsā.
2 metri angļu worsted drāna ar „Made in England" ieaudumu malā pavasaŗa kostīmam dažādās krāsās.
3,5 metri divk. platuma sint. drāna divām skaistām vasaras kleitām.
200 gr šokolādes (Lieldienu ola vai šokolāde kastē)
250 gr dzeŗamās šokolādes
680 gr šķīstošās kafijas
Līdz ar rēķinu saņemsit nosūtīto audumu atgriezumus.

LABI MĒBELĒTS DZĪVOKLIS
izdodams bungalovā
Bayview-Sheppard rajonā.
Zvanīt (416) 226-6034.

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

Kāpēc Baltijas valstis nevarēja saprasties

DR. J. LABSVĪRS LATVISKO ZINĀŠANU SEMINĀRĀ TORONTO

Toronto Latviešu Tautas Augstskolas Latvisko zināšanu seminārs otru pusgadu beidza 11. martā Latviešu Namā ar Dr. J. Labsvīra referātu un labvēļu pusdienām. Referātu noklausījās 140 apmeklētāju, bet pēc tam uz pusdienām palika 125.

Dr. J. Labsvīrs bija ieradies no Mineapoles, ASV, un ar viņu iepazīstināja TLTA semināra valdes loceklis E. Kiršs. Referents brīvā un saistošā stāstījumā apskatīja Baltijas valstu neatkarības gadus un šo zemju vēsturisko pagātni. Etniski mums vairāk kopības ar lietuviešiem kā ar radniecisku valodu, kamēr ar igauņiem mūs vairāk saista kopēja vēsture, kas abām tautām gājusi līdztekus gan dažādos vēstures posmos, gan nacionālās atmodas ziņā. Lietuviešus kavējis politiskais un ilgais aizliegums iespiest rakstus savā valodā.

Runātājs pakavējās arī pie lietuviešu slavenās pagātnes, kad viņu valsts robežas sniedzās līdz Melnajai jūrai. Slavenajā Tannenbergas kaujā lietuvieši un poļi sakāva vācu ordeni un apturēja viņu spiedienu uz austrumiem. Pēc Polijas sadalīšanas un Lietuvas pievienošanas Krievijai daudz lietuviešu emigrēja uz Ameriku. Viņu skaitu referents vērtēja uz vienu miljonu, un to pēcnācēji tagad dzīvo ASV. Arī Atmodas laiks lietuviešiem sācies vēlāk, tikai šī gadsimta sākumā, kad atcēla aizliegumu iespiest rakstus savā ortogrāfijā.

Dr. J. Labsvīrs pakavējās arī pie mūsu sociālās likumdošanas, kas bijusi vienā no pirmajām vietām Eiropā, kā slimo kases, darba aizsardzības, pensiju u.c. likumi. Baltijas valstīs bijusi arī ļoti liberāla satversme, bet nepilnīga, jo nespējusi novērst biežās valdības krizes. Parlamenti iecēla un gāza valdības, nebija līdzsvara starp likumdevēju un izpildvaru. Šāds stāvoklis radīja nedrošību valstī. Kad trīsdesmitajos gados Eiropā sākās parlamentāriskās krizes un dibinājās autoritārās valdības, šī ietekme nepagāja secen arī Baltijas valstīm.

Referents apskatīja arī Baltijas valstu sadarbības centienus. Jau pirmais Latvijas ārlietu ministrs Zigfrīds Meierovics vēlējās nodibināt Baltijas valstu savienību, piesaistot tai arī Poliju un Somiju, kas tomēr nerealizējās šo valstu dažādo interešu un nesaskaņu dēļ. Lietuva bija naidīga pret Poliju Viļņas dēļ, bet Polijai nepatika, ka Lietuvai ir Klaipēda. Arī Latvija nebija izkļuvusi no šīm nesaskaņām. Lietuvas prezidents Antonas Smetanas savukārt pārmetis, ka Latvija ,,piesavinājusies'' Ilūksti. Latvieši pārmetuši igauņiem Valkas dalīšanu un ieskatījuši, ka Roņu sala būtu piederīga Latvijai. Igauņi likušies neapmierināti, ka latvieši neesot pietiekami novērtējuši igauņu palīdzību Latvijas atbrīvošanas kaŗā.

,,Vai mēs esam ko mācījušies no šīs nesenās pagātnes?'' jautāja Dr. J. Labsvīrs un minēja arī dažas baltiešu nesaskaņas, veicot kopēju politisko darbu trimdā. Viņš nobeidza referātu ar gaišu izskaņu, ka mūsu nākošās paaudzes, kam kādreiz būs lemts dzīvot neatkarīgajās Baltijas valstīs, izvairīsies no visa, kas mūs šķiŗ, un nodibinās Baltijas valstu savienību, jo Baltijas tautu likteņi ir nešķiŗami.

Dr. J. Labsvīram par saistošo referātu pateicās sarīkojuma vadītājs E. Kiršs. Pārrunās izskanēja doma, ka Latvija nebūs brīva, kamēr vien pastāvēs Padomju savienība. Ja arī notiktu neticamais un Apvienotajās Nācijās pieņemtu lēmumu par neatkarības atjaunošanu Baltijas valstīm, tas tomēr nedotu nekādus praktiskus panākumus, jo krievi šādu lēmumu vienkārši ignorētu. Par mūsu politisko darbu radās ieskats, ka tas būs tik vērtīgs, par cik tas spēs drupināt Padomju savienības varas pamatus.

Latvisko zināšanu semināra vadītāja Pamela Melnbārde varēja pavēstīt, ka seminārs varēs atskatīties uz desmito darbības gadu. Viņa minēja, ka semināru ievērojami balstījusi mūsu vecākā paaudze, bet tanī būtu vēlams vairāk redzēt arī mūsu jauno audzi, un pateicās visiem lektoriem, darbiniekiem un labvēļiem, it īpaši semināra organizētājai un izvaidotājai TLTA ģimnazijas direktrisei V. Slaviešai.

Labvēļu pēcpusdienas norisi vadīja J.Tikiņš. Priekšnesumos dziedāja un mūzicēja ansamblis Rīgas stīga: Atis un Raitis Freimaņi, Aelita Brīviņa, Linda Kronberga un Alberts Vītols jun., atskaņojot vairākas dziesmas, tām tekstu bija sacerējis un nošu rakstu devis Raitis Freimanis. Vienu dziesmu ansamblis nodziedāja kā veltījumu semināra idejas iedzīvinātājai V. Slaviešai. Zinta Briede Beatrises Upenieces flautas pavadījumā skandēja Gunas Ikonas dzejoli no cikla Latvju varones, veltītu Birutas Blūmas piemiņai, kas mirusi mocekles nāvē Sibirijas vergu darbu nometnē ieslodzīto sacelšanās laikā. Vēl divus patriotiskus dzejoļus deklamēja Arnolds Legzdiņš.

Apsveikumus ievadīja Latvijas goda konsuls Dr. E. Upenieks. LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs sveicināja ar aploksni un pateicās semināram par desmit darba gadiem un rīkotām lekcijām akadēmiskā garā. No DV Kanadas valdes sveicienus nodeva priekšnieka vietnieks Alb. Šterns, pievienojot aploksni. TLTA ģimnazijas direktrise savā apsveikumā minēja, ka seminārus vadījuši TLB sestdienas skolas un TLTA ģimnazijas absolventi. No Akc. sab. Latviešu Nams sveica priekšnieks E. Nāgelis un no Kanadas latviešu katoļu apvienības J. Grodnis. Režisors Hugo Mikelsons sveica ar Valdas Moras zīmīgo dzejoli Nedrīkst ardievas sacīt. Mielastā galda lūgšanu teica teol. stud. Aldis Elberts.

No labvēļu pusdienām semināra darba veicināšanai ieņemts pavisam 1870 dol. un 720 dol. ziedojumos: LNAK 100 dol., DV Kanadas valde 250 dol., Štruča ģimene un V. un M. Tikiņi — katrs 40 dol., pa 20 dolariem — B. un J. Logins, M. Lejiņa, L. Bādere un I. Freimane, P. Melnbārde 150, V. Plampe 30, K. Zenaitis 20, viens anonims ziedotājs 10 dol., J. Niedra — 55 dol. un J. Mežaks — 40 dol.

Azaidu bija gatavojusi Latviešu Nama dāmu komiteja.

Nākošie rudens semināri notiks 21. oktobrī un 4. novembrī. Šoruden vēlēs arī LNAK padomi, kam izbeidzas pilnvaras. Abos semināros varēs piedalīties arī LNAK kandidātu grupu vadītāji un ikviens kandidāts, lai deklarētu savu politisko nostāju un informētu par savām iecerēm. Pieteikumus pieņem semināra vadītāja Pamela Melnbārde, tālr. 741-4085. **V. S.**

Mūžībā aizgājusi Elizabete Kraule

Nesagaidot Ziemas svētkus, 1983.g. 4. decembrī pēkšņi mūžībā aizgājusi Elizabete Kraule.

,,Labāk dot nekā ņemt'', šie vārdi labi raksturo Elizabetes Kraules mūža un darba gaitas kā dzimtenē, tā trimdā. Aizvien atsaucīga, izpalīdzīga un nenogurstoša sava dzīves uzdevuma un pienākumu veikšanā — tāda bija Elizabete Kraule. Viņas sirds piederēja mūsu kaŗavīru aprūpei; tas sākās jau ar Pirmo pasaules kaŗu un turpinājās Otrā pasaules kaŗa laikā. Ar kādām grūtībām Elizabete Kraule apzināja mūsu ievainotos kaŗavīrus daudzajās slimnīcās Vācijā un Dānijā! Daudzo ievainoto vidū slimnīcās bija vienmēr daži latvieši. Ieejot slimnīcas telpā, Elizabete Kraule sveicināja latviešu valodā ar ,,Labdien!'' Kāda labsajūta bijusi, kad pacēlušās dažas rokas. Atkal daži kaŗavīri apzināti. Un tā no slimnīcas uz slimnīcu, no zemes uz zemi.

Sabiedriskais darbs sācies jau 1918. gadā Sieviešu Palīdzības korpusā. 1923. gadā nelaiķe bija IWCAs valdes locekle. Darbība šinī organizācijā neapsika arī trimdā. 1953. gadā viņa Čikagā nodibināja YWCAs pulciņu. No 1962. gada līdz 1971. gada beigām E. Kraule bija uzņēmusies IKS centrālās valdes priekšsēdes pienākumus. Atzīmējams arī darbs Sarkanā Krustā un draudzēs, kur darbojās aizgājējas dzīvesbiedrs māc. Olģerts Kraulis. Pirmā pasaules kaŗa beigu posmā strādājusi par skolotāju Madonas ģimnazijā. Latvijas laikā bija arī mūzikas paidagoģe Annas Ašmanes ritmikas skolā un Franču licejā Rīgā.

Elizabete Kraule dzimusi 1897. gada 26. februārī Mūsas krastā, Ceraukstes pagastā, Bauskas apriņķī, kur viņas vecākiem piederēja lauksaimniecība. Skolas gaitas noritēja Jelgavā, kur arī sākusi izglītoties klavieŗspēlē, to turpinājusi Tērbatā un Drēzdenē, kur beidza konservātoriju ar mūzikas paidagoģes gradu, un papildinājās pie slavenās Bēthovena interpretes Ellijas Neijas (Ney).

Pēc darba izbeigšanās Immigrācijas organizācijā Čikagā nelaiķe atgriezās Štutgartē, kur pavadīja vairākus gadus, intensīvi sekojot mākslas dzīves notikumiem. Sevišķi iemīļota viņai bija svētku spēļu pilsēta Zalcburga un Štutgartes valsts opera. Dzīvodama ASV, viņas sirds tomēr piederēja Eiropai, un viņas vēlēšanās bija, lai viņas urnu apglabātu Detmoldā blakus dzīvesbiedram. **J. B.**

City of Toronto

ALKOHOLA LIETOŠANAS NOBALSOJUMS
1. UN 3. VĒLĒŠANU IECIRKNĪ (Agrākā Rietumtoronto)
BALSOŠANAS APLIECĪBAS

Ja jūsu vārds būtu izlaists no iepriekšējā vēlētāju saraksta un jums nav bijis iespējams ierasties pieprasīt saraksta labojumu, un ja jūs esat tiesīgs vēlētājs, jūs varat saņemt apliecību, kas ļauj jums vēlēt personiski pilsētas ierēdņa birojā, pilsētas valdē, parastajā darba laikā, no pl. 8.30 rītā līdz 16.30 pēcpusdienā.

Ikviens ir tiesīgs vēlēt, ja viņš vai viņa

(a) ir bijis iedzīvotājs Toronto pilsētas daļā, ko agrāk sauca par Rietumu Toronto, kas ietver sevī 1. un 3. vēlēšanu iecirkņa daļu; vai ja tas nav Toronto pilsētas iedzīvotājs, bet viņš ir zemes īpašnieks vai īrnieks iepriekš minētā Toronto rietumu daļā vai šāda īpašnieka vai īrnieka dzīvesbiedrs laikā no 1983.g. 6. septembŗa līdz 1984.g. 25. janvārim;

(b) ir bijis Kanadas pilsonis vai Britu pavalstnieks 1984.g. 9. aprīlī vai pirms tam;

(c) ir pilnus 18 gadus vecs vai sasniegs 18 gadu vecumu 1984.g. 9. aprīlī vai pirms tam un ar Pašvaldību vēlēšanu likumu vai tā papildinājumu (1980.g.) tam nav atņemtas vēlētāja tiesības vai ar kādu citu rīkojumu vai citādā veidā ar likumu tam nav aizliegts vēlēt šinī nobalsojumā.

Ja jūs esat kļuvis par Kanadas pilsoni kopš 1984.g. 25. janvāŗa un jums ir iepriekš minētās kvalifikācijas, jūs varat arī no pilsētas ierēdņa personiski saņemt apliecību balsot, ja ir pavalstnieka apliecība.

Ja vēlēšanu dienā jūs esat tiesīgs vēlētājs un jūsu vārds izlaists no vēlētāju saraksta, jūs tomēr esat tiesīgs vēlēt, pieņemot, ka jūs paskaidrojat īpašā veidlapā ierēdnim (Deputy Returning Officer) vēlēšanu iecirknī, pie kuŗa jūs esat piederīgs, un pierādāt savu personību attiecīgam ierēdnim (Deputy Returning Officer).

Tuvākai informācijai zvanait 947 - 7800.

Roy V. Henderson
City Clerk and Returning Officer.

Atjaunojiet abonementu LATVIJA AMERIKĀ un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $40.00

☐ 6 mēnešiem $21.00

☐ 3 mēnešiem $12.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

Teļa gaļas karbonādes
(4 pers.)

1 sakulta ola, sāls un pipari, 4 plānas teļa gaļas šķēles (scaloppini), 1 1/3 tases rīvmaizes, 1/4 tases sviesta, 1 1/4 olīvu eļļas. Greznošanai 1 cieti novārīta ola, sakapāta, 1 citrona šķēles, pētersīļi.

Sakultai olai pieliek sāli un piparus, gaļas šķēles iemērc olā, tad rīvmaizē, stingri piespiežot ar nazi. Izkausē pannā sviestu un eļļu, kad rodas putas, gaļas šķēles apcep apm. 4—5 min. no katras puses. Teļa gaļas šķēles sakārto uz karsta šķīvja, greznojot gar malām ar sakapāto olu, citrona šķēlēm uz katras karbonādes un pētersīļiem.

Franču kafijas kūka

1/2 tases sviesta, 1/2 tases augu tauku, 1 tase cukura, 3 olas, 3 tases sijātu kūku miltu, 1 ēdamk. cepamā pulv., 1 tējk. soda, 1/2 tējk. sāls, 1 tase skāba krējuma, 1 tējk. mandeļu ekstrakta, 1 tējk. vaniljas.

Virsai: 1/4 tases kakao, 1/2 tases cukura, 1/2 tases sagrieztu pekanriekstu vai valriekstu.

Saputo sviestu ar augu tauku, pievieno, visu laiku putojot, 1 tasi cukura un olas, pa vienai, pēc katras labi saputojot. Citā traukā sajauc miltus, cepamo pulv., soda un sāli. Sajauc skābo krējumu, mandeļu ekstraktu un vanilju. Olu maisījumam pārmaiņus pievieno miltus un skābo krējumu. Pusi no mīklas ielej ietaukotā skursteņa kūku formā. Sajauc sastāvdaļas virsai, no tā pusi uzbeŗ mīklai, tad uzlej pārējo mīklu un pārkaisa kakao maisījumu. Nazi ieduŗ mīklā, lai kakao maisījums izplūstu. Cep 350°F apm. 1 st., bet der pārbaudīt jau pēc 45 min.

Cilvēku mazāk, naudas vairāk

Ņujorkas latviešu ev.lut. draudzes pilnsapulcē ievēlēja jaunu trešo mācītāju, jaunu draudzes priekšnieku, trīs jaunus valdes locekļus, izraudzīja delegātus ALA kongresam, pieņēma budžetu un pārskatus, kā arī pārrunāja dažus citus jautājumus. Ieradušies bija 218 draudzes locekļi, kas pārsniedza vajadzīgo kvorumu 182. Sapulces dalībnieki bija kūtri kandidātu izraudzītāji, apmierinoties gandrīz ar draudzes valdes nominētiem cilvēkiem.

Draudzes vecākais mācītājs R. Zariņš savā ziņojumā uzsvēra, ka draudzei arī turpmāk vajadzīgs trešais mācītājs, jo territorija un uzdevumi palielinās.

Sapulce par trešo mācītāju aizejošās L. Zuševicas vietā ievēlēja Lari Saliņu, kas Ņujorkas draudzē nokalpojis savu kandidāta gadu. No nodotām 189 balsīm 174 balsojuši par jauno kandidātu, 7 pret un 8 atturējušies.

Prāvests A. Ozols secināja, ka gadu no gada aina tā pati: draudzes locekļu skaits samazinās un noveco, samazinās skolnieku un nometņotāju skaits, bet pieaug latviešu valodu nerunājošo skaits, palielinās līdzekļi, bet dievkalpojumu, dievgaldnieku un baznīcēnu skaits apmēram tāds pats. Dāmu komiteju pārskati rāda daudzus sarīkojumus, slimnieku apmeklējumus, naudas summas dažādiem mērķiem un nepārtrauktu darbu.

Ar 1. jūniju no draudzes aiziet mācītāja L. Zušēvica pēc četru gadu darbības sava dzīvesbiedra darba apstākļu dēļ. Viņa pateicās abiem mācītājiem, no kuŗiem daudz mācījusies, kā arī draudzei, kam kalpojusi.

Draudzei pieder divas baznīcas, draudzes nams, lauku īpašums ar bērnu vasaras nometni un atpūtas namu, kopā gandrīz 877.000 dol. vērtībā, bet pieskaitot inventāru un dažādus kontus vai fondus, kopējā vērtība pārsniedz 1,5 miljonu dol. Budžetu nākamajam darbībam gadam pieņēma 186.000 dol. apmērā.

Revīzijas komisijai notikušas 9 darba sēdes, kontrolējot ierakstus kontu grāmatās, atzīstot draudzes darbību par sekmīgu.

Lauku īpašuma budžetu apstiprināja 82.500 dol. apmērā, no tā atpūtas namam paredzēti 27.800 dol.

Speciālā rezerves fondā ieskaitīti daži lielāki ziedojumi vai novēlējumi, pārsniedzot 72.000 dol. Pēc draudzes valdes ieteikuma sapulce apstiprināja ārpus budžeta draudzes kancelejas darba uzlabošanai un remontiem 11.500 dol., draudzes nama remontiem 10.000 dol. un draudzes bibliotēkai 2.500 dol., bet dažādiem nometnes uzlabojumiem un remontiem 12.000 dol., kopā 36.000 dol. Nometnē paredzēts iztīrīt ezeru, salabot laivu piestātni, apšūt mītnes ar plastiku, ielikt aluminija logus, izlabot ezera dambi un veikt dažus sīkākus remontus.

Pēc Jēkaba Ešmita nāves draudze saņēmusi par dāvinājumu apbūves gabalu Longailendā, bet mazā apmēra dēļ tas nav izmantojams.

Roberts Zuika

Vēstule draugiem tur un šeit

PĀRDOMAS UN PIEZĪMES AUTRĀLIJAS CEĻOJUMĀ

(Turpinājums)

Es atkal aizdomājos. Mēs ar Kasparu steidzam uz mēģinājumu, uz to pašu lietuvju zāli. Vēlu neesam. Bet kad jāsāk mēģinājums, visi ir klāt, visi bez grāmatām kā baznīcā sasēduši. Par šiem tālajiem dziesmu draugiem man gribējās vēlreiz to pateikt! Programmā ir gan lielāko tiesu jau citās kultūrdienās dziedātas dziesmas, mazāk bēdu. Dirigenti un koristi kopš vakardienas vairs neesam arī nekādi svešinieki, visos tāda apbrīnojama griba un pacietība, un skan arī. Dažas frazes, daži posmi paspīd, iemirdzas tā, kā bieži notiek tikai mēģinājumos. Nemanot izplaukst, dziedot kā cīruļiem gaisā, nedomājot, ka mūs kāds klausās. Lasītāj, cik tuvu tu esi spējis kādreiz piezagties lakstīgalai pavasarī, kad tā savā dziesmā aizmirsusies, noreibusi un piedzied pilnu ievu gravu vai ziedos līkstošu biržu un upju līčus? Par visiem citiem trokšņiem un noreibumiem krūtīs sirds tad šķitusi lielākā traucētāja...

Šorīt dziedam kārtībā, kā programmā paredzēts. „Tur dzirdu tevi, senā daina, kad uguns mirdz un līgo skan..." Irma, vai Tev to kāds pateica, cik jauki šī vieta iemirdzējās? Astra, — „Kā gulbji balti padebeši iet..." — īpaši nobeigumā, man likās, Tu aizskrēji tiem līdz! Viktor, Tavu izjūtu bagātībā — „Mīļā Latvija, kaut tu jel būtu tāda cēla, balta, dižena!" — kā tas iekvēlojās! Juri, — „Viņš rīta mirdzā dus tik klusi..." — es biju pārliecināts, ka Tu vārda „viņš" vietā domāji „viņa", diez' vai citādi tas būtu bijis tik klusi! Stanislav, — „Kas mūsu svēto zemi grib mīt un putināt, tam, zoben, nāvi lemi, tam, asmen, ķeries klāt!" — tas pārliecināja! Daina, — „Visu augstais debess un zemes Valdniek!" — ar šiem vārdiem izsaucās ne tikai Tavi koristi, bet ikviens baznīcēns atklāšanas sarīkojumā! Un Kaspar, — „Dzimtene, kā gaišas liesmas tev lai mūsu sirdis kvēl!" — tas bija skaists nobeigums! Kopkoŗa koncertā es daudz ko nedzirdēju, jo pats biju jūsu vidū. Svētku, kultūrdienu viesi līksmoja!

Vakarā pulksten 19 tautasdeju uzvedums ar Lieldienu tematu. To sakārtojusi un lielāko skaitu (16) deju arī choreografējusi Skaidrīte Darius. Viņa ir kanberiete, vada tautasdeju grupu Sprigulītis, sievu un latviešu sestdienas skolas bērnu grupu. Šis lielsarīkojums pilsētas teātŗa zālē, kam atjautīgu dekorējumu darinājusi Dace Bobeta: vistas un gaiļa ievijums kultūrdienu (32.) zīmotnē. Uzvedumā piedalījās ap 200 dejotāju, un tas iesākās ar jauku Ilzes Jaunbērziņas tautasdziesmas solo dziedājumu ansambļa Ziemeļbalss pavadījumā, stāvot vienai zāles vidū.

Bez pašmāju trim grupām uzvedumā piedalījās Adelaides Auseklītis (vadītāja Maruta Šmite), Dienvidnieki (Anna Gulbe, Edgars Ceplītis), Sidnejas Rota (Māra un Ēriks Zvirbuļi), Jautrais pāris (Juris Ruņģis, Sane Upeniece), Pertas Pērkonītis (Brigita Pluce), Melburnas Sprīdītis (Rasma Celma, Rasma Saulīte), Ritenītis (Ilga Beka, Ivars Draguns), Daugavieši un Sakta (Aleks. Grimms, Gunta Vagare), Brizbenas Senatne (Māra Siksna, Laima Lodiņa). Turpat Kanberā Zigurda Miezīša choreografētu deju nodejoja no Toronto Diždanča Kanadā atbraukušais četrinieks, piedaloties arī pašam Miezītim. Šajā ļoti labi organizētajā, raiti ritošajā uzvedumā nodejoja 30 dejas.

Mūzikālajā pavadījumā, ar Imantu Līci pie klavierēm, vēl darbojās Prū Peidža (flauta), viņas mazā, drošā vijoles spēlētāja Asmira, visam līdzi dzīvodama un pati neko lielāka par vijoli nebūdama, Pēteris Ikaunieks (ģitara), Māra Līce (skandekļi). Dzidrā, izteiksmīgā valodā Inta Skrīvere deva paskaidrojumus un tautasdziesmu iestarpinājumus. Andŗa Ruņģa vadītā Sidnejas vokālā ansambļa Ziemeļbalss skanīgie dziedājumi sagādāja atelpu deju priekā tvīkstošajām gan mazām, gan lielākām tautumeitām un tautudēliem. Jaukas Lieldienas!

Tām daudz pūļu bija veltījuši Skaidrīte Darius ar saviem palīgiem!

Šai brīdī nāk prātā arī Skaidrītes Darius lielais darbs ar Saulesjostu, kuŗas mūža gaitas sākušās ar tautasdeju grupu — Sprigulīša un Sidnejas Jautrā pāŗa kopdarbu. Ap 50 jauniešu grupai jau bijuši trīs ārzemju ceļojumi, un pirmā izbraukuma izrādes nosaukums Saules josta kļuvis par ansambļa nosaukumu. Šo jauko grupu ar interesi jau esmu vērojis Gaŗezerā un Grandrapidos, ASV.

Ceturtajai turnejai kājas top autas 1984. gada vasarā uz Minsteres dziesmu svētkiem. Saulesjostai pūrā pieci lielāki Skaidrītes Darius sacerēti uzvedumi: Rudens saule (1974.), Saules josta (1976), Mārietas dziesma (1978), Vasaras zieds (1980) un Upmaļu saimniece (1982). 'Sis gadiem ilgais darbs ar jaunatnes rosināšanu, choreografiju, uzvedumu sagatavošanu, turnejām ir bijis apbrīnojams, ko nevaram atlīdzināt ar pateicības izteikšanu vien vai nopērkot ieejas karti sarīkojumam. Skaidrīte Darius, Imants Līcis, Juris Ruņģis ir šīs vienības priekšgalā, un sekotāju viņiem netrūkst. Bet darba turpinājumam ar šo konstatējumu un pateicības vārdiem arī par maz. Visam ciešs sakars ar līdzekļiem, visu spēku, labu domu un prasmes kopdarbu.

(Turpinājums sekos)

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

Izmantojiet Latviešu kreditsabiedrības zemās likmes nekustamu īpašumu aizdevumiem:

	kreditsab.	bankas
Atklāta pirmā hipotēka līdz $150,000	10.50%	10.75°
Atklāta otrā hipotēka	12.50%	

R.R.I.F. — JAUNA VEIDA BANKAS PAKALPOJUMS

Latviešu kreditsabiedrība saviem biedriem piedāvā jauna veida pakalpojumu — R.R.I.F. (Registered Retirement Income Fund).

Kreditsabiedrības biedri no 60—70 gadu vecumam var atvērt R.R.I.F. plānu, kas nodrošina pensijas ienākumu līdz 90 gadu vecumam. Šajā plānā var pārskaitīt tikai jūsu R.R.S.P. plāna iekrājumus. Izmaksas tiek izdarītas pēc jūsu izvēles: katru mēnesi, katru gada ceturksni, divas vai vienu reizi gadā. Katram kreditsabiedrības biedram var būt tikai viens R.R.I.F. plāns.

Sīkāku informāciju par izmaksām un interešu likmēm var saņemt Latviešu kreditsabiedrībā, rakstot Lailai vai zvanot (416) 922-2551.

Lieldienu laikā visi bankas biroji būs slēgti no 20.—23. aprīlim (ieskaitot).

Sadosimies visi rokās...

(Turpinājums no 1. lp.)

spēkiem iestāties par netaisni apvainoto karavīru aizstāvēšanu. Daugavas vanadzes organizējušas liela apmēra labdarības koncertu Taisnība uzvarēs zīmē.

ASV zemes valdes priekšsēdis A. Spārniņš, sveicot dalībniekus ASV vanagu saimes vārdā, norādīja uz ciešām saitēm un labo sadarbību, kas gadu ritumā izveidojusies abu zemju vanagu vadības starpā.

„Tieši šajā laikā, kad ienaidnieks mums uzbrūk, nelokāma nacionāla stāja un vienota fronte mums ir visvairāk nepieciešama", teica A. Spārniņš. „Taisnība uzvarēs, par to lai nešaubāmies. Lai visi zina, ka Daugavas vanagi cīnīsies un nesīs upuņus kā pagātnē, tā šodien un tāpat arī nākotnē. Kopā mēs kalpojam savai tautai un tēvzemei Latvijai."

LNAK valdes priekšsēža T. Kronberga vārdā, kas sanāksmes laikā piedalījās apspriedēs Vašingtonā, Nacionālās apvienības sveicienus nodeva priekšsēža vietnieks A. Budrēvics: „Mērķis mums visiem viens — brīvību Latvijai. Mums kopā labā sadarbībā ir jāstrādā, lai to īstenotu.

Daugavas vanagi ar savu stāju un darbu ir iemantojuši latviešu sabiedrības cieņu un apbrīnu.

Mums jāatbalsta arī centrālās pārstāvniecības. Jāgādā, lai LNAK vēlēšanās piedalītos visi latvieši Kanadā."

LNAK padomes priekšsēdis I. Alksnis savā apsveikumā norādīja: „Uzskatu atšķirības nedrīkst apēnot nacionālpolītikas vadlīnijas. Par taktiku var debatēt — par mērķi ne."

Mājastēvs DV Toronto nodaļas priekšnieks Z. Akots pateicās visiem, kas mērojuši tālus ceļus, lai piedalītos lielajā salidojumā:

„Vienība ir nepieciešama, bet ne visiem līdzekļiem. Lai vienība nepaliek par plāksteri, ar kuŗu mēs mēģinātu apslēpt audzēju veselā miesā."

Tālāk A. Kalupnieks minēja organizāciju pārstāvjus, kas ar savu klātieni apliecinājuši cieņu un draudzību Daugavas vanagu saimei: virspulkvedis A. Silgailis, Gaidu jendas vadītāja S. Ozola, Skautu jendas vad. St. Leimanis, Hamiltonas latviešu skola — K. Lapiņa, Toronto Latviešu Biedrība — L. Ozols, kalpakiešu pārstāvis K. Tannis, Invalidu apv. — O. Kļavenieks, Kritušo karavīru pieminekļa valdes pārst. V. Tikiņš, Kanadas preses biedrības kopas nod.— R. Norītis, Virsnieku apvienības priekšn. E. Ozoliņš, sporta dzīves vad. — J. Vilmanis, Ročestras DV apvienība — Al. Īzaks, Klīvlandes DV apvien. — V. Zemesarājs.

Ar rakstu sanāksmi bija sveicis DV CV priekšsēdis J. Frišvalds, vanadžu priekšniece A. Liepiņa, goda priekšn. V. Hāzners, vanadžu goda priekšn. M. Ķeņģe, Rietumvācijas DV — J. Leitītis, Austrālijas DV — J. Aufmanis, bij. DV Kanadas valdes priekšn. E. Krūka u.d.c.

Pulkveža Januma balvu 500 dol. apmērā šogad piešķīra Hamiltonas latviešu skolai. To skolas uzdevumā saņēma K. Lapiņa.

DV CV piešķirto augsto apbalvojumu — nozīmi zeltā saņēma Ernestīne Konrāde.

1983. gada DV nodaļu darbības izvērtēšanas komisijas priekšsēde Zigrida Masīte ziņoja, ka izvērtējot 17 iesūtīto nodaļu darbības pārskatus, pirmā vietā izvirzījusies Toronto nodaļa ar 1498 pt. Ceļojošo vairogu DV KV priekšs. G. Brikmanis pasniedza nodaļas priekšsēdim Z. Akotam un vanadžu priekšn. A. Jākobsonei.

Kanadas Daugavas vanagu Brīvības vairoju par izcilu darbu nacionālpolītiskā laukā šogad saņēma Latvija Amerikā atbildīgais redaktors Aleksandrs Kundrats.

Darba cēlienu sākot, par sapulces vadītāju ievēlēja Dr. G. Šubiņu un V. Plūdoni. 24 balstiesīgie delegāti pārstāvēja 17 nodaļas.

Pieņēma 1983. gada 33 delegātu sapulces protokolu, kā arī 1983.g. darbības pārskatu. Uzklausīja revīzijas komisijas un goda tiesas grozījumus.

Pārvēlamos DV KV locekļus A. Šternu, M. Zvejnieci un L. Ozolu ievēlēja no jauna, bet A. Alkšņa vietā, kas vairs nekandidēja, no jauna ievēlēja R. Pētersonu.

Par kandidātu DV CV priekšnieka amatam nominēja A. Kalupnieku.

Delegāti lietišķīgi izvērtēja turpmākās darbības plānus, uzklausīja saimniecisko pasākumu darbības ziņojumus un pēc debatēm teica pateicību visiem sekmīga darba veicējiem.

Apstiprināja budžeta projektu 1985. gadam.

Otrās dienas sesijā bija ieradies arī Latvijas goda konsuls E. Upenieks. Viņš saviem sveicieniem pievienoja arī aicinājumu atbalstīt Kristus Dārza pasākumu.

Droši vien mums būs jāatgriežas vēl pie sīkākas šī salidojuma iztirzāšanas.

Atzīmēsim pagaidām tikai dažus svarīgus lēmumus, rezolūcijas un ierosinājumus:

Vanagi atbalstīs arī Brīvo olimpiadu Toronto. Atbalstot jaunatnes nometnes un kursus, raudzīsies uz to, lai jau iepriekš būtu zināmi lektoru vārdi un nodarbību programma. Tas nozīmē, ka DV neatbalstīs pasākumus, kuŗos pielaisti nacionālpolītiskā nostājā nepieņemami darbinieki. Atbalstīs Taisnības aizstāvēšanās akcijas. Stiprinās mūsu centrālās pārstāvniecības, neliegs atbalstu centīgiem jauniešiem, latviešu kultūras pasākumiem un gādās par aprūpes paplašināšanu.

Sanāksmes noslēgumā delegāti vienojās Daugavas Vanagu dziesmā.

Latviešu kreditsabiedrības sludinājumā 19. lp.: atklātās pirmās hipotēkas līdz $150.000 kreditsabiedrības likme labojama uz 10.75%, bankas uz 11.25%

APRIL, APRIL!

Mums jāziņo, ka Alberts Liepa vēl nav dezertējis. Ziņa, kas nākusi no „lielā somu dienas laikraksta Siamrip Silirpa, viegli atšifrējama, jo, dažus burtus pārkārtojot, vārdus lasot no labās uz kreiso pusi, šis somu avīzes nosaukums iznāk — Pirmais Aprīlis.

Mēs tomēr nevaram atsaukt baumas, ka vairākās latviešu apmetnēs kultūrsakarnieki šīs ziņas iespaidā esot nakts laikā sasaukuši īpašas apspriedes, lai nolemtu, ko nu tālāk darīt.

Toronto ziņas

● Latviešu Biedrības Dažādības pēcpusdienas sarīkojums 25. martā Latviešu Namā pulcināja pāri par 100 apmeklētāju. Daiļamatniece Lilija Treimane referēja par globālo lietiskās mākslas izstādi 33. kultūras dienās Austrālijā, kur piedalījās 156 daiļamatnieki: no Austrālijas (98), ASV (31), Kanadas (15), Anglijas (10) un pa vienam no Vācijas un Brazilijas. Izstādes klāstā bija 447 darbi, ieskaitot trīs rokdarbu, rotkaļu un audēju kopas, Austrālijas daiļamatniecības apvienība izdevusi grāmatu Senais mantojums ar 114 daiļamatnieku īsbiografijām un latviešu lietiskā māksla no 1950.—1983. gadam. Referente illustrēja referātu ar 200 slīdīšu izrādi par izstādi, Adelaides senlietu krātuvi un Dunsdorfa bibliotēku.

● LNAK jaunatnes nozares vadītāja Dace Veinberga, kas pati arī piedalījās 6. Vispasaules latviešu jaunatnes kongresā no 31. līdz 6. janvārim, Dažādību pēcpusdienā Latviešu Namā svētdien, 25. martā, minēja daudzos referātus, veltītus latviešu valodai, kultūrai, latviešu sievietei, Latvijas un trimdas latviešu jaunatnei, kultūras sakariem, reliģijai un politikai u.c. Referente arī nosauca lielo skaitu referentu vārdus, kas piedalījušies lasījumos, paneļdiskusijās un darba grupās. Nebija aizmirsta arī māksla: dzeja, teātris un koncerts. Pēc 5 pavadītām dienām pieņemti lēmumi un ierosinājumi: par Vispasaules latviešu jaunatnes biļetena izdošanu un vispasaules jaunatnes padomes izveidošanu. D. Veinberga savu referātu papildināja ar slīdītēm. Programmas otrā pusē dravinieki — St. Vasarājs iepazīstināja ar bitinieku kopas izveidošanos un darbību; Jānis Kūlnieks referēja par latviešu biškopības vēsturi, dzīvi un darbu dravā; Edgars Tiltiņš demonstrēja bišu stropu un tā iekārtošanu.

● Latviešu dievturu Burtnieku draudzes Lieldienu daudzinājums 25. martā Centrā bija pulcinājis pāri par 50 apmeklētāju. Daudzinājumu vadīja Vandeļu Jānis, dižrunu teica Dr. A. Pērkons, apcerot Lieldienu izdarības senatnē salīdzinājumā ar šodienu. Paliepu Jānis teica Dieva daudzinājumu, par Dieva izpratni latviešu reliģijā, kā arī izskaidroja Lieldienu dainu nozīmi. Memeņu Jānis nolasīja savu humoristisku stāstiņu. Lieldienu izdarībās bija olu krāsošanas un olu ripināšanas sacensības, kā arī dziedāšana. Pēc daudzinājuma bija kopējs mielasts, ko gatavoja Centra dāmas. Nākošais Ūsiņu saiets 12. maijā pl. 15. Birznieku Arvida dzīves vietā Georgetown.

● Keramiķes Laimdotas Brūveres un daiļaudējas Veltas Vilsones raku keramikas un sienas segu skate notiks no 6. aprīļa līdz 15. aprīlim Latviešu Centrā. Skate atvērta piektdienās no pl. 19.30 līdz pl. 22, sestdienās un svētdienās no pl. 10—18 un pārējās dienās no pl. 16—20.

● Svētdienu pēcpusdienu referātu ciklā Centrā farmaceite Rita Ozoliņa 90 klausītājiem runāja par pareizu zāļu lietošanu. Viņa iesāka ar farmācijas vēsturi, kad ārstēšanā lietoja dažādus augus, no kuŗiem dažus vēl tagad izmanto ārstniecībai. Viņa arī minēja farmācijas pārveidošanos pēdējo gadu desmitu laikā, kad farmaceiti vairs paši nesagatavo ārstu receptēs parakstītās zāļu devas, bet to tagad dara lielie medicīnas zāļu uzņēmumi valdības kontrolē. Runātāja arī norādīja uz pareizo zāļu lietošanu parakstītās devās un laiku atstarpēs. To neievērojot, zāles var kļūt pat kaitīgas. Parakstītās zāļu devas visas izlietojamas, un to lietošanu nedrīkst pārtraukt. Sevišķi tas attiecināms uz antibiotiskiem līdzekļiem. Referāts klausītājus bija ļoti interesējis, ko rādīja daudzie jautājumi par pareizu zāļu lietošanu un to cenām. Tā klausītāji arī uzzināja, ka, piemēram, zāļu tabletes lietojamas nesadrupinātas, un ja tās sāk sairt, tad nav vairs lietojamas, jo uzglabāšanas laiks jau noildzis. Šī sarīkojuma ciklā nākošo svētdienu, 8. aprīlī, pl. 14 rakstnieces un audzinātājas Angelikas Gailītes 100 gadu dzimšanas dienas atcere.

● Bramptonā 25. martā mirusi Marta Bite, dzimusi 1899. g. 25. novembrī Jaunpiebalgā. Viņa atstāj dzīvesbiedru Robertu Dandalkā, kur viņiem ilgus gadus pieder lauku saimniecība. Nelaikei paliek arī dēls Andris, vedekla Margareta Sadberijā, dēls Ivars un vedekla Maija Hamiltonā un meita Irena, zīmots Osvalds Šneiders Bramptonā ar ģimenēm, pavisam kopā ar 9 mazbērniem. Aizgājēju 28. martā uz Vudlandes kapsētu Hamiltonā izvadīja teol. stud. Aldis Elberts.

● Akciju sabiedrības Latviešu Nams akcionāru sapulci vadīja nama valdes priekšsēdis E. Nāgelis. Bez balsošanas kā pilntiesīgi akciju turētāji iegāja E. Nāgelis — priekšs., Mirdza Lejiņa — sekr., V. Tikiņš — sarīk. daļas vadītājs, Ed. Koks — priekšs. vietn. un kasieris. Valdē ar aklamāciju ievēlēja A. Šternu, A. Smanu, I. Ruģeli, V. Dreifeldu, J. Grodni, J. Ozolu, J. Galēju un A. Bērziņu. Nekandidēja iepriekšējās valdes loc. J. Tērauds un O. Lepse. No jauna valdē ievēlēja A. Smanu un A. Bērziņu.

Revīzijas komisijā no jauna ar aklamāciju ievēlēja K. Benconu (priekšs.), E. Bērziņu un līdzšinējo A. Ozoliņu. Nama valdē par dāmu komit. pārst. darbosies Alma Ozoliņa. Dāmu komitejā darbosies Sofija Zaķe — priekšn., Ilze Ezerniece, Zelma Simanovska, Florence Neimane, Mirdza Hollivela, Izolde Freimane, Skaidrīte Tērauda, Elza Kuzņecova, Elza Volmere, Vera Bebre, Maija Lauze, Gunta Reinolde, Ludmila Ķuse un Alma Ozoliņa. Namam pieder 1791 akcija.

● Reliģisko pārdomu pēcpusdienā 28. martā 70 apmeklētāju Latviešu Centrā noklausījās bīskapa Jāzepa Rancāna fonda valdes priekšsēža Kazimira Znotiņa referātu par bīskapu. Viņš minēja bīskapa lielo personību un dziļo interesi par reliģijas un latviešu kultūras vērtībām, raksturodams bīskapu Rancānu kā lielu garīdznieku, nepieskardamies šoreiz viņa izcilajām valstsvīra īpašībām Latvijas neatkarības laikā. Referents arī pakavējās pie Rancāna grūtās bērnības un izglītības gaitām savā dzimtejā pusē, kur krievu pārkrievināšanas spaidi viņa laikā bija sevišķi stingri. Tas viņu vēlāk kā garīdzneku mudināja stingri iestāties par latviešu valodas lietošanu dievkalpojumos un reliģiskajos rakstos. Rancānu, kas dzimis 1886.g. 25. oktobrī Ludzas apriņķī, par priesteri iesvētīja 1911. gadā Pēterpilī, turpmākajās dzīves gaitās viņš saņēmis paaugstinājumus dažādos reliģiskos amatos augstākās instancēs. Pirmā pasaules kaŗā bijis kaŗa kapelāns, apbalvots ar Sv. Staņislava un Sv. Annas ordeņiem. Latvijā par bīskapu ievests 1934. gadā. Strādājis arī par skolotāju katoļu semināros kā teoloģijas maģistrs jauno priesteŗu sagatavošanā. Jāzeps Rancāns uzskatāms par nacionālās latviešu katoļu baznīcas tēvu. Referents lasīja arī vairākus izvilkumus no grāmatām, kuŗās cildināti Rancāna panākumi laicīgajā un reliģiskā dzīvē, nosaukdams arī prof. Dr. Heronīma Tichovska kapitāldarbu Bīskaps Jāzeps Rancāns. Pārdomu pēcpusdienu ievadīja māc. J. Cālītis, bet ar referentu K. Znotiņu iepazīstināja māc. A. Celms, kas viņu pazinis jau kopš Latvijas laika. Nākošā pārdomu pēcpusdienā 11. aprīlī pl. 13 Centrā māc. A. Celms referēs par archibīskapu prof. Dr. Teodoru Grīnbergu.